

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานรับเหมาช่างที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทประกอบกิจการบรรจุ
หีบห่อชิ้นส่วนอะไหล่รดยกและคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี

พงษ์สรรค์ รัตนวงศ์

- 1 พ.ศ. 2560
370580 *Photo by*

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์
คณะกรรมการและภาระท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

มีนาคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ พงษ์สารค์ รัตนวงศ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์

.....
กัญจน์
(คร.กัญจนวัลย์ นนทแก้ว แฟร์รี่)

คณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์

.....
กัญจน์
(คร.กัญจนวัลย์ นนทแก้ว แฟร์รี่)
.....

.....
(ดร.วรรณภา ลือกิตินันท์)

.....
ธน นิติ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ธนภณ นิธิเจ้าวกุล)

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยวอนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

.....

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชณี นนทศักดิ์)
.....
วันที่ 14 .. เดือน มกราคม พ.ศ. 2558

ประกาศคุณภาพ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จาก ดร.กัญจนวัลย์ นนทแก้ว แฟร์รี่ อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ ที่กรุณายield ให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ดร.วรรณภา ลือกิตตันท์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ธนกณิชเชาวกุล ที่ได้สละเวลาอันมีค่าเยี่งมากอยู่ให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความคุ้มแลเอาราใจใส่เป็นอย่างดี ทำให้งานวิจัยฉบับนี้มีความสมบูรณ์เยี่งชื่น และผู้ทรงคุณวุฒิกท่านที่กรุณายield ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบทั้งแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิญญา อิงอาจ ที่ให้คำแนะนำเรื่องสถิติต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้บริหารและพนักงานรับเหมาช่วงที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่รถยนต์และคลังสินค้าแห่งหนึ่ง ที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถามทำให้การวิจัยครั้งนี้ประสบความสำเร็จด้วยดี

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา และทุกคนในครอบครัวเป็นอย่างสูงที่ให้กำลังใจ และสนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยมาโดยตลอด

พงษ์สารค์ รัตนวงศ์

53920705: สาขาวิชา: การจัดการทรัพยากรมนุษย์; กج.ม. (การจัดการทรัพยากรมนุษย์)

คำสำคัญ: ความผูกพันต่อองค์กร/พนักงานรับเหมาช่วง/การทำงาน/ชลบุรี

พงษ์สรรค์ รัตนวงศ์: ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานรับเหมาช่วงที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่รับยกยื่นและคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี (STUDY ON ORGANIZATIONAL COMMITMENT OF SUB-CONTRACTED WORKER OF THE COMPANY OPERATES AUTOMOTIVE SPARE PARTS PACKING AND WAREHOUSE IN CHONBURI) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: กัญจนวัลย์ นนทแก้ว เฟรรี่, Ph.D. 96 หน้า, ปี พ.ศ. 2558.

การศึกษาเรื่อง ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานรับเหมาช่วงที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่รับยกยื่นและคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติ ประสบการณ์ในงาน และความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานรับเหมาช่วง รวมถึงศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังกล่าว ประชากรเป็นพนักงานรับเหมาช่วงที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่รับยกยื่นและคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี จำนวน 164 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ประสบการณ์ในงาน และความผูกพันต่อองค์กร สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิจัยพบว่า พนักงานรับเหมาช่วงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะงานที่ปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นด้านความมีเอกลักษณ์ของงานมากที่สุด มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์ในงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นด้านทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กรมากที่สุด และมีความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับความผูกพันต่อองค์กรด้านความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนามขององค์กรมากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงานที่ปฏิบัติกับความผูกพันต่อองค์กร และความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในงานกับความผูกพันต่อองค์กร มีความสัมพันธ์เชิงบวก โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

53920705: MAJOR: HUMAN RESOURCE MANAGEMENT; M.M. (HUMAN RESOURCE MANAGEMENT)

KEYWORDS: ORGANIZATIONAL COMMITMENT/ SUB-CONTRACTED WORKER/WORKING/CHONBURI

PHONGSAN RATTANAWONG: STUDY ON ORGANIZATIONAL COMMITMENT OF SUB-CONTRACTED WORKER OF THE COMPANY OPERATES AUTOMOTIVE SPARE PARTS PACKING AND WAREHOUSE IN CHONBURI. ADVISOR: KANVALAI NONTAKAEW, Ph.D. 96 P., 2015.

The study on organizational commitment of sub-contracted worker of the company operates automotive spare parts packing and warehouse in Chonburi. The objectives of this research were to explore opinion's level to job characteristics, work experiences, and organizational commitment of sub-contracted worker including to study the relationship between the mentioned variants. This quantitative research was conducted upon 164 populations. Tools for this research are questionnaires about job characteristics, work experiences and organizational commitment. The descriptive statistics were used with frequency, percentile, mean, standard deviation, and correlation analysis.

The results showed that the sub-contracted workers had total opinions toward the job characteristics at high level by they had opinion in the aspect of job identity at the highest level. They had total opinions toward the work experiences at high level by they had opinion in the aspect of attitude towards colleagues and organization at the highest level. They had total organizational commitment at high level by they had organizational commitment in the aspect of willingness to exert considerable effort on behalf of the organization at the highest level. In addition, the job characteristics had positive relationship with the organizational commitment also work experiences had positive relationship with the organizational commitment at high level.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๒
สารบัญ.....	๓
สารบัญตาราง.....	๔
สารบัญภาพ.....	๕
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ.....	21
แนวคิดเกี่ยวกับประสบการณ์ในงาน.....	22
ข้อมูลองค์กรและพนักงานรับเหมาช่วง.....	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	32
ประชากร.....	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	32
การพัฒนาคุณภาพเครื่องมือ.....	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	38
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล.....	39
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ประสบการณ์ในงาน และความผูกพันต่อองค์กร.....	42
ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงานที่ปฏิบัติกับความผูกพันต่อองค์กร.....	57
ส่วนที่ 4 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงานที่ปฏิบัติกับความผูกพันต่อองค์กร.....	59
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	62
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
อภิปรายผล.....	64
ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้.....	66
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	68
บรรณานุกรม.....	69
ภาคผนวก.....	73
ภาคผนวก ก.....	74
ภาคผนวก ข.....	79
ภาคผนวก ค.....	86
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	96

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1 สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่องค์กร.....	30
3-1 เกณฑ์การให้คะแนนระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติ ประสบการณ์ใน งาน และความผูกพันต่องค์กร.....	33
3-2 ค่าเฉลี่ยระดับคะแนนต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติ ประสบการณ์ในงาน และความผูกพัน ต่องค์กร.....	34
3-3 ความหมายระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติ ประสบการณ์ในงาน และ ความผูกพันต่องค์กร.....	35
4-1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล.....	39
4-2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่มีต่อระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ ปฏิบัติในภาพรวม	42
4-3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่มีต่อระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ ปฏิบัติในด้านความมือ熟ในการทำงาน	43
4-4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่มีต่อระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ ปฏิบัติในด้านความหลากหลายของงาน.....	44
4-5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่มีต่อระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ ปฏิบัติในด้านความมีเอกลักษณ์ของงาน.....	45
4-6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่มีต่อระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ ปฏิบัติในด้านผลป้อนกลับของงาน	46
4-7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่มีต่อระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ ปฏิบัติในด้านงานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น.....	47
4-8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่มีต่อระดับความคิดเห็นต่อประสบการณ์ใน งานในภาพรวม	48
4-9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่มีต่อระดับความคิดเห็นต่อประสบการณ์ใน งานในด้านความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่องค์กร	49
4-10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีต่อระดับความคิดเห็นต่อประสบการณ์ใน งานในด้านความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่พึ่งพาได้	50

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีต่อระดับความคิดเห็นต่อประสบการณ์ในงานในด้านความคาดหวังที่ได้รับการตอบสนองจากองค์กร.....	51
4-12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีต่อระดับความคิดเห็นต่อประสบการณ์ในงานในด้านทักษะคิดต่อเพื่อปรับเปลี่ยนร่วมงานและองค์กร.....	52
4-13 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีต่อระดับความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวม.....	53
4-14 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่มีต่อระดับความผูกพันต่อองค์กรในด้านความเชื่อมั่นในเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร.....	54
4-15 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่มีต่อระดับความผูกพันต่อองค์กรในด้านความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนามขององค์กร.....	55
4-16 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่มีต่อระดับความผูกพันต่อองค์กรในด้านความตั้งใจจะคงความเป็นสมาชิกขององค์กร.....	56
4-17 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงานที่ปฏิบัติกับความผูกพันต่อองค์กร.....	57
4-18 ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในงานกับความผูกพันต่อองค์กร.....	59

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
2-1 องค์ประกอบของความผูกพันในงาน	13
2-2 ลำดับขั้นของความผูกพัน.....	14

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการดำเนินธุรกิจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต้องอาศัยการบริหารจัดการองค์กรที่ดีซึ่งประกอบด้วยปัจจัยสำคัญ 4 ประการ คือ บุคลากร (Man) เงินทุน (Money) วัสดุและอุปกรณ์ (Material) และการจัดการ (Management) ในบรรดาปัจจัยเหล่านี้ ปัจจัยด้านบุคลากร เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการบริหารงาน เพราะบุคลากรเป็นผู้จัดทำและใช้ปัจจัยอื่น ๆ คือ เงินทุน วัสดุและอุปกรณ์ ตลอดจนดำเนินการจัดการ ผู้บริหารงานจึงต้องคำนึงถึงและให้ความสำคัญแก่บุคลากร ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นองค์กรขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ หากจะดำเนินธุรกิจต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงขึ้นอยู่กับความร่วมมือของทุกคนในองค์กร

ดังนั้น การพัฒนาบุคลากรขององค์กรจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะบุคลากร ถือเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญและเป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนและกำหนดทิศทางขององค์กรว่า จะมุ่งไปในทิศทางใด เป็นตัวชี้วัดในการพัฒนาองค์กรว่าจะทำให้องค์กรพัฒนาอุปสรรคต่าง ๆ ให้พ้นวิกฤตจนไปสู่จุดมุ่งหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ในการสร้างบุคลากรให้มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องมีการพัฒนาและมีสิ่งตอบแทนให้บุคลากรในองค์กร เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า สามารถทำงานอยู่ในองค์กรได้อย่างมั่นคงและปลอดภัย มีผลตอบแทนและสวัสดิการที่เพียงพอ มีความมั่นคงในอาชีพ มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับจากบุคคลอื่น และที่สำคัญที่สุดคือ การมีส่วนร่วมและรู้สึกผูกพันต่องค์กรจะทำให้บุคลากรเกิด ความเต็มใจทุ่มเทแรงกาย แรงใจ มีความผูกพันต่องค์กร มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร การที่บุคลากรพร้อมและเต็มใจที่จะอุทิศตนและทุ่มเทให้องค์กร ได้นั้น ก็ต่อเมื่อบุคคลนั้น ได้รับการตอบสนองจากองค์กรในด้านต่าง ๆ องค์กรจึงต้องสร้างสิ่งจูงใจ เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของสมาชิกแต่ละบุคคลให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลนั้น และเมื่อความต้องการของแต่ละคน ได้รับการตอบสนอง จะทำให้เกิดเกิดความจริงกักษณ์มีความผูกพันต่องค์กร (Organizational commitment) และรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร มีความปรารถนาที่จะมีส่วนร่วมในความสำเร็จขององค์กร (ผจญ เนลิมสาร, 2550 จ้ำถึงในธิตรา กажหาญ, 2554, หน้า 1-2) และประสงค์จะทำงานในองค์กรนั้นต่อไป จะเห็นได้ว่า ความผูกพันต่องค์กรเป็นตัวที่นำพาการลาออกจากงาน และสามารถบ่งบอกถึงความสำเร็จ หรือความล้มเหลวขององค์กร ได้ ผู้ปฏิบัติงานที่มีความผูกพันต่องค์กรสูงจะปฏิบัติงานได้ดีกว่าผู้ที่มีความผูกพันต่องค์กรต่ำ เพราะบุคคลที่มีความผูกพันต่องค์กร ย่อมแสดงพฤติกรรมที่เกื้อหนุน

ต่อประสิทธิผลขององค์กร แต่ในทางตรงกันข้ามบุคลากรที่ไม่มีความผูกพันต่องค์กร จะแสดงพฤติกรรมบางอย่างบันทอนประสิทธิผลขององค์กร เช่น การไม่ใส่ใจงานที่ปฏิบัติอยู่ การขาดงาน การมาทำงานสาย การลาออก เป็นต้น ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ขององค์กรและผู้บริหารระดับสูงขององค์กร ที่จะต้องจัดการบริหารองค์กรให้อื้อต่อการคุ้มครองมาตรฐานบุคลากรที่เพิ่งประ拯救ไว้ก่อนอยู่กับองค์กรต่อไปให้นานที่สุดหรือสร้างความผูกพันต่องค์กรนั่นเอง (วิโรจน์ สว่างเดือน, 2547, หน้า 1)

การเสริมสร้างความผูกพันต่องค์กรเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญ ที่จะทำให้บุคลากรเกิดความเชื่อมั่นและยอมรับในค่านิยมและเป้าหมายขององค์กร ให้บุคลากรมีความเต็มใจที่จะใช้ความพยายามอย่างเต็มกำลังความสามารถเพื่อผลประโยชน์สูงสุดขององค์กร รวมถึงจะคงอยู่เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรตลอดไปเนื่องจาก ความผูกพันต่องค์กร หมายถึง การที่สมาชิกยอมรับเป้าหมาย และค่านิยมขององค์กร การเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามเพื่อประโยชน์ขององค์กร ความปรารถนาอย่างแรงกล้าในการดำรงความเป็นสมาชิกขององค์กร ความจริงก็คือต่องค์กรและความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ดังนั้น จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่ผู้บริหารต้องทราบถึงความผูกพันต่องค์กร ทั้งนี้ เพราะถ้าคนมีความผูกพันต่องค์กรในระดับสูงแล้วจะแสดงออกโดยยินดีที่จะอยู่ปฏิบัติงานให้แก่องค์กรอย่างเต็มความสามารถ ทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ เพื่อให้องค์กรประสบความสำเร็จ แต่ถ้าคนมีความผูกพันน้อยลงก็อาจลาออกจากองค์กร หรือหากไม่ลาออก ก็จะทำงานไม่เต็มที่ขาดประสิทธิภาพในการทำงาน ซึ่งจะทำให้เกิดความสูญเสียทั้งสองฝ่าย ความผูกพันต่องค์กรจึงสามารถชี้วัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานได้ ดังนั้นการศึกษาถึงความผูกพันของคนต่องค์กรจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจ (ชนิษฐา เพิ่มชัย, 2550, หน้า 2)

พนักงานรับเหมาช่วง (Subcontract) เป็นกลุ่มพนักงานอีกประเภทหนึ่งที่ปฏิบัติงานประจำกับบริษัทใหญ่ที่รับเหมาช่วงค่าตอบแทนกับบริษัทหนึ่ง ซึ่งพนักงานเหล่านี้โดยมากเป็นพนักงานฝ่ายผลิตที่ไม่ใช่พนักงานประจำ ซึ่งหลาย ๆ องค์กรนิยมจ้างพนักงานรับเหมาช่วงเหล่านี้ด้วยเหตุผลหลายอย่าง และเป็นที่ทราบกันดีว่าพนักงานรับเหมาช่วงมักจะได้รับสวัสดิการต่าง ๆ แตกต่างจากพนักงานประจำจากองค์กรที่ตนปฏิบัติงานอยู่ แต่ยังไหร่ก็ตามพนักงานรับเหมาช่วงจะได้รับสิทธิและสวัสดิการเบื้องต้นตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งนั่นก็อาจเป็นสาเหตุอย่างหนึ่งที่ส่งผลให้พนักงานเหล่านี้ปฏิบัติงานอยู่กับองค์กรได้ไม่นาน แต่ก็มีพนักงานรับเหมาช่วงบางส่วนที่ปฏิบัติงานอยู่กับองค์กรนั้น ๆ ได้นาน ซึ่งไม่แน่ใจว่าพนักงานเหล่านี้จะมีความผูกพันต่องค์กรมากน้อยเพียงใด และมีความคิดจะลาออกจากองค์กรนั้น ๆ หรือไม่ การให้ความสำคัญกับพนักงานรับเหมาช่วงถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญที่องค์กรควรดำเนินการเพื่อพระพนักงานเหล่านี้ก็มีส่วนสำคัญในการทำให้องค์กรประสบความสำเร็จได้เช่นกัน

บริษัทประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่ร่องรอยต์และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี ปัจจุบันมีบุคลากรมากถึง 717 คน (ข้อมูลจากฝ่ายบุคคล ณ วันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2558) ประกอบด้วยพนักงานประจำ 418 คน และพนักงานรับเหมาช่วง (Sub-contracted worker) 299 คน ซึ่งพนักงานเหมาช่วงนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเกตราวยัน 135 คน ซึ่งถือสัญญารายปีและเมื่อสิ้นสุดสัญญาอาจไม่ถูกจ้างต่อได้ และประเกตราายเดือน 164 คน ซึ่งพนักงานรับเหมาช่วงประเกตราயเดือนนี้มีโอกาสได้รับการบรรจุเป็นพนักงานประจำ อนึ่ง บริษัทไม่มีนโยบายรับพนักงานฝ่ายผลิตเพื่อบรรจุเป็นพนักงานประจำโดยตรง แต่จะพิจารณาคัดเลือกพนักงานรับเหมาช่วงประเกตราຍเดือนที่ปฏิบัติงานครบ 1 ปีขึ้นไปเพื่อบรรจุเป็นพนักงานประจำ ดังนั้น พนักงานรับเหมาช่วงประเกตราຍเดือนจึงเป็นกลุ่มประชากรที่น่าสนใจในการทำการศึกษา และบริษัท ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการและการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพ ความสามารถของบุคลากร ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์องค์กร และหาแนวทางรักษาบุคลากรโดยเฉพาะพนักงานรับเหมาช่วง ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งและเป็นสิ่งสำคัญมากที่องค์กรจะสร้างความเข้มแข็งโดยต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และเต็มใจปฏิบัติงานเพื่อองค์กรอย่างสุดความสามารถ จึงจะสามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้อย่างยั่งยืน

จากสภาพปัจจุบันและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะศึกษา ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานรับเหมาช่วงที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทเอกชนแห่งนี้ เพื่อต้องการทราบถึงระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กร ระดับความผูกพันต่อองค์กร รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันกับความผูกพันต่อองค์กร และเพื่อเป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย วางแผน บริหารงานทรัพยากรมนุษย์ และเสริมสร้างความผูกพันต่อองค์กร ที่ดีของพนักงานรับเหมาช่วง และเป็นเครื่องมือรักษาบุคลากรเหล่านี้ให้คงอยู่กับองค์กรตลอดไป ซึ่งจะเป็นประโยชน์ให้องค์กรประสบความสำเร็จทางธุรกิจได้อย่างยั่งยืน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

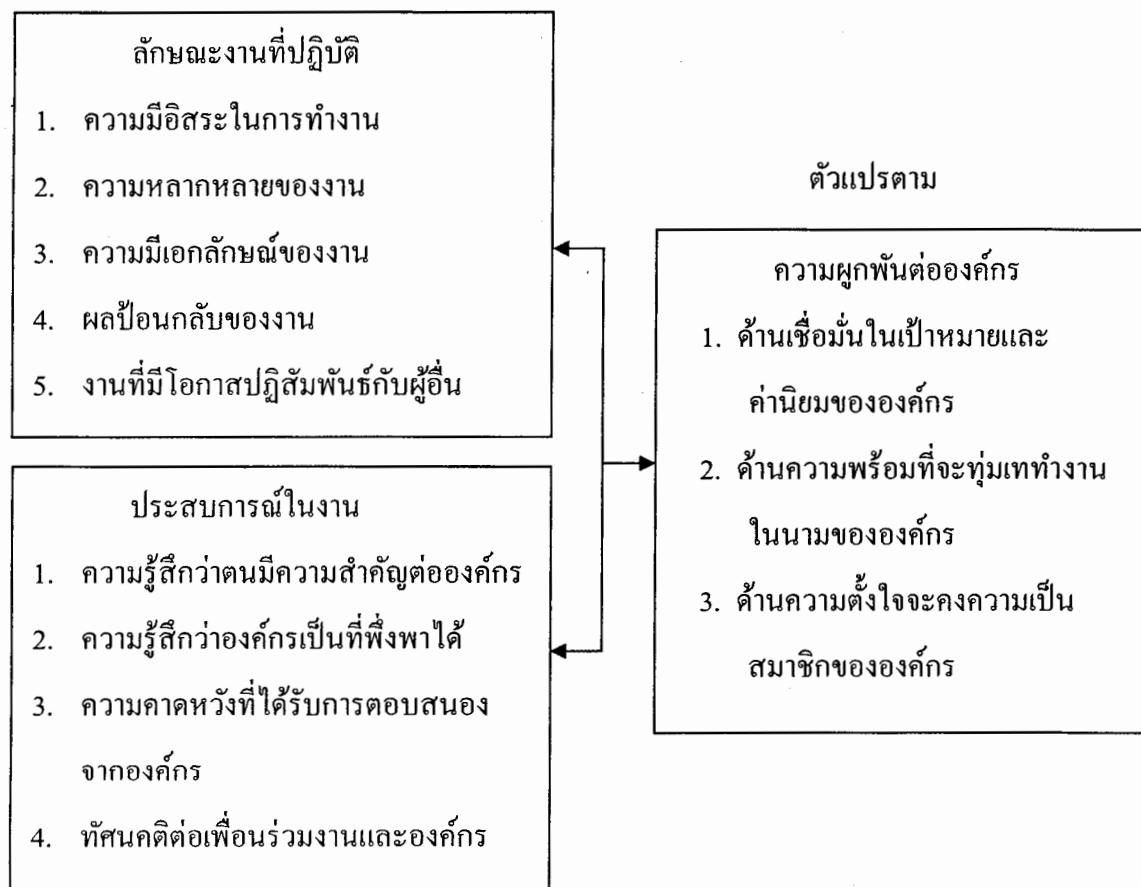
จากการศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานรับเหมาช่วงที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่ร่องรอยต์และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรศั้นตามแนวคิดของ Wexley and Yukl (1977, pp. 355-358) คือ

1. ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ได้แก่ ความมีอิสระในการทำงาน ความหลากหลายของงาน ความมีเอกสารลักษณะของงาน ผลลัพธ์ของงาน และงานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น
2. ประสบการณ์ในงาน ได้แก่ ความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อองค์กร ความรู้สึกว่า

องค์กรเป็นที่พึงพาได้ ความคาดหวังที่ได้รับการตอบสนองจากองค์กร และทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กร

และกำหนดตัวแปรตามตามแนวคิดของ Steers (1977, p. 46) คือ ความผูกพันต่องค์กร 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความเชื่อมั่นในเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ด้านความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนามขององค์กร และด้านความตั้งใจจะคงความเป็นสมาชิกขององค์กร

ตัวแปรอิสระ

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติ ประสบการณ์ในงาน และความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานรับเหมาช่างที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่ร่องน้ำและคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานรับเหมาช่างที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่ร่องน้ำและคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานรับเหมาช่างที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่ร่องน้ำและคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี

สมมติฐานการวิจัย

1. ลักษณะงานที่ปฏิบัติมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กร
2. ประสบการณ์ในงานมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กร

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

มุ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ และประสบการณ์ในงาน และศึกษาระดับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานรับเหมาช่างที่มีต่อบริษัทประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่ร่องน้ำและคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงานที่ปฏิบัติกับความผูกพันต่อองค์กร และ ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในงานกับความผูกพันต่อองค์กร

ตัวแปรในการศึกษามีดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

- 1.1 ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ประกอบด้วย
  - 1.1.1 ความมีอิสระในการทำงาน
  - 1.1.2 ความหลากหลายของงาน
  - 1.1.3 ความมีเอกลักษณ์ของงาน
  - 1.1.4 ผลป้อนกลับของงาน
  - 1.1.5 งานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

1.2 ประสบการณ์ในงาน ประกอบด้วย

- 1.2.1 ความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อองค์กร
- 1.2.2 ความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่พึ่งพาได้
- 1.2.3 ความคาดหวังที่ได้รับการตอบสนองจากองค์กร
- 1.2.4 ทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กร

2. ตัวแปรตาม คือ ความผูกพันต่อองค์กร ประกอบด้วย

- 2.1 ด้านความเชื่อมั่นในเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร
- 2.2 ด้านความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนามขององค์กร
- 2.3 ด้านความตั้งใจจะคงความเป็นสามาชิกขององค์กร

ข้อมูลค้านประชากร

ปัจจุบัน บริษัทฯ มีบุคลากรทั้งหมด 717 คน (ข้อมูลจากฝ่ายบุคคล ณ วันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2558) ประกอบด้วยพนักงานประจำ 418 คน และพนักงานรับเหมาช่วง 299 คน
 ซึ่งพนักงานรับเหมาช่วงแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทรายวัน 135 คน และประเภทรายเดือน 164 คน ซึ่งประเภทรายเดือนเท่านั้นมีโอกาสได้ปรับเปลี่ยนพนักงานประจำเมื่อมีอาชญากรรม 1 ปี ดังนั้น ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานรับเหมาช่วงประเภทรายเดือนที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่ร่องรอยต์และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี จำนวน 164 คน เท่านั้น

ข้อมูลค้านระยะเวลา ระยะเวลาในการทำวิจัยระหว่างเดือน มิถุนายน – กันยายน 2558

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ผู้บริหารงานทรัพยากรมนุษย์ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสร้างความผูกพันของพนักงานรับเหมาช่วง เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดนโยบาย วางแผนบริหารทรัพยากรมนุษย์ การออกแบบเครื่องมือต่างๆ ในการพัฒนาบุคลากรเพื่อเสริมสร้างความผูกพันของพนักงานรับเหมาช่วง กับองค์กรอย่างยั่งยืน
2. ผู้บริหารบริษัทรับเหมาช่วง สามารถใช้ข้อมูลเป็นแนวทางกำหนดกลยุทธ์และวางแผน บริหารทรัพยากรมนุษย์ได้
3. พนักงานรับเหมาช่วงสามารถนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อตนเองและองค์กร

4. ผู้ที่สนใจทั่วไป สามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยและนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการองค์กรต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความผูกพันต่อองค์กร หมายถึง ความรู้สึกและทัศนคติที่ดีที่สมาชิกมีต่อองค์กร มีความจริงกับดี และต้องการดำรงสมาชิกภาพขององค์กรต่อไป ประกอบด้วยความผูกพันต่อองค์กร 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความเชื่อในเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ด้านความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนามขององค์กร และด้านความตั้งใจจะคงความเป็นสมาชิกขององค์กร

1. ความเชื่อในเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร หมายถึง การยอมรับแนวทางในการปฏิบัติงาน เน้นด้วยกับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร

2. ความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนามขององค์กร หมายถึง การใช้ความรู้ความสามารถ พยายามอย่างเต็มที่ในการทำงาน ยอมเสียเวลาส่วนตัวให้แก่การทำงาน เพื่อให้งานที่ปฏิบัตินั้นประสบความสำเร็จ

3. ความตั้งใจจะคงความเป็นสมาชิกขององค์กร หมายถึง ความต้องการที่จะปฏิบัติงาน ในองค์กร อย่างแน่วแน่ ไม่คิดหรือมีความต้องการที่จะลาออกจากเป็นสมาชิก

พนักงานรับเหมาช่วง หมายถึง พนักงานรับเหมาช่วงประเภทรายเดือนที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่รถยนต์ และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี

ปัจจัยลักษณะงานที่ปฏิบัติ หมายถึง คุณลักษณะของงานที่พนักงานรับผิดชอบอยู่ ได้แก่ ความมีอิสระในการทำงาน ความหลากหลายของงาน ความมีเอกลักษณ์ของงาน ผลป้อนกลับของงาน และงานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

1. ความมีอิสระในการทำงาน หมายถึง งานที่ผู้ปฏิบัติสามารถกำหนดครูปแบบและวิธีการในการทำงาน ได้รวมถึงสามารถใช้คุณลักษณะและตัดสินใจได้ด้วยตนเอง โดยไม่มีการถูกควบคุม

2. ความหลากหลายของงาน หมายถึง งานที่มีระดับความยากง่ายที่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องใช้ความรู้ความสามารถหลากหลายด้าน มีลักษณะไม่จำเจ

3. ความมีเอกลักษณ์ของงาน หมายถึง งานที่ปฏิบัติระบุขอบเขตงานไว้อย่างชัดเจน ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการของงาน

4. ผลป้อนกลับของงาน หมายถึง การทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วมีผลลัพธ์ออกมาอย่างชัดเจน รวมถึงข้อคิดเห็นที่ได้รับจากผู้ร่วมงานหรือผู้บังคับบัญชาด้วย

5. งานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หมายถึง งานที่ผู้ปฏิบัติงานมีโอกาสติดต่อสื่อสารกับเพื่อนร่วมงานหรือบุคคลภายนอกແล็กทรอนิกส์สนับสนุน ใจ และได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

ประสบการณ์ในงาน หมายถึง การรับรู้ของสมาชิกต่อสิ่งแวดล้อมขององค์กร ซึ่งในช่วงที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์กรบุคคลหรือสมาชิกได้รับประสบการณ์ที่เป็นคุณหรือโทษ ประสบการณ์ที่มีผลต่อความผูกพันต่องค์กร ได้แก่

1. ความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่องค์กร หมายถึง ความรู้สึกว่าตนเองได้รับการยอมรับจากองค์กร
2. ความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่พึ่งพาได้ หมายถึง องค์กรเป็นที่พึ่งพิงได้และจะไม่ทอดทิ้งเมื่อประสบปัญหา
3. ความคาดหวังที่ได้รับการตอบสนองจากองค์กร หมายถึง การที่ผู้ปฏิบัติงานได้ทุ่มเททำงานให้กับองค์กรแล้วได้รับค่าตอบแทน เช่น คำชมเชย การพิจารณาความดีความชอบ
4. ทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กร หมายถึง ความรักใคร่ สามัคคีช่วยเหลือร่วมมือกันปฏิบัติงาน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานรับเหมาช่วงที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัท ประกอบกิจกรรมบรรจุหีบห่อชิ้นส่วนอะไหล่รถยนต์และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี มีแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังนี้ คือ

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร
  - 1.1 ความหมายของความผูกพันต่อองค์กร
  - 1.2 ความสำคัญของความผูกพันต่อองค์กร
  - 1.3 ปัจจัยของความผูกพันต่อองค์กร
2. แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ
3. แนวคิดเกี่ยวกับประสบการณ์ในงาน
4. ข้อมูลองค์กรและพนักงานรับเหมาช่วง
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร

ความหมายของความผูกพันต่อองค์กร

ในการศึกษารื่องความผูกพันต่อองค์กร (Organizational commitment) ได้มีนักวิชาการหลายท่านซึ่งได้ให้ความหมายของความผูกพันต่อองค์กร Steers (1977, p. 46) ได้ให้ความเห็นว่า ความผูกพันต่อองค์กรเป็นความเข้มข้นของความสัมพันธ์ของพนักงานแต่ละคนที่เข้ากันได้อย่างดี ยึดกับองค์กรรวมถึงการเกี่ยวข้องกับองค์กรหรือความผูกพันต่อองค์กรอย่างแน่นแฟ้นลึกซึ้ง ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้เฉพาะองค์กรเดียวเท่านั้น วรรณภานิควรรณ (2554, หน้า 18) ได้ให้ความหมายของความผูกพันต่อองค์กรไว้ว่า เป็นความรู้สึกของพนักงานที่มีพฤติกรรมยอมรับ ค่านิยม นโยบายและเป้าหมายขององค์กร เต็มใจที่จะปฏิบัติงานเพื่อความสำเร็จขององค์กรและ พร้อมที่จะอยู่กับองค์กรต่อไป นันทกัญจน์ จันทรารา (2554, หน้า 6) ได้ให้กล่าวไว้ว่า ความรู้สึก ของบุคคลที่มีความตั้งใจ ทุ่มเทความรู้ ความสามารถอย่างเต็มที่และเต็มใจมีความจริงกักดีต่อ องค์กร เพื่อที่จะปฏิบัติงานให้อยู่กับองค์กรบรรลุตามเป้าหมาย และมีความมุ่งมั่นที่จะเป็นสมาชิกที่อยู่ใน องค์กรนั้น ๆ ต่อไป ทั้งนี้ จิรารัตน์ ศรีเจริญ (2546, หน้า 16) ได้นิยามความผูกพันต่อองค์กรใน ทำนองเดียวกันคือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อองค์กร โดยมีการยอมรับเป้าหมาย ค่านิยมขององค์กร พร้อมทั้งทุ่มเทความสามารถเพื่องค์กร มีความจริงกักดีต่อองค์กร จะแสดงพฤติกรรมที่สมาชิก

ในองค์กรมีค่านิยมกลุ่มนักบัญชีกับนักบัญชีกันอื่น ๆ แสดงตนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับองค์กร และเต็มใจที่จะอุทิศกำลังกายและกำลังใจเพื่อเข้าร่วมในกิจกรรมขององค์กร วิเชียร วิทยอุดม (2547, หน้า 36) เป็นสถานะซึ่งพนักงานต้องการที่จะเห็นองค์กรบรรลุเป้าหมายในฐานะที่เขาเป็นสมาชิก คนหนึ่งขององค์กร พนักงานจะเกิดทัศนคติที่ดีต่องค์กร ถึงขนาดมีความผูกพันและจริงใจกับองค์กร โครงสร้างเป็นความก้าวหน้าขององค์กร ทราบเท่าที่องค์กรยังสร้างความพอใจให้กับพนักงาน อญ่า แต่เมื่อไรความไม่พอใจแพร่ขยายไปทั่วองค์กร พนักงานก็มีแนวโน้มที่จะลาออกจากองค์กรได้มาก

นอกจากนี้ Mowday and others (1977, p. 58) ได้กล่าวไว้ว่า ความผูกพันต่องค์กรเป็นการแสดงออกที่มากกว่าความจริงใจกับองค์กรที่เกิดขึ้นตามปกติ เพราะเป็นความสัมพันธ์ที่เหนี่ยวแน่น และผลักดันให้บุคคลเต็มใจที่จะอุทิศตนเพื่อสร้างสรรค์ให้องค์กรดีขึ้น วิไล จิระพรพาณิชย์ (2541, หน้า 25) ได้กล่าวไว้ว่า ในทำงเดียวกันว่า ความผูกพันต่องค์กรเป็นระดับของความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสมาชิกกับองค์กรซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวพันกันอย่างแน่นแฟ้น และจะยังคงเป็นสมาชิกขององค์กรต่อไป ความเดิมใจที่จะใช้พลังอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงานให้องค์กร มีความเชื่อมั่นอย่างแน่นอน และมีการยอมรับค่านิยมและเป้าหมายขององค์กร ณัฐรัตน์ เจริญนันทน์ (2551, หน้า 103-104) นอกจากความหมายของความผูกพันต่องค์กรที่คล้ายกับนักห拉ษท่านข้างต้นแล้วยังอธิบายความผูกพันระหว่างบุคคลและองค์กรจาก 2 มุมมอง คือ

1. ความผูกพันอย่างต่อเนื่อง (Continuance commitment) หรือที่เรียกว่า Side-Bets Orientation พนักงานมีแนวโน้มจะอยู่กับองค์กร เนื่องจากเขามิสามารถจะออกไปได้ เช่น เขายาจจะสูญเสียเวลา แรงพยายาม ประโยชน์ที่จะได้รับ ถ้าเขาออกจากองค์กรไป

2. ความสอดคล้องของเป้าหมายระหว่างบุคคลและองค์กร (Individual-organization goal congruence orientation) หรือที่เรียกว่า มนต์ทัศน์ที่บุคคลพร้อมที่จะยอมรับ (Affective commitment) และปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายของตนและองค์กร ซึ่งมีความสอดคล้องกัน โดยบุคคลจะยังคงปฏิบัติงานร่วมกับองค์กร เนื่องจากปัจจัยสำคัญ 3 ประการ เช่นเดียวกับ Steers (1977, p. 46) คือ มีความเชื่อในเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร มีความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนามขององค์กร และมีความตั้งใจจะคงความเป็นสมาชิกขององค์กร

สุพานี สุณย์วนิช (2552, หน้า 99) ได้ให้ความหมายว่า ความผูกพันต่องค์กร หมายถึง องค์กรที่สมาชิกนักจะมีความรู้สึกต่อกองค์กร ภาคภูมิใจที่ได้เป็นสมาชิกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร มีความรู้สึกร่วมกับองค์กรสูง และทำตนเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร เช่น ตั้งใจทำงาน ดูแลรักษาทรัพย์สินขององค์กรเหมือนกับของตน แก้ตัวแทนองค์กรเมื่อถูกคนกล่าวหาและมักจะให้

สรรพนาณตัวว่าเราหรือของเรา เช่น องค์กรของเรา หน่วยงานของเรา ความผูกพันต่อองค์กรมี 2 ลักษณะ คือ

1. ความผูกพันในเชิงความรู้สึก (Affective commitment) ซึ่งเป็นความตั้งใจของพนักงาน ที่จะคงอยู่กับองค์กรอันเนื่องมาจากการ เชื่อมั่นและยอมรับในป้าหมายและค่านิยมขององค์กร และ ความเต็มใจที่จะใช้ความพยายามอย่างเต็มกำลังความสามารถเพื่อประโยชน์ขององค์กร
2. ความผูกพันเนื่องจากต้องการอยู่กับองค์กร เพราะที่องค์กรนี้เหมาะสมที่จะคงอยู่เป็น สมาชิกต่อไป

Porter and others (1974 ถึงใน พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ และคณะ, 2552, หน้า 168) กล่าวว่า ความผูกพันต่อองค์กร คือ ความแข็งแกร่งของการแสดงตัวและการทุ่มเทให้กับองค์กร ซึ่งจะแสดงออกมาในรูปของ

1. ความศรัทธาและยอมรับในป้าหมายและคุณค่าขององค์กร หมายถึง การที่ป้าหมาย ขององค์กรและของบุคคลสอดคล้องกันหรือไปในทิศทางเดียวกัน เมื่อบุคคลพิจารณาแล้วเห็นว่า บรรทัดฐานและค่านิยมขององค์กรเป็นสิ่งที่ยอมรับได้ บุคคลก็จะแสดงตนเองว่าเห็นด้วยกับ จุดหมายปลายทางขององค์กรและตั้งใจที่จะยอมรับจุดหมายนั้น บุคคลจะประเมินองค์กรและรู้สึก ต่อองค์กรในทางที่ดี รู้สึกยินดีและภาคภูมิใจกับการเป็นสมาชิกหรือเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร มีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กร เชื่อว่าองค์กรจะนำเข้าไปสู่ความสำเร็จได้และมองเห็นแนวทางที่ จะทำให้องค์กรบรรลุถึงป้าหมาย มีโอกาสและสามารถประสบความสำเร็จในการทำงานได้

2. ความเต็มใจที่จะใช้พลังอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงานให้กับองค์กร หมายถึง การ แสดงออกถึงความพยายามอย่างเต็มที่ เต็มใจ และตั้งใจที่จะอุทิศแรงกาย แรงใจสติปัญญาในการ ทำงานที่ดีให้เป็นประโยชน์ต่อองค์กร ร่วมแก้ไขปัญหา กับองค์กร

3. ความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะยังคงความเป็นสมาชิกขององค์กร หมายถึง การ แสดงออกถึงความรู้สึกของรักภักดี ซึ่งสัมภัยต่อองค์กร เป็นความต่อเนื่องในการปฏิบัติงานโดยไม่ โยกข้ายเปลี่ยนแปลงที่ทำงาน พยายามที่จะรักษาสมาชิกภาพไว้โดยไม่โยกข้ายไปไหน จะแสดงให้ เห็นถึงความไม่เต็มใจหรือปฏิเสธที่จะลาออกจากองค์กรหรือเปลี่ยนงาน ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่ม เงินเดือน รายได้ สถานภาพ ตำแหน่ง ความมีอิสระทางวิชาชีพ ตลอดจนความสัมพันธ์กับเพื่อน ร่วมงานที่ดีขึ้น เป็นความตั้งใจและความปรารถนาอย่างแน่วแน่ที่จะคงความเป็นสมาชิกต่อไป เพื่อทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ไม่คิดที่จะลาออก ไม่ว่าองค์กรจะอยู่ในสภาวะปกติ หรือ อยู่ในฐานะวิกฤต อันเนื่องมาจากการ寥寥ด้วย ๆ ธรรมเนียมและวัฒนธรรมการดำเนินงานใน ด้านต่าง ๆ ของบริษัทอย่างไม่มีเงื่อนไข

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ความผูกพันต่อองค์กร หมายถึง การที่พนักงาน มีความรู้สึกต่อองค์กร โดยการแสดงออกที่มากกว่าความจงรักภักดีที่เกิดขึ้นตามปกติ เพราะเป็น ความสัมพันธ์ที่เหนี่ยวแน่น และผลักดันให้บุคคลเต็มใจที่จะอุทิศตนเพื่อสร้างสรรค์ให้องค์กรดีขึ้น ซึ่งมีลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ มีความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าในการยอมรับเป้าหมายและค่านิยม ขององค์กร มีความเดื้อนิ่งใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่องค์กร และมีความประณานอย่าง ยิ่งยวดที่จะรักษาไว้ ซึ่งความเป็นสมาชิกในองค์กร ผู้วัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาความ ผูกพันต่อองค์กรของพนักงานรับเหมาช่วงตามแนวคิดของ Steers (1977, p. 46)

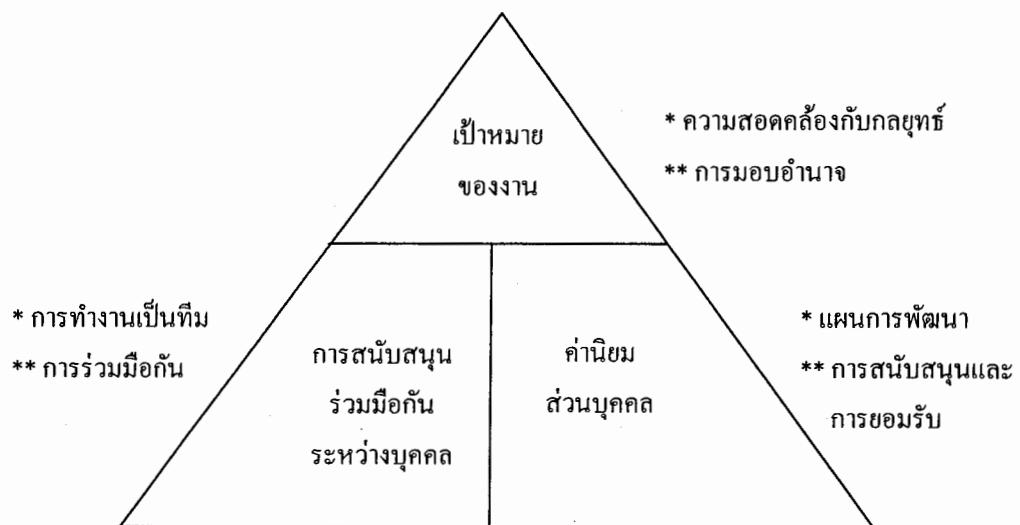
ความสำคัญของความผูกพันต่อองค์กร

ประวัติศาสตร์ วรรณสติตย์ (2552, หน้า 30) กล่าวว่า ความผูกพันต่อองค์กร มีความสำคัญ เป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้พนักงานมีอัตราการลาออกจากงานที่ลดลง ซึ่งจะทำให้บริษัทสามารถเก็บ รักษาพนักงานที่มีความรู้ความสามารถในระดับสูงไว้กับบริษัท ได้อย่างยาวนานอันจะส่งผลให้ บริษัทสามารถที่จะรักษาความสามารถในการแข่งขัน ได้อย่างยั่งยืน และสามารถอยู่รอดได้ใน ช่วงเวลาที่การดำเนินงานมีการแข่งขันอย่างรุนแรง เช่น ในปัจจุบัน พิมุล ทีปะปาล (2550, หน้า 63) หากบุคคลมีความผูกพันกับองค์กรมาก และมีความจงรักภักดี อัตราการขาดงานจะต่ำ คุณภาพและ ประสิทธิภาพของงานจะสูง ผู้บริหารจึงควรสร้างความผูกพันของพนักงานทุกคนกับองค์กร ให้มากที่สุด เพื่อความก้าวหน้าขององค์กร วิเชียร วิทยอุดม (2547, หน้า 36) ความผูกพันกับองค์กร ทำให้เราได้ทราบถึงทัศนคติของพนักงานที่มีต่อองค์กร และ สุพานี ศุณหะวนิช (2552, หน้า 79) องค์กรที่ประสบความสำเร็จ องค์กรที่สร้างประโยชน์ให้กับสังคม องค์กรที่ให้โอกาสแก่พนักงาน ดูแลพนักงานดี สมาชิกมักจะมีความรู้สึกรักองค์กรภาคภูมิใจที่ได้เป็นสมาชิก เป็นส่วนหนึ่งของ องค์กร มีความรู้สึกร่วมกับองค์กรสูงและทำตนเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร เช่น ตั้งใจทำงาน ดูแลรักษาทรัพย์สินขององค์กรเหมือนกับของตนเอง แก้ตัวแทนองค์กรเมื่อถูกคนอื่นกล่าวหาและ มักจะให้สรรพนามแทนตัวว่าเราหรือของเราร เช่น องค์กรของเรา หน่วยงานของพวกรา

พิชิต เทพวรรณ (2554, หน้า 177-178) องค์กรต่าง ๆ ต้องการให้พนักงานมีทั้งความ ผูกพันต่อองค์กรและความผูกพันในงานของตน เนื่องจากความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานจะมี ความสัมพันธ์กับอัตราลาออก ถ้าพนักงานมีความผูกพันต่อองค์กรสูง อัตราการลาออกก็จะต่ำ ในขณะที่ความผูกพันในงานของพนักงานจะมีความสัมพันธ์กับอัตราการขาดงาน ซึ่งถ้าพนักงานมี ความผูกพันในงานสูง อัตราการขาดงานก็จะต่ำ ดังนั้น องค์กรจึงต้องให้ความสำคัญกับความผูกพัน ใน 2 ลักษณะ ทั้งความผูกพันในงาน และความผูกพันต่อองค์กร จากแนวคิดเรื่องความผูกพันต่อ องค์กรดังกล่าว The Gallup Organization ได้ศึกษาความผูกพันของพนักงานและได้แบ่งประเภท ของพนักงานไว้ 3 ประเภท คือ

1. พนักงานที่มีความผูกพันในงาน (Engaged) คือ พนักงานที่ทำงานด้วยความเต็มใจ ตั้งใจ และคำนึงถึงองค์กร
2. พนักงานที่ไม่ยึดติดกับความผูกพันในงาน (Not-engaged) คือ พนักงานที่ไม่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน และ/หรือ ทำงานโดยไม่ตั้งใจ
3. พนักงานที่ไม่มีความผูกพันในงาน (Actively disengaged) คือ พนักงานที่ไม่มีความสุขในการทำงาน

โดยองค์ประกอบของความผูกพันในงานของพนักงานนั้นประกอบไปด้วย ค่านิยมของบุคคล (Individual value) เป้าหมายของงาน (Focused work) และการสนับสนุนระหว่างบุคคล (Interpersonal support) ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบมีส่วนประกอบย่อยที่แตกต่างกันไป ดังภาพที่ 2-1

ภาพที่ 2-1 องค์ประกอบของความผูกพันในงาน (พิชิต เทพวรรณ, 2554, หน้า 177)

จากภาพที่ 2 แสดงถึงองค์ประกอบของความผูกพันในงาน (Model for engagement) ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ส่วน โดยในแต่ละส่วนนั้นประกอบไปด้วยปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความผูกพันในงานของพนักงานมีดังนี้

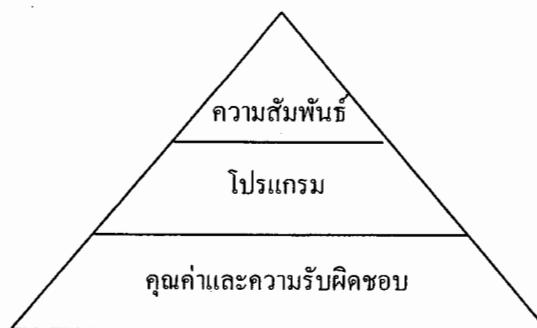
1. เป้าหมายของงาน (Focus work) ประกอบด้วย ความสอดคล้องกับกลยุทธ์ (Align effort with strategy) คือ ในการมอบหมายงานควรมีความสอดคล้องกันระหว่างความสามารถ ความตั้งใจของพนักงานกับกลยุทธ์ ทั้งนี้พนักงานแต่ละคนต้องมีความเข้าใจถึงสิ่งที่องค์กรคาดหวัง และได้รับรู้ข้อมูลที่มีผลผลกระทบกับงานการมอบอำนาจ (Empowerment) คือพนักงานมีอำนาจที่เหมาะสมที่สามารถใช้ในการตัดสินใจและขัดการทำงานของตนเอง

2. ค่านิยมของบุคคล (Individual value) ประกอบด้วยแผนการพัฒนา (Development plans) คือ พนักงานต้องมีโอกาสและได้รับการสนับสนุนให้ก้าวหน้าในงาน การสนับสนุนและการยอมรับ (Support and Recognition) คือ พนักงานได้รับปัจจัยที่ใช้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงาน ตลอดจนองค์กรต้องยอมรับถึงความแตกต่างในด้านความคิดเห็นของพนักงานแต่ละคน

3. การสนับสนุnr่วมมือกันระหว่างบุคคล (Interpersonal support) ประกอบด้วยการทำงานเป็นทีม คือ การมีความร่วมมือกันในการทำงาน และมีสภาพแวดล้อมที่พนักงานสามารถไว้ใจกันได้

ความร่วมมือกัน (Collaboration) คือ การมีความร่วมมือกันในการทำงานระหว่างกลุ่ม การร่วมกันในการแก้ปัญหา และการมีเป้าหมายร่วมกัน

จากความสำคัญของความผูกพันต่อองค์กร ความผูกพันในงานของพนักงานจะเกิดขึ้นได้ จะต้องเชื่อมโยงส่วนประกอบ 3 ส่วนด้วยกัน (Gubman, 2003) ได้แก่ คุณค่าและความรับผิดชอบ (Values and Responsibilities) โปรแกรม (Program) และความสัมพันธ์ (Relationships) ซึ่งสามารถแสดงเป็นแผนภาพลำดับขั้นของความผูกพัน (Engagement hierarchy) ได้ดังภาพที่ 2-2

ภาพที่ 2-2 ลำดับขั้นของความผูกพัน (Engagement hierarchy) (พิชิต เทพวรรณ์, 2554, หน้า 178)

สามารถอธิบายถึงความผูกพันในงานของพนักงานได้ว่า การท่องค์กรจะเพิ่มความผูกพันในงานของพนักงานให้เกิดขึ้นนั้น เกิดจากการมีความสัมพันธ์กับ 3 ลำดับขั้นกล่าวก็อ ในเรื่องคุณค่าและความรับผิดชอบเป็นฐานที่ทำให้เกิดความผูกพัน เพราะการให้คุณค่าของพนักงานที่สอดคล้องกับค่านิยมหรือวัฒนธรรมองค์กรนั้นเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้พนักงานเต็มใจที่จะทำงาน

ขณะเดียวกันในเรื่องของโปรแกรมหรือโครงการต่าง ๆ ที่จะจัดให้พนักงาน เช่น เรื่องการจ่ายค่าตอบแทน สวัสดิการหรือการพัฒนาและการฝึกอบรมนั้น มีผลต่อความผูกพันของพนักงานทั้งสิ้น ซึ่งหากองค์กรสามารถจัดทำปัจจัยเหล่านี้ได้ตรงกับความต้องการของพนักงานได้อย่างแท้จริงแล้ว ก็จะช่วยให้พนักงานทำงานอย่างเต็มความสามารถ อย่างไรก็ตาม ในบางองค์กรที่

ทรัพยากรขององค์กรมีจำกัด จึงส่งผลให้ไม่อาจที่จะตอบสนองความต้องการของพนักงานได้ทั้งหมด ดังนั้น องค์กรจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงความเหมาะสมสมดุล

ความสัมพันธ์ของความผูกพันทั้ง 3 ลำดับขั้น มีผลอย่างยิ่งต่อการสร้างให้เกิดความผูกพันในงานของพนักงาน เพราะเกี่ยวข้องกับความรู้สึกของพนักงาน ทั้งนี้เพื่อการจัดการกับอารมณ์หรือความรู้สึก (Management of mood) ของมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการรับรู้และตัดสินใจต่างๆ ทั้งสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนร่วมงานหรือหัวหน้างาน จึงมีอิทธิพลต่อความผูกพันของพนักงานทั้งสิ้น

ในการพัฒนากลยุทธ์ความผูกพันในงานของพนักงานเพื่อให้องค์กรมีความได้เปรียบทางการแข่งขันสามารถพัฒนาในปัจจัยดังต่อไปนี้

1. การทำงานด้วยตนเอง (Work itself) เป็นการเปิดโอกาสให้กับพนักงานให้สามารถทำงานด้วยตนเอง ภายใต้การคุ้มครองให้ความช่วยเหลือจากหัวหน้างาน

2. สภาพแวดล้อมในการทำงาน (The work environment) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวัฒนธรรมและการสร้างทัศนคติเชิงบวกในการทำงาน

3. ภาวะผู้นำ (Leadership) เป็นการพัฒนาทักษะการเป็นผู้นำให้กับพนักงานที่มีโอกาสได้รับการดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น ซึ่งพนักงานจะต้องมีความเข้าใจในทักษะการปฏิบัติงานตลอดจนเข้าใจในความคาดหวังถึงสิ่งที่องค์กรต้องการจะได้รับ

4. โอกาสของการก้าวหน้าส่วนบุคคล (Opportunities for personal growth) กลยุทธ์นี้จะเป็นการแสดงให้เห็นถึงขั้นตอนที่จำเป็นที่พนักงานจะมีโอกาสก้าวหน้าในการเรียนรู้ และการเติบโต บทบาทหรือตำแหน่งหน้าที่ของพนักงาน

5. การให้โอกาสกับพนักงาน (Opportunities for contribute) เป็นการสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานในลักษณะหนึ่งที่ให้โอกาสกับพนักงานในการแสดงความคิดเห็นและส่งเสริมพนักงานให้กระทำในสิ่งที่ต้องการในงาน ทั้งนี้ต้องมีความสอดคล้องกับค่านิยมหลักขององค์กรด้วย

การพัฒนาความผูกพันในงานของพนักงานเป็นกลยุทธ์ในการจัดการทรัพยากรมนุษย์อย่างหนึ่งขององค์กร เพื่อที่จะสะท้อนให้องค์กรทราบว่า ในช่วงระยะเวลาหนึ่งๆ ความผูกพันของพนักงานมีต่องานอย่างไร ตลอดจนทำให้ผู้บริหารทราบถึงแนวโน้มของความผูกพันในงานของพนักงานในอนาคตว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะหรือรูปแบบใด ทั้งนี้เพื่อที่องค์กรจะสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงหรือสร้างความผูกพันในงานให้กับพนักงานได้อย่างเหมาะสม นอกจากกลยุทธ์ในการส่งเสริมความผูกพันในงานของพนักงาน กระบวนการในการพัฒนาความผูกพันในงานของพนักงานยังสามารถทำได้ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเรียนรู้จากประสบการณ์โดยการเรียนรู้จากประสบการณ์นั้น สามารถเรียนรู้ได้จากทั้งภายใน ได้แก่ การสำรวจความพึงพอใจของพนักงานหรือจากข้อมูลของพนักงานที่ออกจากการคิดไปแล้ว หรือเรียนรู้จากภายนอก เช่น จากการบริหารงานของคู่ค้าหรือการเป็นพันธมิตรทางธุรกิจ ซึ่งจะสามารถทำให้ผู้บริหารทราบว่าสาเหตุที่ทำให้พนักงานเหล่านั้นมีความผูกพันกับงานน้อยมากจากสาเหตุใด อะไรเป็นอุปสรรคต่อการทำงาน ทั้งนี้จะทำให้ผู้บริหารสามารถหาวิธีในการที่จะลดอุปสรรคหรือหาทางป้องกันแก้ไขสาเหตุเหล่านั้น

ขั้นตอนที่ 2 การวัดความผูกพัน โดยการวัดความผูกพันเป็นการระบุหรือชี้ให้เห็นว่า พนักงานมีความผูกพันกับงานในระดับใดและเป็นอย่างไร ทั้งนี้เพื่อจะสามารถปรับปรุงหรือพัฒนาให้เกิดความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ในการวัดความผูกพันในงานของพนักงานนั้นมีวิธีการ คือ การออกแบบสำรวจผ่านกระบวนการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้สถิติ เช่น การหาค่าเฉลี่ยในการวัดระดับความผูกพันในงานของพนักงานในภาพรวม เปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานขององค์กร (รายได้หรือกำไร) เปรียบเทียบกับผลิตภาพของพนักงานหรือเปรียบเทียบกับเป้าหมายขององค์กร เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3 การปรับปรุงแก้ไข เมื่อทราบสาเหตุที่ทำให้เกิดอุปสรรคในการทำงานหรือสาเหตุที่ทำให้พนักงานมีความผูกพันกับงานในระดับต่ำแล้ว ก็นำเสนอข้อมูลที่ได้มาหากยุทธ์หรือแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง โดยสามารถกระทำได้ทั้งในระดับองค์กร กลุ่ม และบุคคล ซึ่งขึ้นอยู่กับปัญหาและสาเหตุเหล่านั้น แต่หากองค์กรยังไม่มีความพร้อมในการปรับปรุง ก็ควรมีการชี้แจงให้กับสมาชิกในองค์กรทราบถึงเหตุผลหรือความจำเป็นที่ชัดเจน และในขั้นตอนนี้เป็นกระบวนการสำคัญที่ต้องมีการกระทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้ปัจจัยเหล่านี้สามารถผูกใจพนักงานได้อย่างเหมาะสมต่อไป

ณัฐพันธ์ เจรนันทน์ (2551, หน้า 107 – 108) ได้ให้ความสำคัญของความผูกพันกับองค์กรส่งเสริมให้พนักงานมีความผูกพันกับองค์กร จึงมีความสำคัญกับการดำเนินงานขององค์กร ปัจจุบัน เนื่องจากพนักงานที่ผูกพันและทุ่มเทให้กับองค์กรจะช่วยให้องค์กรดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยลดต้นทุนขององค์กร ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ความผูกพันกับองค์กรนี้ ความสัมพันธ์กับอัตราการขาดงาน ผลิตภาพ และคุณภาพของผลงาน ที่สำคัญความผูกพันกับองค์กร ที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพไม่ให้ออกไปอยู่กับคู่แข่ง ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถประเมินได้ เพราะเมื่อพนักงานมีความผูกพันต่อองค์กร คำจะทำให้เกิดผลกระทบที่สำคัญหลายประการต่อพัฒนาระบบที่ดำเนินการในประเทศต่อไปนี้

1. ผู้ที่มีความผูกพันต่อองค์กรตា นักมีแนวโน้มที่จะขาดงานและสมัครใจลาออกจากงานสูง ส่วนผู้ที่มีความผูกพันสูงมากจะเปลี่ยนแปลงงานใหม่น้อยกว่าผู้ที่มีความผูกพันต่ำ โดยผู้ที่มีความโน้มเอียงที่จะผูกพันตั้งแต่เริ่มเข้าทำงาน มักจะอยู่กับองค์กรค่อนข้างถาวร

2. ผู้ที่มีความผูกพันต่อองค์กรตា นักไม่เต็มใจที่จะเสียสละหรือมีส่วนรับผิดชอบใดๆ ต่อส่วนรวม จะอยู่ในลักษณะค่อนข้างเห็นแก่ตัว พยายามทำงานน้อยหรือลดลงเลี้ยงงานเท่าที่จะทำได้

3. ผู้ที่มีความผูกพันต่อองค์กรต่ามักจะมีชีวิตส่วนตัวค่อนข้างไปทางลบ จากการสำรวจเจตคติการทำงานของพนักงานภาคราชการพบว่า ผู้ที่มีความรู้สึกไม่ผูกพันต่อองค์กร มักจะไม่พอใจต่อชีวิตส่วนตัวของตนด้วยเช่นกัน

ฉะนั้นการส่งเสริมให้เกิดความผูกพันต่อองค์กรจึงเป็นสิ่งที่มีคุณค่าต่อพนักงาน และการที่พนักงานมีความผูกพันต่อองค์กร ย่อมก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตัวพนักงานและองค์กรโดยรวม อีกด้วย ซึ่งการส่งเสริมให้เกิดความผูกพันต่อองค์กรสามารถทำได้ด้วยวิธีต่อไปนี้

1. เพิ่มความสำคัญต่องาน ทั้งนี้เพราะคนเรามีแนวโน้มที่จะผูกพันต่อองค์กรสูงขึ้น ถ้าคนได้รับโอกาสความไว้วางใจให้มีอำนาจในการกำกับดูแล และเดือกวิธีทำงานอย่างอิสระด้วยตนเอง รวมทั้งได้รับการยอมรับว่างานที่ตนทำมีความสำคัญต่อการดำรงอยู่ขององค์กร

2. การกำหนดให้ผลประโยชน์ของพนักงานสอดคล้องกับผลประโยชน์ขององค์กร เนื่องจากพนักงานจะรู้สึกผูกพันต่อองค์กรทราบที่ทั้ง 2 ฝ่ายต่างมีประโยชน์ร่วมกันจากการทำงาน เช่น กิจกรรมบริษัทดีมีกำไร ผลกำไรส่วนนี้ก็ทำให้เงินโบนัสตอบแทนและเงินเดือนของพนักงานเพิ่มสูงขึ้นอย่างน่าพอใจ เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลให้ความผูกพันต่อองค์กรสูงขึ้น

3. ใช้วิธีคัดเลือกบรรจุบุคคลากรใหม่ที่มีแนวคิดและค่านิยมสอดคล้องกับองค์กร ซึ่งโดยทั่วไปสิ่งที่เป็นค่านิยมขององค์กรจะปรากฏอยู่ในข้อความที่ปั่งบอกถึงพันธกิจขององค์กร เนื่องจากการที่ค่านิยมขององค์กรยิ่งใกล้เคียงกับบุคคลที่จะบรรจุมากเพียงไร ยิ่งทำให้พนักงานใหม่ที่ได้รับบรรจุมีความผูกพันต่อองค์กรมากเพียงนั้น

นอกจากนี้การให้รางวัลก็มีความสำคัญต่อการพัฒนาความผูกพันกับองค์กร ถึงแม้ค่าตอบแทนผลประโยชน์ และโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายที่ท้าทายจะมีความสำคัญ แต่พนักงานที่มีความผูกพันกับองค์กรจะให้ความสำคัญกับรางวัลระหว่างบุคคลด้วยเช่นกัน เช่น การได้รับการยอมรับการเลื่อนตำแหน่งหรือเป็นผู้มีส่วนร่วมกับโครงการใหม่ ๆ ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องสร้างระบบการให้รางวัลที่ให้ความสำคัญกับบุคคล และความภักดีให้กับการเข้ากับเป้าหมายของบุคคลและองค์กร ซึ่งจะช่วยกระตุ้นและรับรักษาความผูกพันกับองค์กรให้แก่พนักงาน

สรุปได้ว่า ความผูกพันต่อองค์กรมีความสำคัญต่อองค์กรเป็นอย่างมาก เนื่องจากความผูกพันต่อองค์กรเป็นตัวกระตุ้นให้สามารถขององค์กรยอมรับและปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ มีความ

ทุ่มเทให้กับองค์กร จะช่วยให้องค์กรดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยลดต้นทุนขององค์กร ความผูกพันต่อองค์กรมีความสัมพันธ์กับอัตราการขาดงาน พลิกภาพ และคุณภาพของผลงาน รวมถึงอัตราการเข้า-ออกของพนักงานด้วย ถ้าพนักงานมีความผูกพันต่อองค์กรสูง อัตราการลาออก ก็จะต่ำ ซึ่งจะทำให้ไม่กระทบต่อกระบวนการผลิตและมีผลผลิตอย่างต่อเนื่อง ที่สำคัญความผูกพัน ต่อองค์กรยังกระตุ้นให้สมาชิกมีความรักความหวงเหงาในองค์กรอีกด้วย

ปัจจัยของความผูกพันต่อองค์กร

Wexley and Yukl (1977, pp. 355-358) ได้ศึกษาปัจจัยเบื้องต้นด้านความผูกพันต่อ องค์กร และได้แบ่งปัจจัยที่กำหนดความผูกพันต่อองค์กรออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. ลักษณะส่วนบุคคล (Personal characteristics) ประกอบด้วย อายุ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในองค์กร ตำแหน่ง รายได้และเงินเดือน

2. ลักษณะงานที่ปฏิบัติ (Job characteristic) ลักษณะงานที่แตกต่างกันจะมีอิทธิพลต่อ ระดับความยืดหยุ่นผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน ลักษณะงานที่ดีจะทำให้บุคลากรรู้สึกมีแรงจูงใจ อยากทำงานเพื่อเพิ่มคุณค่ากับตนเอง เมื่อว่าผลงานจะไม่ดีก็ยังคงทุ่มเทความพยายามให้มากขึ้นเพื่อ เพิ่มรางวัลให้กับตนเองและคุณภาพงานที่ดี ลักษณะงานที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กร ประกอบด้วย ความมีอิสรภาพในการทำงาน ความหลากหลายของงาน ความมีเอกลักษณ์ของงาน ผลลัพธ์ของงาน และงานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

3. ประสบการณ์ในงานที่ปฏิบัติ (Work experiences) หมายถึง การรับรู้ของสมาชิกต่อ สิ่งแวดล้อมขององค์กร ซึ่งในช่วงที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์กรบุคคลหรือสมาชิกได้รับประสบการณ์ที่ เป็นคุณหรือโทษ ประสบการณ์ที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กร ประกอบด้วย ความรู้สึกว่าตนมี ความสำคัญต่อองค์กร ความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่พึ่งพาได้ ความคาดหวังที่ได้รับการตอบสนองจาก องค์กร และหัศนคติต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กร

Allen and Meyer (1990 อ้างถึงใน ขิตรพร คณ้ำ, 2554, หน้า 16) ได้แบ่งความผูกพัน ต่อองค์กรออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ความผูกพันด้านความรู้สึก ความผูกพันต่อเนื่อง และความผูกพันที่ เกิดจากมาตรฐานทางสังคม และได้กล่าวถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดความผูกพันในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความผูกพันด้านความรู้สึก คือ

1.1 การรับรู้ลักษณะของงาน ได้แก่ การมีอิสรภาพในงาน ลักษณะเฉพาะของงาน ความสำคัญของงาน ทักษะที่หลากหลาย

1.2 การรู้สึกว่าองค์กรสามารถไว้วางใจได้

1.3 การรับรู้ถึงการมีส่วนร่วมในการบริหาร

1.4 ปฏิกริยาของหัวหน้างาน

นอกจากนี้ Allen และ Meyer (1990) ยังพบว่า ระยะเวลาปฏิบัติงานในองค์กรน่าจะมีความสัมพันธ์ทางด้านบวกกับความผูกพันด้านความรู้สึก นอกจากนี้ ยังสันนิษฐานว่าพนักงานที่มีความผูกพันด้านความรู้สึกต่ำจะเลือกที่จะออกจากองค์กร ขณะเดียวกันพนักงานที่มีความผูกพันด้านความรู้สึกสูง จะอยู่กับองค์กรนานกว่า เพราะเข้าเชื่อถือในองค์กรและภาระหน้าที่ขององค์กร

2. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความผูกพันต่อเนื่อง คือ

2.1 อายุ

2.2 ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

2.3 ความพึงพอใจอาชีพ

2.4 ความตั้งใจที่จะลาออก

2.5 การรู้โดยการเปรียบเทียบงานของตนเองกับงานอื่น ๆ

อายุ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานในองค์กรจะเป็นทำนายความผูกพันต่อเนื่องในระยะเริ่มแรก เพราะคล้ายกับเป็นเครื่องวัดการลงทุน อายุมีความสัมพันธ์ทางลบกับโอกาสของทางเลือกในงานอื่นๆ ความพึงพอใจอาชีพจะเป็นตัววัดการลงทุนในอาชีพได้ตรงกว่า ความตั้งใจที่จะลาออกมีความสัมพันธ์ทางลบกับความผูกพันต่อเนื่อง เพราะพนักงานที่ตั้งใจจะลาออกมีความผูกพันต่อองค์กรต่ำ แม้ว่าความผูกพันต่อเนื่องจะมีอิทธิพลต่อความตั้งใจที่จะลาออกก็ตาม นอกจากนี้ลักษณะงาน การมีส่วนร่วมในการบริหารและการพึ่งพาอาศัยองค์กร มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อเนื่อง ซึ่งจะมีความแตกต่างกันตามการรับรู้ของพนักงานกับงานอื่น ๆ

3. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความผูกพันต่อองค์กรที่เกิดจากมาตรฐานทางสังคม ได้แก่

3.1 ความผูกพันต่อเพื่อนร่วมงาน

3.2 การพึ่งพาองค์กร

3.3 การมีส่วนร่วมในการบริหารสิ่งที่ได้รับจากการ เช่น อำนาจการตัดสินใจ

Steers (1977, pp. 46-56) ชี้ให้เห็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความผูกพันต่อองค์กร 3 กลุ่ม

ประกอบด้วย

1. คุณลักษณะส่วนบุคคล (Personal characteristic) ได้แก่ อายุ เพศ ระยะเวลาปฏิบัติงาน สถานภาพสมรส การศึกษา ระดับตำแหน่งงาน และอัตราเงินเดือน

2. ลักษณะงาน (Job characteristics) ลักษณะงานที่แตกต่างกัน จะมีอิทธิพลต่อระดับความยืดหยุ่น ผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน ลักษณะงานที่ดีจะทำให้บุคลากรรู้สึกมีแรงจูงใจ อยากทำงานเพื่อเพิ่มค่าให้กับตนเอง แม้ว่าผลงานจะยังไม่ดีก็ยังทุ่มเทความพยายามให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มรางวัลให้กับตนเองและคุณภาพงานที่ดีขึ้น ลักษณะงานที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กร ประกอบด้วย ความมีอิสรภาพในการทำงาน ความหลากหลายของงาน ความมีเอกลักษณ์ของงาน

ผลป้อนกลับของงาน และงานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

3. ประสบการณ์ในงาน (Work experience) ซึ่งจะมีผลทำให้ผู้ปฏิบัติมีความคาดหวังที่จะได้รับการตอบสนองจากองค์กร มีความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่พึ่งพาได้ และมีความรู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญต่อองค์กร ประกอบด้วย ความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อองค์กร ความรู้สึกว่าองค์กร เป็นที่พึ่งพาได้ ความคาดหวังที่ได้รับการตอบสนองจากองค์กร และทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กร

Mowday and others (1982, pp. 28-35) ได้ชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความผูกพันองค์กรด้านจิตใจ (Affective Commitment) ประกอบด้วย

1. คุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา เพศ บุคลิกลักษณะ อายุการปฏิบัติงานในองค์กร แรงจูงใจฝ่ายสัมฤทธิ์
2. คุณลักษณะงาน ได้แก่ ความขัดแย้งในบทบาทของงาน ความคลุมเครือในงาน ความท้าทายในงานที่เด่นชัด และบทบาทของงานที่สอดคล้องกับตนเองมีความสัมพันธ์โดยตรงกับความผูกพันต่อองค์กร

3. ประสบการณ์ในงาน ได้แก่ สัมพันธภาพในองค์กร สไตล์การบริหารงานของผู้บริหาร มีการกระจายงาน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนเป็นเจ้าขององค์กรมีความสัมพันธ์ในทางบวก กับความผูกพันต่อองค์กร เป็นประสบการณ์ที่บุคคลพบระหว่างการทำงานเป็นความผูกพันทางจิตวิทยากับองค์กร ได้แก่ เจตคติของบุคคลที่มีต่อนักศึกษาในองค์กร ความพึงพาได้ของผู้บังคับบัญชา การปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา การรู้สึกว่าตนเองเป็นบุคคลสำคัญ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลในทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กร

4. คุณลักษณะโครงสร้าง (Structural characteristic) ได้แก่ ขนาดขององค์กร การรวมอำนาจ การกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ความเป็นทางการ การมีระบบของงานมีแบบแผน มีหน้าที่เด่นชัด

จากการศึกษาแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน พอสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรและมีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานรวมถึงการคงอยู่หรือลาออกจากงาน มีอยู่ 3 ด้าน ได้แก่

1. ปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส ระยะเวลาปฏิบัติงาน อัตราเงินเดือน ระดับตำแหน่งงาน
2. ปัจจัยด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ประกอบด้วย ความมีอิสระในการทำงาน ความหลากหลายของงาน ความมีเอกลักษณ์ของงาน ผลป้อนกลับของงาน และงานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

3. ปัจจัยด้านประสบการณ์ในงาน ประกอบด้วย ความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อองค์กร ความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่พึ่งพาได้ ความคาดหวังที่ได้รับการตอบสนองจากองค์กร และทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กร

แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ

Mowday and others (1982, pp. 28-35) กล่าวว่า ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ได้แก่ ความขัดแย้งในบทบาทของงาน ความคลุมเครือในงาน ความท้าทายในงานที่เด่นชัด และบทบาทของงานที่สอดคล้องกับตนเอง มีความสัมพันธ์โดยตรงกับความผูกพันต่องค์กร ส่วน Wexley and Yukl (1977, pp. 355-358) และ Steers (1977, pp. 46-56) กล่าวถึง ลักษณะงานที่ปฏิบัติไว้ว่า ลักษณะงานที่แตกต่างกันจะมีอิทธิพลต่อระดับความยืดหยุ่นผูกพันต่องค์กรแตกต่างกัน ลักษณะงานที่ดีจะทำให้บุคลากรรู้สึกมีแรงจูงใจอย่างทำงานเพื่อเพิ่มคุณค่ากับตนเอง เมื่อว่างานจะไม่ดีก็ยังคงทุ่มเทความพยายามให้มากขึ้นเพื่อเพิ่มรางวัลให้กับตนเองและคุณภาพงานที่ดี ลักษณะงานที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่องค์กร ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

1. ความมีอิสรภาพในการทำงาน หมายถึง ลักษณะงานที่บุคลากรสามารถปฏิบัติได้อย่างมีอิสรภาพ ตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง สามารถใช้คุณลักษณะและคัดสินใจได้ด้วยตนเอง โดยไม่มีการควบคุมจากภายนอก จะทำให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความรู้ความสามารถ

2. ความหลากหลายของงาน หมายถึง งานที่มีระดับความยากง่ายของงานที่ผู้ปฏิบัติต้องใช้ทักษะความรู้ความสามารถ มีลักษณะที่ไม่จำเจ หรือการทำงานหลากหลาย อย่างของหน่วยงาน ให้สำเร็จผล รวมถึงการใช้เทคโนโลยีพิเศษซึ่งเป็นงานที่ท้าทายและกระตุ้นให้บุคลากรมีความสนใจในงาน

3. ความมีเอกลักษณ์ของงาน หมายถึง งานที่ระบุขอบเขตของงาน โดยมีความชัดเจนของบทบาทหน้าที่ของตนเองในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นระดับความยากง่ายของงานที่ผู้ปฏิบัติสามารถทำงานนั้นได้ด้วยแต่ต้นฉบับเกิดผลงาน ทำให้บุคลากรเกิดความรู้สึกสนับสนุนที่จะปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ถูกต้อง และมีผลงานที่สามารถพิจารณาได้ชัดเจน

4. ผลลัพธ์ที่ชัดเจน หมายถึง เมื่อบุคลากรปฏิบัติงานให้แก่องค์กรแล้วก็ต้องการได้รับข้อมูลป้อนกลับโดยตรงด้วยตนเอง รวมทั้งข้อคิดเห็นที่ได้รับจากผู้ร่วมงาน หรือจากผู้บังคับบัญชา เพื่อเป็นการประเมินผลงานว่ามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่

5. งานที่มีโอกาสปรับเปลี่ยน หมายถึง ลักษณะงานที่บุคลากรมีโอกาสจะติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น การได้เข้าสังคมทำให้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนอื่นก่อให้เกิด

ความคิดหลากหลายในการพัฒนาคนเองและงาน เมื่อมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นก็จะกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกว่า ตนเองเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร เป็นเจ้าขององค์กรและจะรู้สึกผูกพันกับองค์กร

แนวคิดเกี่ยวกับประสบการณ์ในงาน

Mowday and others (1982, pp. 28-35) กล่าวว่า ประสบการณ์ในงาน ได้แก่ สัมพันธภาพในองค์กร สไตล์ การบริหารงานของผู้บริหาร มีการกระจายงาน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนเป็นเจ้าขององค์กร มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กรเป็นประสบการณ์ที่บุคคลพบระหว่าง การทำงาน เป็นความผูกพันทางจิตวิทยากับองค์กร ได้แก่ เจตคติของบุคคลที่มีต่อบุคคลในองค์กร ความพึงพา ได้ของผู้บังคับบัญชา การปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา การรู้สึกว่าตนเองเป็นบุคคลสำคัญ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลในทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กร ส่วน Wexley and Yukl (1977, pp. 355-358) และ Steers (1977, pp. 46-56) กล่าวว่า ประสบการณ์ในงาน หมายถึง การรับรู้ของสมาชิกต่อสิ่งแวดล้อมขององค์กร ซึ่งในช่วงที่ปฏิบัติงานอยู่ในองค์กรบุคคลหรือสมาชิกได้รับประสบการณ์ที่เป็นคุณหรือโทษ ประสบการณ์ที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กร ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

1. ความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อองค์กร คือความรู้สึกว่า ตนเองได้รับการยอมรับจากองค์กร รู้สึกว่าการปฏิบัติงานของตนที่มีคุณค่านั้น เป็นเสมือนรางวัลจากองค์กร
2. ความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่พึ่งพา ได้เป็นความรู้สึกไว้วางใจเชื่อถือของบุคคลที่มีต่อองค์กรว่า องค์กรจะไม่ทอดทิ้งเมื่อประสบปัญหา
3. ความคาดหวังที่ได้รับการตอบสนองจากองค์กร หมายถึง การที่บุคลากรได้ลงทุนปฏิบัติงานกับองค์กรแล้วหวังจะได้รับผลตอบแทน เช่น ค่าตอบแทนการพิจารณาความคืบความชอบทำให้มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และเป็นปัจจัยที่สร้างความรู้สึกผูกพันต่อองค์กร
4. ทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กร ทัศนคติของกลุ่มภายในองค์กรนั้นทำให้บรรยายกาศในองค์กรแตกต่างกัน บรรยายกาศขององค์กรที่ดี มีความรักสามัคคีช่วยเหลือร่วมมือกันปฏิบัติงาน ทำให้บุคลากรรู้สึกว่าทัศนคติของกลุ่มคึกคักส่งผลให้เกิดความรู้สึกที่จะอยู่กับองค์กรต่อไป

ข้อมูลองค์กรและพนักงานรับเหมาช่วง

บริษัทที่ผู้วัวจัยศึกษาวิจัยนี้ได้จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นบริษัทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2556 ด้วยทุนจดทะเบียน 265 ล้านบาท เพื่อประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่รถยนต์ และคลังสินค้า ปัจจุบัน บริษัทฯ มีบุคลากรทั้งหมด 717 คน (ข้อมูลจากฝ่ายบุคคล ณ วันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2558) ประกอบด้วยพนักงานประจำ 418 คน คิดเป็น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

23

ร้อยละ 58.30 และพนักงานรับเหมาช่วง 299 คน คิดเป็นร้อยละ 41.70 นอกจากนี้ พนักงานรับเหมาช่วงยังได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ พนักงานรับเหมาช่วงประเภทรายวัน 135 คน และพนักงานรับเหมาช่วงประเภทรายเดือน 164 คน ซึ่งพนักงานรับเหมาช่วงประเภทรายเดือนเท่านั้นมีโอกาสได้รับการบรรจุเป็นพนักงานประจำเมื่อปฏิบัติงานครบ 1 ปี เนื่องจาก พนักงานรับเหมาช่วงเป็นพนักงานฝ่ายผลิต และเป็นกลุ่มพนักงานที่สำคัญต่อกระบวนการผลิตซึ่ง จะขาดพนักงานกลุ่มนี้ไม่ได้ โดยเหตุที่บริษัทฯ นี้ไม่มีนโยบายรับพนักงานฝ่ายผลิตเพื่อบรรจุเป็น พนักงานประจำโดยตรง อีกทั้งยังต้องการลดค่าใช้จ่ายในด้านการสรรหาว่าจ้างรวมถึงค่าใช้จ่าย ด้านสวัสดิการต่างๆ ด้วย แต่จะพิจารณาจากพนักงานรับเหมาช่วงรายเดือนที่ปฏิบัติงานครบ 1 ปี ขึ้นไป เพื่อบรรจุเป็นพนักงานประจำแทน ดังนั้น พนักงานรับเหมาช่วงประเภทรายเดือนจำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 22.87 ของพนักงานทั้งหมด ที่ผู้จัดมีความสนใจที่จะทำการศึกษา และ บริษัทรับเหมาช่วงสามารถสรรหาพนักงานฝ่ายผลิตเหล่านี้ได้ตามความต้องการของบริษัทผู้ว่าจ้าง และทันท่วงที รวมถึงตัวพนักงานรับเหมาช่วงเองที่สามารถทำงานทำได้เร็วโดยการไปสมัครงาน กับบริษัทรับเหมาช่วง

อนึ่ง พนักงานรับเหมาช่วง ลูกจ้างรับเหมาค่าแรง ลูกจ้างรับเหมา ลูกจ้างช่วง หรือลูกจ้าง ชั้นคอนแทรค หมายถึง พนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ที่บริษัทโดยบริษัทนั่นแต่รับค่าจ้างหรือ ค่าตอบแทนรวมถึงสวัสดิการต่าง ๆ จากอีกบริษัทนึงที่เรียกว่า บริษัทรับเหมาช่วง ซึ่งการที่บริษัท รับเหมาช่วงจะใช้การจ้างพนักงานรับเหมาช่วงหรือลูกจ้างชั้นคอนแทรคนั้น เป็นการจ้างงาน รูปแบบหนึ่งที่มีแพร่หลายในประเทศไทย โดยเฉพาะในโรงงานอุตสาหกรรมที่ต้องใช้แรงงานฝ่าย ผลิตจำนวนมาก การจ้างงานรูปแบบนี้มีมาก่อนมีกฎหมายคุ้มครองแรงงานปี 2541 และในปัจจุบันมี การปรับปรุงกฎหมายให้ความคุ้มครองแก่แรงงานชั่วคราวเหล่านี้ด้วยเช่นกัน ซึ่งเนื้อหาของ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 มาตรา 11/1 ว่าด้วย “ในการนี้ที่ผู้ประกอบกิจกรรมอุบหมายให้บุคคลหนึ่ง บุคคลใดเป็นผู้จัดหานมำทำงานอันมิใช่การประกอบธุรกิจจัดหางาน โดยการทำงานนั้นเป็นส่วน หนึ่งส่วนใดในกระบวนการผลิตหรือธุรกิจในความรับผิดชอบของผู้ประกอบกิจการ และโดยบุคคล นั้นจะเป็นผู้ควบคุมดูแลการทำงานหรือรับผิดชอบในการจ่ายค่าจ้างให้แก่คนที่มาทำงานนั้นหรือไม่ ก็ตาม ให้อธิบายผู้ประกอบกิจการเป็นนายจ้างของคนที่มาทำงานดังกล่าว ให้ผู้ประกอบกิจการ ดำเนินการให้ลูกจ้างรับเหมาค่าแรงที่ทำงานในลักษณะเดียวกันกับลูกจ้างตามสัญญาจ้างโดยตรง ได้รับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการที่เป็นธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติ”

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่ากฎหมายนี้สะท้อนความยึดหยุ่นของตลาดแรงงานไทย ที่ยอมรับให้มีการจ้างงานเหมาค่าแรงได้ แต่กำหนดให้นายจ้างในสถานประกอบการต้องรับผิดชอบ

ในเรื่องสิทธิประโยชน์และสวัสดิการในฐานะนายจ้างของลูกจ้างรับเหมาช่วงด้วย ซึ่งจากผลการศึกษาเพื่อประเมินผลในทางปฏิบัติของการปรับพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 ฉบับแก้ไขพ.ศ.2551 มาตรา 11/1 ว่าเมื่อเปรียบเทียบแรงงานกลุ่มรับจ้างเหมาช่วงกับแรงงานที่เป็นลูกจ้างประจำ ซึ่งตามกฎหมายที่แก้ไขใหม่กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้นายจ้างต้องดูแลให้ลูกจ้างทั้งสองกลุ่มได้รับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการที่เป็นธรรมโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมินผลของกฎหมายดังกล่าวได้จากการสอบถามแรงงานเกี่ยวกับลักษณะการจ้างแรงงาน ลักษณะของงาน ตลอดจน ค่าจ้าง/รายได้ และสวัสดิการที่ได้รับ เปรียบเทียบระหว่างลูกจ้างประจำกับลูกจ้างรับเหมาช่วงที่ทำงานในโรงงานสาขาวิชาการผลิต (Manufacturing)

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจุบันยังมีการจ้างงานพนักงานรับเหมาช่วงกระจายอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะในย่านนิคมอุตสาหกรรม โดยพนักงานรับเหมาช่วงจะสมัครงานผ่านบริษัทรับเหมาช่วง เนื่องจากโรงงานไม่เปิดรับคนงานโดยตรง แต่รับผ่านบริษัทตัวแทนผู้รับเหมาช่วง นอกจากนี้ ยังมีแรงงานจำนวนหนึ่งที่มาสมัครงานผ่านบริษัทตัวแทน เพราะต้องการลดขั้นตอนในการสมัครงาน เนื่องจากเห็นว่าการสมัครงานผ่านบริษัทผู้รับเหมาค่าแรงช่วยให้มีโอกาสในการได้งานมากขึ้น เนื่องจากได้รับค่าจ้าง ไม่ต้องสอนข้อเขียน มีโอกาสได้เลือกงาน/โรงงานได้หลากหลาย และยังพบว่า การได้รับค่าจ้างและสวัสดิการน้อยกว่าลูกจ้างประจำ โดยมีความแตกต่างในการได้รับ-ไม่ได้รับสวัสดิการในแง่รายได้ อื่นๆ เช่น ค่าทำงานล่วงเวลา (OT) ค่าทำงานกะ (กะเข้า กะบ่าย กะดึก) เบี้ยขับ (ได้รับเมื่อไม่ขาด-ลา-มาสาย) ค่าครองชีพ ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ค่าเช่าบ้าน และสวัสดิการที่ไม่ใช่ตัวเงิน เช่น บริการรถรับ-ส่งพนักงาน การเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ การได้รับเงินชดเชยเมื่อลูกเลิกจ้าง ซึ่งสะท้อนว่าลูกจ้างทั้งสองกลุ่มยังได้รับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการที่แตกต่างกัน (สุวรรณ ตุลยวศินพงษ์, 2556)

ส่วน สิทธิศักดิ์ ศรีธรรมวัฒนา (2554) ได้กล่าวถึงลักษณะของธุรกิจรับเหมาช่วง เกิดจากผู้ประกอบการต้องการคนทำงานเพิ่ม แต่ไม่ต้องการจ้างเอง จึงให้บุคคลภายนอกจัดหาคนเข้ามาทำงานให้โดยจ่ายค่าจ้างให้ 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นค่าจ้างที่คุณงานต้องได้รับ (ส่วนมากตามอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ) บวกกับส่วนที่เป็นค่าบริหารจัดการอีกประมาณร้อยละ 20-30 ของค่าจ้างที่คุณงานได้รับ รายละเอียดปลีกย่อยอื่นๆ เช่น เครื่องแบบ รถรับส่ง ค่ากะ เบี้ยขับ ค่าฝีมือ ใบน้ำส เป็นต้น แล้วแต่ตกลงกัน ซึ่งสามารถแสดงข้อดีและข้อเสียของการมีพนักงานรับเหมาช่วง ได้ดังนี้

ข้อดีของการมีพนักงานรับเหมาช่วง

1. สามารถเพิ่มคน – ลดคน ได้คล่องตัวกว่าการจ้างเอง หากจ้างเป็นพนักงานเอง ฝ่ายสรุหาก็หานคนไม่ได้ตามที่ต้องการ มีค่าใช้จ่ายสูง ถ้าจะลดคนก็ต้องจ่ายค่าชดเชย ค่าบอกรถล่วงหน้า

จะให้ครอค จะข่ายครอ จะลงโทษครอ ก็มีแรงด้านจากพนักงาน จากสภาพแรงงาน แต่ถ้าเป็น พนักงานผู้รับเหมาช่วงเพียงแต่นอกผู้รับจ้างคำเดียวก็ลด เพิ่ม ข้าย ลงโทษได้ส่วนรวมเร็วกว่า มีปัญหาทางกฎหมายก็มีคนออกหน้ารับแทน

2. สามารถลดค่าใช้จ่ายลงได้ การจ้างเป็นพนักงานเองโดยตรงนั้นจะต้องจ่ายสวัสดิการ เพิ่มอีกอย่างน้อยร้อยละ 50 – 80 ของค่าจ้างปกติและมีแนวโน้มว่าจะสูงขึ้นทุกปี เมื่อให้แล้วลดลง ไม่ได้ ไม่จ่ายก็มีปัญหาด้านแรงงาน แต่ถ้าเป็นพนักงานผู้รับเหมาช่วงก็จ่ายแค่ค่าจ้างขั้นต่ำ บวกกับ ค่าบริหารจัดการอีกร้อยละ 20 – 30 ของค่าจ้างปกติ สวัสดิการไม่ต้องจ่าย ซึ่งสามารถลดรายจ่ายลง ได้มาก หรือในกรณีที่มีงานใหม่ ธุรกิจใหม่ หากใช้พนักงานเอง จะไม่ส่วนรวมในการทดลองหรือถ้า มีงานยากหรือมีค่าใช้จ่ายสูง ถ้าทำเองต่อ ก็จะมีปัญหา แต่ถ้ามอบให้ผู้รับเหมาช่วงรับไปทำทั้งหมด ก็ไม่ต้องเสียเวลาต่อ ไม่ต้องเสียเวลา ไม่ชอบใจก็ยกเลิกได้ตลอดเวลา

3. สามารถถ่วงดุลกำลังของสหภาพแรงงานได้ ภาพพจน์ของสหภาพแรงงานในประเทศไทย ในสายตาของผู้ประกอบการนั้น มีภาพพจน์ เป็นผู้ขอ ผู้ข่มขู่ นักลงอันธพาล ผู้ทำให้เกิดความเสียหาย ผู้ประกอบการจึงมีความวิตกกังวลในทำที่จะก่อภัย ภาพพจน์นี้อยู่ตลอดเวลา และคิดหาวิธีการแก้ไขป้องกันท่าทีนี้เรื่อยมา เมื่อมีผู้รับเหมาช่วงเกิดขึ้นก็ได้โอกาส ที่จะจัดกองกำลังส่วนหนึ่งไว้ ถ่วงดุลย์กับสหภาพแรงงาน

4. เป็นช่องทางของคนที่อายุมาก หรือ มีครอบครัวแล้ว จะได้งานทำมีรายได้ การจ้างเป็น พนักงานเองนั้นมีข้อกำหนดเรื่องอายุรับระหว่าง 18 – 35 ปี สถานภาพสมรสไม่ต้องงาน ไม่มีลูกให้ เป็นภาระ ทำให้คนที่อายุเกินหรือมีลูกแล้ว ทำงานทำยาก ไม่มีรายได้ เมื่อเป็นผู้รับเหมาช่วงก็ สามารถรับเข้าทำงาน ให้มีรายได้ เป็นการช่วยให้คนมีงานทำอีกช่องทางหนึ่ง

ข้อเสียของการมีพนักงานรับเหมาช่วง

1. เกิดความไม่เท่าเทียมกันในสัดส่วนความเป็นมนุษย์ เมื่อผู้ประกอบการต้องการลด ค่าใช้จ่ายผู้ประกอบการก็จ่ายให้บริษัทผู้รับเหมาน้อย ผู้รับเหมาก็จ่ายให้พนักงานน้อยลงตามลำดับ ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียม ไม่เสมอภาค ไม่เป็นธรรมระหว่างพนักงานประจำของบริษัทกับ พนักงานรับเหมาช่วงที่ทำงานอย่างเดียวกัน ได้ผลงานเท่ากัน แต่ได้ค่าจ้างและสวัสดิการไม่เท่ากัน อันเป็นที่มาของการแก้ไขกฎหมายคุ้มครองแรงงานใหม่ ให้คุ้มครองพนักงานรับเหมาช่วงมากขึ้น และต้องติดตามผลในทางปฏิบัติต่อไป

2. เกิดอัตราการเข้า – ออก – ข้ายงานสูง ผลผลิตไม่ต่อเนื่อง จากสิ่งที่อยู่ในใจว่าตนเอง ไม่ได้รับความเป็นธรรม ถูกลดสัดส่วนความเป็นมนุษย์ ถูกกีดกัน เห็นใจด้วยว่าเป็นคนทำงานชั้น ส่อง เป็นงานชั่วคราว ไม่มั่นคง พนักงานรับเหมาช่วงเหล่านี้จึงดื่นรุน ขวนขวยหนีสภาพปัจจุบัน

ไปทางสิ่งที่เต็มศักดิ์ครีความเป็นมนุษย์ มีความนั่นคงมากกว่า อัตราการเข้า – ออก – บ่ายงาน จึงสูงผลเสียที่ตามมาคือการผลิตไม่ต่อเนื่อง บริษัทมีค่าใช้จ่ายในการสรรหาราสูงขึ้น และเป็นช่องทางให้คนต่างด้าวผิดกฎหมายเข้ามายื้อพื้นที่ทำงานแทน

จากข้อดีและข้อเสียดังกล่าวแล้วข้างต้น พนักงานรับเหมาช่วงถือเป็นกลุ่มพนักงานที่มีความสำคัญต่อระบบการผลิตอยู่ในน้อย เพราะหากอัตราการเข้า-ออก-บ่ายงานสูง จะส่งผลต่อระบบการผลิตทำให้ผลผลิตไม่ต่อเนื่อง ดังนั้น ผู้บริหารหรือองค์กรจึงควรให้ความสำคัญและหาแนวทางสร้างเสริมความผูกพันต่อองค์กรให้เกิดมีขึ้นแก่พนักงานรับเหมาช่วงเหล่านี้ จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานรับเหมาช่วง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นันทกานยูนิ จันทร์รา (2554) ได้ศึกษา ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัท เมนราชพัฒนาที่ดิน จำกัด (มหาชน) นิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด จังหวัดระยอง พบว่า พนักงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะงานที่ปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีระดับความคิดเห็นด้านความหลากหลายของงานสูงที่สุด ระดับความคิดเห็นต่อประสบการณ์ในงานด้านความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อองค์กรสูงที่สุด ระดับความคิดเห็นต่อความผูกพันด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อองค์กรสูงที่สุด ผลการเบรเยนเทียบความแตกต่างของความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษาสถานภาพการสมรส ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า พนักงานที่ความผูกพันต่อองค์กรสูงสุดคือ พนักงานที่มีอายุ 51 - 60 ปี พนักงานที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า มัธยมศึกษาปีที่ 6 พนักงานที่มีสถานภาพหย่า/หม้าย พนักงานที่มีระยะเวลาในการทำงาน 16 ปีขึ้นไป และพนักงานที่มีรายได้ต่อเดือน 20,000 - 29,999 บาท ส่วนพนักงานที่ความผูกพันต่อองค์กรต่ำสุด คือ พนักงานที่มีอายุ 41 - 50 ปี พนักงานที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป พนักงานที่มีสถานภาพสมรสแล้ว พนักงานที่มีระยะเวลาในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี และพนักงานที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 40,000 บาทขึ้นไป

อนอมพรณ เพิ่มพูน (2554) ได้ศึกษา ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรกรมพนิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พบว่า บุคลากรของกรมพนิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีความผูกพันต่อองค์กรในระดับมาก ข้าราชการกับลูกจ้างประจำ และลูกจ้างประจำกับพนักงานราชการมีความผูกพันต่อองค์กรไม่แตกต่างกัน โดยมีความผูกพันต่อองค์กรด้านความเต็มใจที่จะใช้พลังอย่างเด็นที่ในการปฏิบัติงาน ให้องค์กรมากที่สุด ปัจจัยลักษณะงานที่ปฏิบัติและปัจจัยประสบการณ์ในงานมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรทางบวก โดยปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรมากที่สุด

ได้แก่ ปัจจัยลักษณะงานที่ปฏิบัติด้านผลป้อนกลับของงาน และปัจจัยประสบการณ์ในงานด้านความรู้สึกว่าตนเองมีความสำคัญต่อองค์กร

พิมพ์ชนก ทรัพย์ข้าว (2553) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานธนาคาร ทิสโก้ จำกัด (มหาชน) พบว่า พนักงานมีความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับปัจจัยที่แสดงถึงความผูกพันต่อองค์กร ในด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมาก เพื่อประโยชน์ขององค์กรมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้า และด้านปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะคงไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกภาพขององค์กร อยู่ในระดับผูกพันมาก ปัจจัยลักษณะงานที่ปฏิบัติด้านงานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และปัจจัยประสบการณ์ในงานด้านความคาดหวังที่จะได้รับการตอบสนองจากองค์กร มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กร ส่วนปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคลไม่มีอิทธิพลต่อความผูกพัน สำหรับปัจจัยด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ และปัจจัยด้านประสบการณ์ในงาน โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กร

ดวงพร เชอร์ประยูร (2552) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กร ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พบว่า บุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ขององค์กร อยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าและการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร และอันดับสุดท้ายคือ ความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะดำเนินไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกภาพขององค์กร มีความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติด้านงานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอยู่ในระดับมากอันดับแรก และประสบการณ์ในการทำงานด้านความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อองค์กรอยู่ในระดับมากอันดับแรก ผลการทดสอบสมมติฐานด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติและด้านประสบการณ์ในการทำงานมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

สุวรรณ พูนพะเนว (2552) ได้ศึกษา ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรอู่ราชนาวี มหิดลอดุลยเดช กรมอู่ทหารเรือ พบว่า บุคลากรมีความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความผูกพันต่อองค์กรด้านความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนามองค์กร มากที่สุดเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ ด้านความตั้งใจจะคงความเป็นสมาชิกขององค์กร และด้านความเชื่อในเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ตามลำดับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรมากที่สุด ได้แก่ โครงสร้าง รองลงมาคือ ระบบผู้นำ และทักษะการปฏิบัติงาน ตามลำดับ ในส่วนของโครงสร้างประเด็นที่ส่งผลมากที่สุด ได้แก่ สายการบังคับบัญชา

จักรพันธ์ เทพพิทักษ์ (2551) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของ พนักงานบริษัท ลำพูนชิงเด่นเก็น จำกัด พบว่า พนักงานมีความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันต่อองค์กร ได้แก่ ระดับการศึกษาและ ระยะเวลาที่ทำงานในบริษัท ส่วน เพศ อายุ สถานภาพ รายได้ต่อเดือนและตำแหน่ง ไม่มีอิทธิพลต่อ ความผูกพันต่อองค์กร สำหรับปัจจัยด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติมีอิทธิพลต่อระดับความผูกพันต่อ องค์กรมากที่สุด ได้แก่ ความหลากหลายของงาน รองลงมาคือ งานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ความมีเอกสารลักษณ์ของงาน ความมีอิสรภาพในการทำงาน และผลป้อนกลับของงาน ตามลำดับ และ ปัจจัยในด้านประสบการณ์ในงานที่มีอิทธิพลต่อระดับความผูกพันต่อองค์กรในระดับมาก ได้แก่ ความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อองค์กร รองลงมาคือ ความคาดหวังที่จะได้รับการตอบสนองจาก องค์กร ทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กร และความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่พึ่งพาได้ ตามลำดับ

ชนิษฐา เพิ่มชัย (2550) ได้ศึกษา ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัท ไทย เคเค อุตสาหกรรม จำกัด พบว่า ความคิดเห็นในลักษณะงานที่ปฏิบัติ และประสบการณ์ในงานที่ปฏิบัติ ของพนักงาน โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย ในลักษณะงานที่ปฏิบัติ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านงานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ส่วนประสบการณ์ในงานที่ปฏิบัติ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย มากที่สุด คือ ด้านความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อองค์กร ในด้านความคิดเห็นต่อความผูกพันต่อ องค์กร พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อ ประโยชน์ขององค์กร ในด้านการศึกษาความสัมพันธ์ของความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน พบว่า พนักงานที่มี อายุ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ลักษณะงานที่ปฏิบัติ และประสบการณ์ในงาน ที่ปฏิบัติ มีสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กร ที่ระดับนัยสำคัญ .05

ภูมิพัฒน์ ลักษณ์กุลมาร (2550) ได้ศึกษา ความผูกพันต่อองค์กร กรณีศึกษา พนักงาน ธนาคารธนชาต จำกัด (มหาชน) ในกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล พบว่า พนักงานมีความ ผูกพันต่อองค์กรในระดับมาก เมื่อพิจารณาส่วนประกอบย่อยของความผูกพันต่อองค์กร โดย เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านความเต็มใจทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อประโยชน์ของ องค์กร และด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าและการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กรอยู่ใน ระดับมาก ด้านความประรรณaoอย่างแรงกล้าในการคงไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกภาพขององค์กรอยู่ใน ระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันคือ ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ สถานภาพทาง ครอบครัว ระดับชั้นในการปฏิบัติงาน ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในกลุ่มธนชาต และระดับรายได้ต่อ เดือน ปัจจัยลักษณะของงานด้านความสำคัญของงาน และปัจจัยประสบการณ์ในการทำงานด้าน ทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงาน ส่วนปัจจัยลักษณะของงานที่ปฏิบัติและปัจจัยประสบการณ์ในการทำงาน ในองค์กรมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กร

รัชดาพร ร้องเสียง (2549) ได้ศึกษา ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร กรณีศึกษา บริษัท ชั้นยางอุตสาหกรรมอาหาร จำกัด พบว่า พนักงานมีความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัจจัยที่แสดงถึงความผูกพันต่อองค์กรในด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้า ความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อประโยชน์ขององค์กร และความประترนาอย่างแรงกล้า ที่จะคงไว้ซึ่งความเป็นสมาชิกภาพขององค์กร อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรในด้านลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับระดับความผูกพันต่อองค์กร ในขณะที่สถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความผูกพันต่อองค์กร ปัจจัยในด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กร โดยเฉพาะด้านความมีเอกลักษณ์ของงาน เช่นเดียวกับปัจจัยในด้านประสบการณ์ในงานที่ปฏิบัติทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อองค์กรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กร เช่นกัน

อัจฉราวดี จุติสมวาร (2548) ได้ศึกษา ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัทเงินทุน ชนชาติ จำกัด (มหาชน) พบว่า พนักงานมีความผูกพันต่อองค์กรในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาส่วนประกอบย่อยของความผูกพันต่อองค์กร โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ด้านความเต็มใจทุ่มเทความพยายามในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านความต้องการเป็นสมาชิกองค์กร และด้านความเชื่อมั่นและการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันคือ ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และระยะเวลาการปฏิบัติงาน ปัจจัยลักษณะงานที่ปฏิบัติด้านงานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และปัจจัยประสบการณ์ในงานด้านความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อองค์กร ส่วนปัจจัยลักษณะงานที่ปฏิบัติ และปัจจัยประสบการณ์ในการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กร

ศุภนิตร บัวเสนา (2546) ได้ศึกษา ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านลักษณะงาน และปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำงานที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กร: กรณีศึกษาบริษัท ชีว-เนชั่นแนล จำกัด พบว่า พนักงานที่มีเพศแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกันโดยพนักงานชายจะมีความผูกพันมากกว่าพนักงานหญิง พนักงานที่มีอายุต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกันโดยพนักงานที่มีอายุมากกว่า 51 ปีขึ้นไปจะมีความผูกพันมากกว่าพนักงานที่มีช่วงอายุอื่น ๆ ส่วนปัจจัยด้านลักษณะงานทุกด้านโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความมีเอกลักษณ์ของงาน โดยรวมมีความสัมพันธ์กับทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กร และปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำงานทุกด้านโดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อองค์กร มีความสัมพันธ์กับทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กรเช่นกัน

จากงานวิจัยที่ได้ศึกษามา พอจะสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่องค์กร ได้ดังนี้

ตารางที่ 2-1 สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่องค์กร

ชื่อผู้วิจัย	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	ประสบการณ์ในงาน	ความผูกพันต่องค์กร
นันทกานยูจน์ จันทรารา (2554)	ความหลากหลายของงาน	ความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่องค์กร	ความเต็มใจทุ่มเทมากเพื่องค์กร
อนอมพรรณ เพิ่มพูน (2554)	ผลป้อนกลับของงาน	ความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่องค์กร	ความเต็มใจทุ่มเทมากเพื่องค์กร
พิมพ์ชนก ทรายข้าว (2553)	งานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	ความคาดหวังที่จะได้รับการตอบสนองจากองค์กร	ความเต็มใจทุ่มเทมากเพื่องค์กร
ดวงพร เซอร์ประยูร (2552)	งานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	ความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่องค์กร	ความเต็มใจทุ่มเทมากเพื่องค์กร
สุวรรณ พุนพะเนว (2552)	-	-	ความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนามองค์กร
จักรพันธ์ เทพพิทักษ์ (2551)	ความหลากหลายของงาน	ความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่องค์กร	-
ชนิษฐา เพิ่มชัย (2550)	งานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	ความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่องค์กร	ความเต็มใจทุ่มเทมากเพื่องค์กร
ภูมิพัฒน์ ลักษณ์กุลมารศ (2550)	ความสำคัญของงาน	ทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงาน	ความเต็มใจทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่องค์กร

ตารางที่ 2-1 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	ประสบการณ์ในงาน	ความผูกพันต่องค์กร
รัชดาพร ร้องเสียง (2549)	ความมีเอกลักษณ์ของงาน	ความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่องค์กร	ความเต็มใจทุ่มเทมากเพื่องค์กร
อัจฉราวดี จุติสมวาร (2548)	งานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	ความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่พึ่งพาได้	ความเต็มใจทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่องค์กร
ศุภมิตร บัวเสนา (2546)	ความมีเอกลักษณ์ของงาน	ความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่องค์กร	ความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนามองค์กร

สรุปได้ว่า จากการวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่องค์กร ได้แก่

1. ปัจจัยลักษณะงานที่ปฏิบัติ ประกอบด้วย ความหลากหลายของงาน ความมีเอกลักษณ์ของงาน งานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และผลลัพธ์ของงาน
2. ปัจจัยประสบการณ์ในงาน ประกอบด้วย ความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่องค์กร ความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่พึ่งพาได้ ความคาดหวังที่จะได้รับการตอบสนองจากองค์กร และทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงาน

และความผูกพันต่องค์กรที่มีคะแนนความคิดเห็นมากที่สุดคือ ความผูกพันด้านความเต็มใจทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่องค์กร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานรับเหมาช่วงที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัท ประกอบกิจกรรมบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่รถยนต์ และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับปัจจัยลักษณะงาน ประสบการณ์ในงาน และความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อองค์กรกับปัจจัยลักษณะงาน และประสบการณ์ในงาน ซึ่งได้ ดำเนินการตามขั้นตอนระเบียบวิธีวิจัย มีรายละเอียดการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

ประชากร

บริษัทฯ มีบุคลากรทั้งหมด 717 คน (ข้อมูลจากฝ่ายบุคคล ณ วันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2558) ซึ่งประกอบด้วยพนักงานประจำ 418 คน และพนักงานรับเหมาช่วง (Sub-contractor) 299 คน ซึ่งพนักงานรับเหมาช่วงแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ประเภทรายวัน 135 คน และประเภทรายเดือน 164 คน ซึ่งประเภทรายเดือนเท่านั้นมีโอกาสได้ปรับเปลี่ยนพนักงานประจำเมื่อมีอายุงานครบ 1 ปี ดังนั้น ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานรับเหมาช่วงประเภทรายเดือนทั้งหมดที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทประกอบกิจกรรมบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่รถยนต์และคลังสินค้าแห่งหนึ่ง ในจังหวัดชลบุรี จำนวน 164 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจาก การศึกษาแนวความคิดและหลักทฤษฎี ผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงลักษณะข้อเท็จจริงของ บุคลากรในองค์กร แบ่งเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน มีลักษณะเป็นคำถามแบบ เลือกตอบ (Check list) จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ ระยะเวลาปฏิบัติงาน และ รายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ แบ่งออกเป็นคำาน 5 ด้าน จำนวน 20 ข้อ ดังนี้

1. ความมีอิสระในการทำงาน จำนวน 4 ข้อ
 2. ความหลากหลายของงาน จำนวน 4 ข้อ
 3. ความมีเอกสารกิจณ์ของงาน จำนวน 4 ข้อ
 4. ผลป้อนกลับของงาน จำนวน 4 ข้อ
 5. งานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์ในงาน แบ่งออกเป็นคำตาม 4

ด้าน จำนวน 16 ข้อ ดังนี้

1. ความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อองค์กร จำนวน 4 ข้อ
 2. ความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่พึ่งพาได้ จำนวน 4 ข้อ
 3. ความคาดหวังที่ได้รับการตอบสนองจากองค์กร จำนวน 4 ข้อ
 4. ทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กร จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร แบ่งออกเป็นคำตาม

3 ด้าน จำนวน 12 ข้อ ดังนี้

1. ความเชื่อมั่นในเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร จำนวน 4 ข้อ
 2. ความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนามขององค์กร จำนวน 4 ข้อ
 3. ความตั้งใจจะคงความเป็นสมาชิกขององค์กร จำนวน 4 ข้อ

โดยส่วนที่ 2, 3, 4 มีลักษณะเป็นคำตามแบบมาตรวัด (Rating scale) 4 ระดับ ตามวิธีของลิเคร็ท

(รังสรรค์ โภมยา, 2552, หน้า 102-110) เพื่อหลีกเลี่ยงความคิดเห็นที่เป็นกลาง ดังตารางที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 เกณฑ์การให้คะแนนระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติ ประสบการณ์ในงาน
และความผูกพันต่อองค์กร

ระดับคะแนน	ความหมาย
4	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3	เห็นด้วย
2	ไม่เห็นด้วย
1	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การแปลผลคะแนนแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติ ประสบการณ์ในงาน และความผูกพันต่องค์กรของพนักงานรับเหมาช่างที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัท ประกอบกิจการบรรจุหินห้อชิ้นส่วนอะไหล่ร่องรอยและคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี ได้แบ่งระดับความคิดเห็นตามสูตรอันตรภาคชั้น และกำหนดเป็นคะแนนเฉลี่ย (Van Matre & Gilbreath, 1987) ดังตารางที่ 3-2

$$\text{สูตรการคำนวณอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$\begin{aligned}\text{แทนค่าลงในสูตร} &= \frac{4 - 1}{4} \\ &= 0.75\end{aligned}$$

ตารางที่ 3-2 ค่าเฉลี่ยระดับคะแนนต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติ ประสบการณ์ในงาน และความผูกพันต่องค์กร

ระดับค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
3.26 – 4.00	มีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่ง
2.51 – 3.25	มีความคิดเห็นด้วย
1.76 – 2.50	มีความคิดไม่เห็นด้วย
1.76 – 2.50	มีความคิดไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ดังนั้น จึงแปลความหมายของระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติ และประสบการณ์ในงาน ระดับความคิดเห็นต่อความผูกพันต่องค์กร ดังตารางที่ 3-3

ตารางที่ 3-3 ความหมายระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติ และประสบการณ์ในงาน ระดับ
ความคิดเห็นต่อความผูกพันต่อองค์กร

ระดับค่าเฉลี่ย	ความหมายระดับความคิดเห็น	
	ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	ความผูกพันต่อองค์กร
	และ ประสบการณ์ในงาน	
3.26 – 4.00	เห็นด้วยมากที่สุด	มีความผูกพันมากที่สุด
2.51 – 3.25	เห็นด้วยมาก	มีความผูกพันมาก
1.76 – 2.50	เห็นด้วยน้อย	มีความผูกพันน้อย
1.00 – 1.75	เห็นด้วยน้อยที่สุด	มีความผูกพันน้อยที่สุด

การพัฒนาคุณภาพเครื่องมือ

1. การหาค่าความตรง (Validity) เป็นการหาความตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งคำนวณจากความสอดคล้องระหว่างประเด็นที่ต้องการวัดกับคำถามที่สร้างขึ้น ดัชนีที่ใช้แสดงค่าความสอดคล้องเรียกว่า ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item-objective congruence: IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญจะต้องประเมินด้วยคะแนน 3 ระดับ คือ

+1 = แน่ใจว่าข้อคำถามถูกต้อง สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 = ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามถูกต้อง ใช่ได้

-1 = แน่ใจว่าข้อคำถามไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

$$\text{สูตรการคำนวณ} \quad IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาระดับค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามที่ได้จากการคำนวณจากสูตรที่จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0.00 – 1.00 มีรายละเอียดของการพิจารณา คือ ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้และนำไปใช้ได้โดยต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป แต่ถ้าค่าต่ำกว่า 0.50 หรือค่าเป็นลบ แสดงว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความตรง (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2556, หน้า 142) (ภาคผนวก ค)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาหาความตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความครอบคลุมของข้อคำถามตามเนื้อหา การใช้ภาษา และการเข้าใจ ที่ชัดเจน ให้เหมาะสมกับกลุ่มประชากรที่จะศึกษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ ตรวจสอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิญญา อิงอา อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยศิลปากร
2. ดร.วรรณภา ลือกิตินันท์ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยนูรพา
3. คุณ โยษิตา หลวงสุรินทร์ ผู้จัดการฝ่ายบุคคล บริษัทประกอบกิจกรรมบรรจุหินห่อ ชื่นส่วนอะไอลร์ถินต์ และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี

ผลลัพธ์จากการประมวลผล ค่า IOC จากข้อคำถามหังหมด 48 ข้อ ได้ค่าตั้งแต่ 0.67 – 1.00 จำนวน 40 ข้อ ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์สามารถนำไปใช้ได้ และได้ค่า 0.33 จำนวน 8 ข้อ ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์ ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงข้อคำถามให้ตรงกับข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและนำเสนอให้ที่ปรึกษางานนิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์

2. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับพนักงานประจำของบริษัทประกอบ กิจกรรมบรรจุหินห่อชื่นส่วนอะไอลร์ถินต์ และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี ที่มีลักษณะการทำงานใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรที่ต้องการศึกษาจริง จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามมา วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลfa (Coefficient alpha) โดย กำหนดค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไปเป็นค่าที่ใช้ได้ (Domino & Domino, 2006, p. 43) และ แบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่นด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติเท่ากับ 0.77 ประสบการณ์ในงานเท่ากับ 0.93 และความผูกพันต่อองค์กรเท่ากับ 0.89 (ภาคผนวก ค)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม โดยขอหนังสือแนะนำจาก คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยวไปยังผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ในสถานประกอบการ
2. ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้แก่พนักงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 164 ฉบับโดย ผ่านทางหัวหน้างานแต่ละบริษัทรับเหมาช่วง ตั้งแต่วันจันทร์ที่ 7 กันยายน พ.ศ. 2558 และ กำหนดให้ส่งแบบสอบถามคืนภายใน 5 วัน คือวันเสาร์ที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2558 ผู้วิจัยสามารถ ติดตามแบบสอบถามกลับคืนมาได้ 148 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.24 เนื่องจากช่วงเวลาที่เก็บข้อมูลมี พนักงานบางส่วนที่ลาออก หลังจากได้รวมรวมแบบสอบถามคืนมาแล้ว จึงได้ดำเนินการตรวจสอบ

ความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์ข้อมูล
ด้วยวิธีทางสถิติโดยคอมพิวเตอร์ต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
วิเคราะห์ทางสถิติ ใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ ระยะเวลา
การปฏิบัติงาน และรายได้ต่อเดือน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ด้วยการหา
ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. อธิบายระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ ประสบการณ์ในงาน และ
ความผูกพันต่อองค์กร โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)
3. การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงานที่ปฏิบัติ และประสบการณ์ในงาน
กับความผูกพันต่อองค์กร โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's
correlation analysis) สำหรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Cohen, 1988 อ้างถึงใน Nolan & Heinzen,
2008, p. 214) มีค่าจากสูตรในการคำนวณดังนี้

$$\text{สูตร } \rho = 1 - \frac{6 \sum D^2}{N(N^2 - 1)}$$

ρ แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปร หรือคะแนนสองชุด
ที่วัดด้วยตามกัน สองค่าล้วงกันหรือไม่ ในระดับใด มีระหะระหว่าง
-1.00 ถึง 1.00

D แทน ผลต่างของอันดับแต่ละคู่

N แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่ม

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระดับความสัมพันธ์

$\rho = < 0.10$ มีระดับความสัมพันธ์กันต่ำ

$\rho = > 0.30$ มีระดับความสัมพันธ์กันปานกลาง

$\rho = > 0.50$ มีระดับความสัมพันธ์กันสูง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานรับเหมาค่าแรงที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่ร่องรอยต์ และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ พนักงานรับเหมาค่าแรงประเภทรายเดือนที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่ร่องรอยต์และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี

สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- μ แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
 σ แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
 ρ แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation coefficient)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของประชากร

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ ประสบการณ์ในงาน และความผูกพันต่อองค์กร

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงานที่ปฏิบัติกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานรับเหมาช่วงที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่ร่องรอยต์ และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี

ส่วนที่ 4 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในงานที่ปฏิบัติกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานรับเหมาช่วงที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่ร่องรอยต์ และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และรายได้ต่อเดือน ดังนี้

ตารางที่ 4-1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	147	99.3
หญิง	1	0.7
รวม	148	100.0
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	102	68.9
31 ปีขึ้นไป	46	31.1
รวม	148	100.0
3. สถานภาพ		
โสด	102	68.9
สมรส	39	26.4
หย่าร้างหรือหม้าย	7	4.7
รวม	148	100.0
4. ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษาปีที่ 3	56	37.8
มัธยมศึกษาปีที่ 6 / ปวช.	78	52.7
อนุปริญญา / ปวส.	12	8.1
ปริญญาตรี ขึ้นไป	2	1.4
รวม	148	100.0

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน		
อายุงานยังไม่ถึง 1 ปี	27	18.2
1-2 ปี	110	74.4
2 ปีขึ้นไป	11	7.4
รวม	148	100.0
6. รายได้ต่อเดือน		
น้อยกว่า 10,000 บาท	11	7.4
10,001 – 15,000 บาท	101	68.2
15,001 บาทขึ้นไป	36	24.4
รวม	148	100.0

จากตารางที่ 4-1 แสดงให้ทราบถึงปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานรับเหมาช่วงที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่ร่องรอยต์ และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี ดังนี้

1. ปัจจัยค่านเพศ พบร่วมกับพนักงานรับเหมาช่วงที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่ร่องรอยต์ และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 99.3 และเป็นเพศหญิง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ

2. ปัจจัยค่านอายุ พบร่วมกับพนักงานรับเหมาช่วงที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่ร่องรอยต์ และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี ส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 68.9 และมีอายุ 31 ขึ้นไป จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 31.1 ตามลำดับ

3. ปัจจัยค่านสถานภาพ พบร่วมกับพนักงานรับเหมาช่วงที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่ร่องรอยต์ และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 68.9 รองลงมา มีสถานภาพสมรส จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 26.4 และหย่าร้างหรือหม้าย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7 ตามลำดับ

4. ปัจจัยค่านระดับการศึกษา พบร่วมกับพนักงานรับเหมาช่วงที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่ร่องรอยต์ และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี

ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช. จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 52.7 และรองลงมา มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 37.8 ระดับอนุปริญญา หรือ ปวส. จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 8.1 และระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 ตามลำดับ

5. ปัจจัยค้านระยะเวลาในการปฏิบัติงาน พบร่วมกับผู้สำรวจ พบว่า พนักงานรับเหมาช่วงที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่รดยนต์ และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี ส่วนใหญ่มีอายุงาน 1-2 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 74.3 รองลงมา มีอายุงานยังไม่ถึง 1 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 และอายุงาน 2 ปีขึ้นไป จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4 ตามลำดับ

6. ปัจจัยค้านรายได้ต่อเดือน พบร่วมกับผู้สำรวจ พบว่า พนักงานรับเหมาช่วงที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่รดยนต์ และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี ส่วนใหญ่มีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 68.2 รองลงมา มีรายได้ 15,001 บาทขึ้นไป จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 24.4 และมีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติ ประสบการณ์ในงาน และความผูกพันต่อองค์กร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีต่อระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

ตารางที่ 4-2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีต่อระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติในภาพรวม

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	μ	σ	ระดับความคิดเห็น	อันดับที่
1. ความมีอิสรภาพในการทำงาน	2.99	.635	มาก	3
2. ความหลากหลายของงาน	2.81	.652	มาก	5
3. ความมีเอกลักษณ์ของงาน	3.13	.584	มาก	1
4. ผลป้อนกลับของงาน	3.07	.668	มาก	2
5. งานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	2.95	.662	มาก	4
รวม	2.99	.640	มาก	

จากตารางที่ 4-2 พบว่า พนักงานรับเหมาช่วงมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยลักษณะงานในภาพรวมในระดับมาก ($\mu = 2.99$, $\sigma = 0.640$) เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า พนักงานรับเหมาช่วง ส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยลักษณะงานในด้านความมีเอกลักษณ์ของงานในระดับมาก เป็นอันดับแรก ($\mu = 3.13$, $\sigma = 0.584$) รองลงมาคือ ผลป้อนกลับของงาน ($\mu = 3.07$, $\sigma = 0.668$) ความมีอิสรภาพในการทำงาน ($\mu = 2.99$, $\sigma = 0.635$) งานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ($\mu = 2.95$, $\sigma = 0.662$) และความหลากหลายของงาน ($\mu = 2.81$, $\sigma = 0.652$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่มีต่อระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านความมีอิสระในการทำงาน

ข้อที่	ความมีอิสระในการทำงาน	μ	σ	ระดับความ	อันดับที่ คิดเห็น
				มาก	
1	ท่านมีโอกาสกำหนดเป้าหมายและวิธีการทำงานในหน้าที่ของตนได้	2.93	.671	มาก	4
2	ท่านมีอิสระในการใช้วิจารณญาณตัดสินใจเรื่องงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่	2.94	.731	มาก	3
3	ท่านมีโอกาสนำเสนอด้วยที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานเสมอ	3.08	.541	มาก	1
4	กฎระเบียบ ข้อบังคับ ในหน่วยงานให้ความเป็นอิสระในการทำงานของท่าน	3.00	.595	มาก	2
รวม		2.99	.635	มาก	

จากตารางที่ 4-3 พบว่า พนักงานรับเหมาช่วงมีระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติในด้านความมีอิสระในการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 2.99$, $\sigma = 0.635$) เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่า พนักงานรับเหมาช่วงส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการมีโอกาสนำเสนอสิ่งใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานเสมอ ($\mu = 3.08$, $\sigma = 0.541$) รองลงมาคือ กฎระเบียบข้อบังคับในหน่วยงานให้ความเป็นอิสระในการทำงาน ($\mu = 3.00$, $\sigma = 0.595$) มีอิสระในการใช้วิจารณญาณตัดสินใจเรื่องงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ ($\mu = 2.94$, $\sigma = 0.731$) และมีโอกาสกำหนดเป้าหมายและวิธีการทำงานในหน้าที่ของตนได้ ($\mu = 2.93$, $\sigma = 0.671$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่มีต่อระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติ
ในด้านความหลากหลายของงาน

ข้อที่	ความหลากหลายของงาน	μ	σ	ระดับความ	อันดับที่
		คิดเห็น			
1	บริษัทฯ มีการสลับจุดปฏิบัติงานของท่านอยู่เสมอ	2.51	.778	มาก	4
2	ท่านมีโอกาสได้ปฏิบัติงานที่มีทั้งความยากและง่าย ไม่จำเจ	2.97	.534	มาก	2
3	งานในความรับผิดชอบของท่านเป็นงานที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถ และทักษะหลากหลายด้านในการปฏิบัติงาน	3.14	.602	มาก	1
4	งานที่ท่านปฏิบัติอยู่ทำให้ท่านมีโอกาสได้ใช้เทคโนโลยีพิเศษและมีความท้าทายอยู่เสมอ	2.63	.693	มาก	3
รวม		2.81	.652	มาก	

จากตารางที่ 4-4 พบว่า พนักงานรับเหมาช่วงมีระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติ ในด้านความหลากหลายของงาน ในภาพรวมระดับมาก ($\mu = 2.81$, $\sigma = 0.652$) เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่า พนักงานรับเหมาช่วงส่วนใหญ่เห็นด้วยกับงานในความรับผิดชอบเป็นงานที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถและทักษะหลากหลายด้านในการปฏิบัติงาน ($\mu = 3.14$, $\sigma = 0.602$) รองลงมาคือ มีโอกาสได้ปฏิบัติงานที่มีทั้งความยากและง่าย ไม่จำเจ ($\mu = 2.97$, $\sigma = 0.534$) งานที่ปฏิบัติอยู่ทำให้มีโอกาสได้ใช้เทคโนโลยีพิเศษและมีความท้าทายอยู่เสมอ ($\mu = 2.63$, $\sigma = 0.693$) และบริษัทฯ มีการสลับจุดปฏิบัติงานของท่านอยู่เสมอ ($\mu = 2.51$, $\sigma = 0.778$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่มีต่อระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติ ในด้านความมีเอกลักษณ์ของงาน

ข้อที่	ความมีเอกลักษณ์ของงาน	μ	σ	ระดับความ คิดเห็น	อันดับที่
1	ท่านสามารถบอกได้ว่างงานที่ทำอยู่มี ขั้นตอนและวิธีการทำงานอย่างไร	3.18	.509	มาก	2
2	งานในความรับผิดชอบของท่านมี ขั้นตอนและวิธีการทำงานที่ชัดเจน และเป็นระบบ	3.25	.570	มาก	1
3	เมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน ท่าน ^{แก้ไขปัญหา} ได้เป็นอย่างดี	3.00	.680	มาก	4
4	ท่านสามารถมองเห็นผลงานของตน ได้อย่างชัดเจน	3.09	.575	มาก	3
รวม		3.13	.584	มาก	

จากตารางที่ 4-5 พบร่วมกันว่า พนักงานรับเหมาช่วยมีระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติ ในด้านความมีเอกลักษณ์ของงาน ในภาพรวมระดับมาก ($\mu = 3.13$, $\sigma = 0.584$) เมื่อจำแนกรายข้อ พบร่วมกันว่า พนักงานรับเหมาช่วยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับงานในความรับผิดชอบมีขั้นตอนและวิธีการ
การทำงานที่ชัดเจนและเป็นระบบ ($\mu = 3.25$, $\sigma = 0.570$) รองลงมาคือ สามารถบอกได้ว่างงานที่ทำอยู่มี
ขั้นตอนและวิธีการทำงานอย่างไร ($\mu = 3.18$, $\sigma = 0.509$) สามารถมองเห็นผลงานของตนได้อย่าง
ชัดเจน ($\mu = 3.09$, $\sigma = 0.575$) และเมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน ท่านแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี
($\mu = 3.00$, $\sigma = 0.680$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-6 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่มีระดับความคิดเห็นต่อถ้อยคำของงานที่ปฏิบัติ ในด้านผลป้อนกลับของงาน

ข้อที่	ผลป้อนกลับของงาน	μ	σ	ระดับความ	อันดับที่
				คิดเห็น	
1	ทำงานไม่มีโอกาสได้รับทราบว่าตนเองปฏิบัติงานได้ดีเพียงใด	2.90	.735	มาก	4
2	ผู้บังคับบัญชาให้ความสนใจในผลงานของท่าน	2.94	.758	มาก	3
3	ทำงานต้องการรับทราบผลการปฏิบัติงานจากหัวหน้างานของท่าน	3.18	.603	มาก	2
4	ผลการปฏิบัติงานของท่านที่รับผิดชอบอยู่สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้	3.26	.576	มาก	1
รวม		3.07	.668	มาก	

จากตารางที่ 4-6 พบร่วมกันว่า พนักงานรับเหมาช่วยนี้มีระดับความคิดเห็นต่อถ้อยคำของงานที่ปฏิบัติในด้านผลป้อนกลับของงาน ในภาพรวมระดับมาก ($\mu = 3.07$, $\sigma = 0.668$) เมื่อจำแนกรายข้อ พบร่วมกันว่า พนักงานรับเหมาช่วยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับผลการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบอยู่สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ($\mu = 3.26$, $\sigma = 0.576$) รองลงมาคือ ต้องการรับทราบผลการปฏิบัติงานจากหัวหน้างาน ($\mu = 3.18$, $\sigma = 0.603$) ผู้บังคับบัญชาให้ความสนใจในผลงาน ($\mu = 2.94$, $\sigma = 0.758$) และไม่มีโอกาสได้รับทราบว่าตนเองปฏิบัติงานได้ดีเพียงใด ($\mu = 2.90$, $\sigma = 0.735$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่มีระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติ ในด้านงานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

ข้อที่	งานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น	μ	σ	ระดับความคิดเห็น	อันดับที่
1	ทำงานมีโอกาสไปติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆทั้งภายในและภายนอกบริษัท	2.51	.769	มาก	4
2	กิจกรรมต่างๆภายในบริษัทฯ ส่งเสริมให้ทำงานได้พบปะกับ พนักงานในหน่วยงานอื่นๆ เสมอ	2.95	.653	มาก	3
3	เมื่อท่านเกิดปัญหาในการปฏิบัติงานทุกคนในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยกันแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี	3.11	.619	มาก	2
4	มีการทำงานเป็นทีมในหน่วยงานของท่าน	3.23	.607	มาก	1
รวม		2.95	.662	มาก	

จากตารางที่ 4-7 พบว่า พนักงานรับเหมาช่วงมีระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติ ในด้านงานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ในภาพรวมระดับมาก ($\mu = 2.95$, $\sigma = 0.662$) เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่า พนักงานรับเหมาช่วงส่วนใหญ่เห็นด้วยกับมีการทำงานเป็นทีมในหน่วยงาน ($\mu = 3.23$, $\sigma = 0.607$) รองลงมาคือ เมื่อเกิดปัญหาในการปฏิบัติงานทุกคนในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยกันแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี ($\mu = 3.11$, $\sigma = 0.619$) กิจกรรมต่างๆภายในบริษัทฯ ส่งเสริมให้ได้พบปะกับพนักงานในหน่วยงานอื่นๆ เสมอ ($\mu = 2.95$, $\sigma = 0.653$) และมีโอกาสไปติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆทั้งภายในและภายนอกบริษัท ($\mu = 2.51$, $\sigma = 0.769$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีต่อระดับความคิดเห็นต่อประสบการณ์ในงานทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

ตารางที่ 4-8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีต่อระดับความคิดเห็นต่อประสบการณ์ในงาน
ในภาพรวม

ประสบการณ์ในงาน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น	อันดับที่
1. ความรู้สึกว่าตนมีความสำำคัญต่อ องค์กร	2.97	.646	มาก	2
2. ความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่พึ่งพาได้	2.87	.760	มาก	3
3. ความคาดหวังที่ได้รับการ ตอบสนองจากองค์กร	2.79	.701	มาก	4
4. ทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงานและ องค์กร	3.10	.621	มาก	1
รวม	2.93	.682	มาก	

จากการที่ 4-8 พบว่า พนักงานรับเหมาช่วงมีระดับความคิดเห็นต่อประสบการณ์ในงานในภาพรวมระดับมาก ($\mu = 2.93$, $\sigma = 0.682$) เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า พนักงานรับเหมาช่วงส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นในด้านทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กรในระดับมากเป็นอันดับแรก ($\mu = 3.10$, $\sigma = 0.621$) รองลงมาคือ ความรู้สึกว่าตนมีความสำำคัญต่อองค์กร ($\mu = 2.97$, $\sigma = 0.646$) ความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่พึ่งพาได้ ($\mu = 2.87$, $\sigma = 0.760$) และความคาดหวังที่ได้รับการตอบสนองจากองค์กร ($\mu = 2.79$, $\sigma = 0.701$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-9 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่มีต่อระดับความคิดเห็นต่อประสบการณ์ในงาน
ในด้านความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อองค์กร

ข้อที่	ความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อองค์กร	μ	σ	ระดับความ	อันดับ
		คิดเห็น	ที่		
1	ผู้บังคับบัญชา�ักขอความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานจากท่าน	2.89	.681	มาก	3
2	บริษัทฯ ได้แสดงให้เห็นว่าท่านเป็น ทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่า	2.99	.705	มาก	2
3	ท่านมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์และ ทำให้บริษัทฯ ประสบความสำเร็จ	3.19	.551	มาก	1
4	ท่านมักจะได้รับมอบหมายให้ทำงานที่ มีความสำคัญและน่าสนใจตลอดเวลา	2.80	.646	มาก	4
รวม		2.97	.646	มาก	

จากตารางที่ 4-9 พบว่า พนักงานรับเหมาช่างมีระดับความคิดเห็นต่อประสบการณ์ในงานในด้านความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อองค์กร ในภาพรวมระดับมาก ($\mu = 2.97$, $\sigma = 0.646$) เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่า พนักงานรับเหมาช่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์และทำให้บริษัทประสบความสำเร็จ ($\mu = 3.19$, $\sigma = 0.551$) รองลงมาคือ บริษัทได้แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่า ($\mu = 2.99$, $\sigma = 0.705$) ผู้บังคับบัญชา มักขอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน ($\mu = 2.89$, $\sigma = 0.681$) และมักจะได้รับมอบหมายให้ทำงานที่มีความสำคัญและน่าสนใจตลอดเวลา ($\mu = 2.80$, $\sigma = 0.646$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่มีต่อระดับความคิดเห็นต่อประสบการณ์ในงานในด้านความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่พึงพาได้

ข้อที่	ความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่พึงพาได้	μ	σ	ระดับความ	อันดับ ที่
				คิดเห็น	
1	บริษัทฯ ใส่ใจคุณและสวัสดิการด้านต่างๆ ของท่านเป็นอย่างดี	2.82	.681	มาก	4
2	ท่านคิดว่าบริษัทสามารถบรรจุท่านเป็น พนักงานประจำและจ้างงานเกณฑ์อายุ	2.95	.914	มาก	1
3	ท่านคิดว่าผลประโยชน์ตอบแทนที่ได้รับจากบริษัทฯ เหมาะสมกับความทุ่มเทที่ได้อุทิศให้กับบริษัทฯ	2.84	.710	มาก	3
4	เมื่อท่านประสบปัญหาในการปฏิบัติงาน ท่านจะได้รับความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาจากทางบริษัทฯ	2.86	.734	มาก	2
รวม		2.87	.760	มาก	

จากตารางที่ 4-10 พบว่า พนักงานรับเหมาช่วงมีระดับความคิดเห็นต่อประสบการณ์ในงานในด้านความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่พึงพาได้ ในภาพรวมระดับมาก ($\mu = 2.87$, $\sigma = 0.760$) เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่า พนักงานรับเหมาช่วงส่วนใหญ่คิดว่าบริษัทสามารถบรรจุท่านเป็นพนักงานประจำและจ้างงานเกณฑ์อายุ ($\mu = 2.95$, $\sigma = 0.914$) รองลงมาคือ เมื่อประสบปัญหาในการปฏิบัติงานจะได้รับความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาจากทางบริษัท ($\mu = 2.86$, $\sigma = 0.734$) คิดว่าผลประโยชน์ตอบแทนที่ได้รับจากบริษัทฯ เหมาะสมกับความทุ่มเทที่ได้อุทิศให้กับบริษัทฯ ($\mu = 2.84$, $\sigma = 0.710$) และบริษัทฯ ใส่ใจคุณและสวัสดิการด้านต่างๆ ของท่านเป็นอย่างดี ($\mu = 2.82$, $\sigma = 0.681$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-11 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่มีระดับความคิดเห็นต่อประสบการณ์ในงานในด้านความคาดหวังที่ได้รับการตอบสนองจากองค์กร

ข้อที่	ความคาดหวังที่ได้รับการตอบสนอง จากองค์กร			ระดับความ คิดเห็น	อันดับ ที่
		μ	σ		
1	ท่านพอใจกับเงินเดือนและผลตอบแทน อื่นๆที่ท่านได้รับอยู่ในปัจจุบัน	2.70	.753	มาก	4
2	หน่วยงานของท่านสนับสนุนให้ท่าน ^{ได้มี} โอกาสพัฒนาความรู้ความสามารถ ในอาชีพเป็นอย่างดี เช่น ดูงาน ฝึกอบรม	2.88	.627	มาก	1
3	ท่านทำงานกับบริษัทที่ทำให้ท่านมี ความก้าวหน้าในอาชีพตามที่ได้ คาดหวังไว้	2.80	.728	มาก	2
4	ท่านได้รับการพิจารณา ความดี ความชอบ อย่างยุติธรรม	2.78	.695	มาก	3
รวม		2.79	.701	มาก	

จากตารางที่ 4-11 พนักงานรับเหมาช่วงมีระดับความคิดเห็นต่อประสบการณ์ในงานในด้านความคาดหวังที่ได้รับการตอบสนองจากองค์กร ในภาพรวมระดับมาก ($\mu = 2.79$, $\sigma = 0.701$) เมื่อจำแนกรายข้อ พนักงานรับเหมาช่วงส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหน่วยงานสนับสนุนให้ได้มีโอกาสพัฒนาความรู้ความสามารถในอาชีพเป็นอย่างดี ($\mu = 2.88$, $\sigma = 0.627$) รองลงมาคือ ทำงานกับบริษัทที่ทำให้ท่านมีความก้าวหน้าในอาชีพตามที่ได้คาดหวังไว้ ($\mu = 2.80$, $\sigma = 0.728$) คิดว่าได้รับการพิจารณา ความดี ความชอบ อย่างยุติธรรม ($\mu = 2.78$, $\sigma = 0.695$) และพอใจกับเงินเดือนและผลตอบแทนอื่น ๆ ที่ท่านได้รับอยู่ในปัจจุบัน ($\mu = 2.70$, $\sigma = 0.753$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่มีระดับความคิดเห็นต่อประสบการณ์ในงานในด้านทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กร

ข้อที่	ทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กร	μ	σ	ระดับความคิดเห็น	อันดับที่
1	ความสัมพันธ์ระหว่างท่านกับเพื่อนร่วมงานเป็นไปอย่างดี	3.34	.529	มาก	1
2	เพื่อนร่วมงานในบริษัทฯ มีความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน	3.07	.602	มาก	3
3	ท่านสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมงานได้ตลอดเวลา	3.19	.564	มาก	2
4	บริษัทให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าของพนักงานเป็นอย่างมาก	2.80	.788	มาก	4
รวม		3.10	.621	มาก	

จากตารางที่ 4-12 พนักงานรับเหมาช่วงมีระดับความคิดเห็นต่อประสบการณ์ในงานในด้านทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กร ในภาพรวมระดับมาก ($\mu = 3.10$, $\sigma = 0.621$) เมื่อจำแนกรายข้อ พนักงานรับเหมาช่วงส่วนใหญ่เห็นด้วยกับความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานเป็นไปอย่างดี ($\mu = 3.34$, $\sigma = 0.529$) รองลงมาคือ สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมงานได้ตลอดเวลา ($\mu = 3.19$, $\sigma = 0.564$) เพื่อนร่วมงานในบริษัทฯ มีความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ($\mu = 3.07$, $\sigma = 0.602$) และบริษัทให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าของพนักงานเป็นอย่างมาก ($\mu = 2.80$, $\sigma = 0.788$) ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีต่อระดับความคิดเห็นต่อความผูกพันต่อองค์กรทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

ตารางที่ 4-13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีต่อระดับความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวม

ความผูกพันต่อองค์กร	μ	σ	ระดับความ	อันดับที่
	ผูกพัน			
1. ความเชื่อมั่นในเป้าหมายและค่านิยม ขององค์กร	3.06	.688	มาก	3
2. ความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนาม ขององค์กร	3.21	.542	มาก	1
3. ความตั้งใจจะคงความเป็นสมาชิกของ องค์กร	3.11	.668	มาก	2
รวม	3.13	.633	มาก	

จากตารางที่ 4-13 พบร่วมกันรับเหมาช่วงมีระดับความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมในระดับสูง ($\mu = 3.13$, $\sigma = 0.633$) เมื่อจำแนกรายด้าน พบร่วมกันรับเหมาช่วงส่วนใหญ่มีความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนามขององค์กรในระดับสูงเป็นอันดับแรก ($\mu = 3.21$, $\sigma = 0.542$) รองลงมาคือ ความตั้งใจจะคงความเป็นสมาชิกขององค์กร ($\mu = 3.11$, $\sigma = 0.668$) และความเชื่อมั่นในเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ($\mu = 3.06$, $\sigma = 0.688$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-14 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่มีต่อระดับความผูกพันต่อองค์กร ในด้านความเชื่อมั่นในเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร

ข้อที่	ความเชื่อมั่นในเป้าหมายและค่านิยม ขององค์กร	μ	σ	ระดับความ ผูกพัน	อันดับ ที่
1	ท่านมีความภาคภูมิใจที่จะบอกกับคน อื่นว่าท่านเป็นพนักงานในบริษัทฯ นี้	3.01	.747	มาก	3
2	ท่านยินดีและเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงานและบริษัทฯ	3.18	.646	มาก	1
3	ท่านมีความเชื่อมั่นและศรัทธาในบริษัท ฯ นี้เสมอ	2.95	.693	มาก	4
4	ท่านคิดว่าปัญหาของบริษัทฯ เป็นเรื่อง ที่พนักงานทุกคนต้องร่วมมือกันแก้ไข	3.08	.665	มาก	2
รวม		3.06	.688	มาก	

จากตารางที่ 4-14 พบว่า พนักงานรับเหมาช่วงมีระดับความคิดเห็นต่อความผูกพันต่อ
องค์กร ในด้านความเชื่อมั่นในเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ในภาพรวมระดับมาก
($\mu = 3.06$, $\sigma = 0.688$) เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่า พนักงานรับเหมาช่วงส่วนใหญ่ยินดีและเต็มใจเข้า
ร่วมกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงานและบริษัทฯ ($\mu = 3.18$, $\sigma = 0.646$) รองลงมาคือ คิดว่าปัญหา
ของบริษัทเป็นเรื่องที่พนักงานทุกคนต้องร่วมมือกันแก้ไข ($\mu = 3.08$, $\sigma = 0.665$) มีความภาคภูมิใจ
ที่จะบอกกับคนอื่นว่าเป็นพนักงานในบริษัทฯ นี้ ($\mu = 3.01$, $\sigma = 0.747$) และมีความเชื่อมั่นและ
ศรัทธาในบริษัทนี้เสมอ ($\mu = 2.95$, $\sigma = 0.693$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-15 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่มีต่อระดับความผูกพันต่อองค์กร ในด้านความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนามขององค์กร

ข้อที่	ความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนาม ขององค์กร	μ		σ	ระดับความ ผูกพัน	อันดับ ที่
1	ท่านเต็มใจทุ่มเทความพยายามในการ ทำงานเพื่อให้บริษัทฯ ประสบ ความสำเร็จ	3.24	.567		มาก	2
2	ท่านเต็มใจที่จะทำงานล่วงเวลาให้กับ องค์กรเสมอเพื่อให้งานเสร็จลุล่วงไป ด้วยดี	3.30	.487		มากที่สุด	1
3	ท่านจะยอมเสียสละเวลาส่วนตัวให้แก่ การทำงานเพื่อให้งานที่ปฏิบัตินั้น ประสบความสำเร็จ	3.16	.568		มาก	3
4	ท่านพร้อมที่จะทำทุกอย่างเพื่อ ความก้าวหน้าของบริษัทฯ	3.12	.546		มาก	4
รวม		3.21	.542		มาก	

จากตารางที่ 4-15 พนบว่า พนักงานรับเหมาช่วงมีระดับความคิดเห็นต่อความผูกพันต่อ
องค์กร ในด้านความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนามขององค์กร ในภาพรวมระดับมาก
($\mu = 3.21$, $\sigma = 0.542$) เมื่อจำแนกรายข้อ พนบว่า พนักงานรับเหมาช่วงส่วนใหญ่เต็มใจที่จะทำงาน
ล่วงเวลาให้กับองค์กรเสมอเพื่อให้งานเสร็จลุล่วงไปด้วยดี ระดับสูงมาก ($\mu = 3.30$, $\sigma = 0.487$)
รองลงมาคือ เต็มใจทุ่มเทความพยายามในการทำงานเพื่อให้บริษัทฯ ประสบความสำเร็จ
($\mu = 3.24$, $\sigma = 0.567$) จะยอมเสียสละเวลาส่วนตัวให้แก่การทำงานเพื่อให้งานที่ปฏิบัตินั้นประสบ
ความสำเร็จ ($\mu = 3.16$, $\sigma = 0.568$) และพร้อมที่จะทำทุกอย่างเพื่อความก้าวหน้าของบริษัท
($\mu = 3.12$, $\sigma = 0.542$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4-16 ค่านเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่มีต่อระดับความผูกพันต่อองค์กร ในด้านความตั้งใจของความเป็นสมาชิกขององค์กร

ข้อที่	ความตั้งใจของความเป็นสมาชิกของ องค์กร	μ	σ	ระดับความ ผูกพัน	อันดับ ที่
1	ท่านมีความต้องการที่จะปฏิบัติงานใน องค์กรอย่างแน่วแน่ ไม่คิดจะลาออกจาก ไทย	3.15	.674	มาก	2
2	บริษัทฯ เป็นองค์กรที่ดีที่สุดที่ท่านจะ ทำงานด้วย	3.03	.638	มาก	3
3	ท่านมีความตั้งใจที่จะทำงานในบริษัทฯ นี้จนเกษียณ	3.01	.800	มาก	4
4	ท่านมีความยินดีที่จะปกป้องชื่อเสียง ของบริษัทฯ	3.25	.558	มาก	1
รวม		3.11	.668	มาก	

จากตารางที่ 4-16 พบว่า พนักงานรับเหมาช่างมีระดับความคิดเห็นต่อความผูกพันต่อ
องค์กร ในด้านความตั้งใจของความเป็นสมาชิกขององค์กร ในภาพรวมระดับมาก
($\mu = 3.11$, $\sigma = 0.668$) เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่า พนักงานรับเหมาช่างส่วนใหญ่มีความยินดีที่จะ
ปกป้องชื่อเสียงของบริษัท ($\mu = 3.25$, $\sigma = 0.558$) รองลงมาคือ มีความต้องการที่จะปฏิบัติงานใน
องค์กรอย่างแน่วแน่ ไม่คิดจะลาออกจากไทย ($\mu = 3.15$, $\sigma = 0.674$) บริษัทเป็นองค์กรที่ดีที่สุด
ที่จะทำงานด้วย ($\mu = 3.03$, $\sigma = 0.638$) และมีความตั้งใจที่จะทำงานในบริษัทนี้จนเกษียณ
($\mu = 3.01$, $\sigma = 0.800$) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงานที่ปฏิบัติกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานรับเหมาช่วงที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่รถยนต์ และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 4-17 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงานที่ปฏิบัติกับความผูกพันต่อองค์กร

ลักษณะงานที่ ปฏิบัติ	ความผูกพันต่อองค์กร							
	ด้าน ความ เชื่อมั่น	ความ หมาย	ด้าน ความ พร้อม	ความ หมาย	ด้าน ความ ตั้งใจ	ความ หมาย	โดย รวม	ความ หมาย
ความมีอิสระใน การทำงาน	0.55	สูง	0.38	ปานกลาง	0.55	สูง	0.58	สูง
ความหลากหลาย ของงาน	0.53	สูง	0.40	ปานกลาง	0.37	ปานกลาง	0.50	สูง
ความมีเอกลักษณ์ ของงาน	0.57	สูง	0.49	ปานกลาง	0.44	ปานกลาง	0.58	สูง
ผลลัพธ์ของ งาน	0.47	ปานกลาง	0.28	ต่ำ	0.38	ปานกลาง	0.44	ปานกลาง
งานที่มีโอกาส ผู้อ่อน	0.47	ปานกลาง	0.28	ต่ำ	0.38	ปานกลาง	0.44	ปานกลาง
รวม	0.67	สูง	0.52	สูง	0.56	สูง	0.67	สูง

จากตารางที่ 4-17 พบว่า พนักงานรับเหมาช่วงมีระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงานที่ปฏิบัติกับความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันเชิงบวก ในระดับสูง ($\rho = 0.67$) เมื่อจำแนกความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงานที่ปฏิบัติกับความผูกพันต่อองค์กรรายด้าน พบว่า พนักงานรับเหมาช่วงมีระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงานที่ปฏิบัติกับความผูกพันต่อองค์กรด้านความเชื่อมั่นในเป้าหมายและค่านิยมขององค์กรเชิงบวก ในระดับสูง ($\rho = 0.67$) ด้านความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนามขององค์กรเชิงบวก ในระดับสูง ($\rho = 0.52$) ด้านความตั้งใจจะคงความเป็นสมาชิกขององค์กรเชิงบวก ในระดับสูง ($\rho = 0.56$)

พนักงานรับเหมาช่วงมีระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงานที่ปฏิบัติค้านงานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นกับความผูกพันต่อองค์กรค้านความเชื่อมั่นในเป้าหมายและค่านิยมขององค์กรเชิงบวกในระดับปานกลาง ($\rho = 0.47$) มีระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงานที่ปฏิบัติค้านงานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นกับความผูกพันต่อองค์กรค้านความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนามขององค์กรเชิงบวกในระดับต่ำ ($\rho = 0.28$) มีระดับความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงานที่ปฏิบัติค้านงานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นกับความผูกพันต่อองค์กรค้านความตั้งใจจะคงความเป็นสามัคคีขององค์กรเชิงบวกในระดับปานกลาง ($\rho = 0.38$)

ส่วนที่ 4 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในงานกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานรับเหมาช่วงที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทประกอบกิจกรรมบรรจุหินห้อชิ้นส่วนอะไหล่รถยนต์ และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 4-18 ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในงานกับความผูกพันต่อองค์กร

ประสบการณ์ในงาน	ความผูกพันต่อองค์กร							
	ค้าน		ความ		ค้าน		ความ	
	ความ	หมาย	ความ	หมาย	ความ	หมาย	โดย	ความ
ความรู้สึกว่าตนมี	0.58	สูง	0.40	ปานกลาง	0.47	ปานกลาง	0.56	สูง
ความสำคัญต่อองค์กร								
ความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่	0.76	สูง	0.44	ปานกลาง	0.58	สูง	0.69	สูง
พึงพาได้								
ความคาดหวังที่ได้รับการตอบสนองจากองค์กร	0.69	สูง	0.31	ปานกลาง	0.51	สูง	0.59	สูง
ทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงาน	0.61	สูง	0.39	ปานกลาง	0.46	ปานกลาง	0.57	สูง
และองค์กร								
รวม	0.79	สูง	0.46	ปานกลาง	0.60	สูง	0.72	สูง

จากตารางที่ 4-18 พบว่า พนักงานรับเหมาช่วงมีระดับความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในงานกับความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมเชิงบวก ในระดับสูง ($\rho = 0.72$)

เมื่อจำแนกความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรรายด้าน พบร่วมกันรับเหมาซึ่งมีระดับความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรด้านความเชื่อมั่นในเป้าหมายและค่านิยมขององค์กรเชิงบวกในระดับสูง ($P = 0.79$)

ค่านความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนามขององค์กรเชิงบวกในระดับปานกลาง ($P = 0.46$)

ค้านความตั้งใจจะคงความเป็นสามัชิกขององค์กรเชิงบวกในระดับสูง ($P = 0.60$)

เมื่อจำแนกความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพในการรายค้างกับความผูกพันต่อองค์กร
รายค้าง พบว่า พนักงานรับเหมาช่วงมีระดับความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพในการรายค้าง
ความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อองค์กรกับความผูกพันต่อองค์กรด้านความเชื่อมั่นในเป้าหมายและ
ค่านิยมขององค์กรเชิงบวกในระดับสูง ($\rho = 0.58$) มีระดับความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพในการ
รายค้างความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อองค์กรกับความผูกพันต่อองค์กรด้านความพร้อมที่จะ
ทุ่มเททำงานในนามขององค์กรเชิงบวกในระดับปานกลาง ($\rho = 0.40$) มีระดับความสัมพันธ์
ระหว่างประสิทธิภาพในการรายค้างความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อองค์กรกับความผูกพันต่อองค์กร
ด้านความตั้งใจจะคงความเป็นสมาชิกขององค์กรเชิงบวกในระดับปานกลาง ($\rho = 0.47$)

พนักงานรับเหมาช่วงมีระดับความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในงาน
ด้านความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่พึ่งพาได้กับความผูกพันต่อองค์กรด้านความเชื่อมั่นในเป้าหมายและ
ค่านิยมขององค์กรเชิงบวกในระดับสูง ($P = 0.76$) มีระดับความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ใน
งานด้านความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่พึ่งพาได้กับความผูกพันต่อองค์กรด้านความพร้อมที่จะทุ่มเท
ทำงานในนามขององค์กรเชิงบวกในระดับปานกลาง ($P = 0.44$) มีระดับความสัมพันธ์ระหว่าง
ประสบการณ์ในงานด้านความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่พึ่งพาได้กับความผูกพันต่อองค์กร
ด้านความตั้งใจจะคงความเป็นสมาชิกขององค์กรเชิงบวกในระดับสูง ($P = 0.58$)

พนักงานรับเหมาซึ่งมีระดับความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในงานด้านความคาดหวังที่ได้รับการตอบสนองจากองค์กรกับความผูกพันต่อองค์กรด้านความเชื่อมั่นในเป้าหมายและค่านิยมขององค์กรเชิงบวกในระดับสูง ($\rho = 0.69$) มีระดับความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในงานด้านความคาดหวังที่ได้รับการตอบสนองจากองค์กรกับความผูกพันต่อองค์กรด้านความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนามขององค์กรเชิงบวกในระดับปานกลาง ($\rho = 0.31$) มีระดับความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในงานด้านความคาดหวังที่ได้รับการตอบสนองจากองค์กรกับความผูกพันต่อองค์กรด้านความตั้งใจจะคงความเป็นสามาชิกขององค์กรเชิงบวกในระดับสูง ($\rho = 0.51$)

พนักงานรับเหมาซ่อมมีระดับความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในงานค้านทศนคติต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กรกับความผูกพันต่อองค์กรค้านความเชื่อมั่นในเป้าหมายและค่านิยมขององค์กรเชิงบวกในระดับสูง ($\rho = 0.61$) มีระดับความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในงานค้านทศนคติต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กรกับความผูกพันต่อองค์กรค้านความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนามขององค์กรเชิงบวกในระดับปานกลาง ($\rho = 0.39$) มีระดับความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในงานค้านทศนคติต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กรกับความผูกพันต่อองค์กรค้านความตั้งใจจะคงความเป็นสามาชิกขององค์กรเชิงบวกในระดับปานกลาง ($\rho = 0.46$)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานรับเหมาช่วงที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัท ประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่รถยนต์และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติ ประสบการณ์ในงาน และความผูกพันต่อองค์กร และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงานที่ปฏิบัติ และประสบการณ์ในงาน กับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานรับเหมาช่วงที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่รถยนต์และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ตัวแปรต้นคือ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ ประกอบด้วย ความมีอิสระในการทำงาน ความหลากหลายของงาน ความมีเอกลักษณ์ของงาน ผลป้อนกลับของงาน และงานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และประสบการณ์ในงาน ประกอบด้วย ความรู้สึกว่าตนมีความสำ薤ุต้องค์กร ความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่พึ่งพาได้ ความคาดหวังที่ได้รับการตอบสนองจากองค์กร และทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กร และตัวแปรตาม คือ ความผูกพันต่อองค์กร ประกอบด้วย ด้านความเชื่อมั่นในเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ด้านความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนามขององค์กร และด้านความตั้งใจจะคงความเป็นสามาชิกขององค์กร

ประชากรในการวิจัยเป็นพนักงานรับเหมาช่วงประเภทรายเดือนที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัท ประกอบกิจการบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่รถยนต์และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี จำนวน 164 คน เก็บรวบรวมข้อมูลผ่านหัวหน้างาน ได้รับคืนจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 90.24 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์ในงาน และส่วนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร โดยแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป (George & Marla, 2006, p. 43) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของลักษณะงานที่ปฏิบัติ เท่ากับ 0.77 ประสบการณ์ในงาน เท่ากับ 0.93 และความผูกพันต่อองค์กร เท่ากับ 0.89 ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเชิงรายลักษณะทั่วไปของประชากรโดยคำนวณหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ อธิบายระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติ ประสบการณ์ในงาน และความผูกพันต่อองค์กร โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบน

มาตราฐาน (C) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม ปรากฏผลดังนี้

ข้อมูลทั่วไป พบว่า พนักงานรับเหมาช่วงประเภทรายเดือนที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัท ประกอบกิจกรรมบรรจุหินห่อชิ้นส่วนอะไหล่รถยนต์และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี ที่ได้ ตอบแบบสอบถาม จำนวน 148 คน เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 99.3 ส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 68.9 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 / ปวช. คิดเป็นร้อยละ 52.7 มีอายุงานระหว่าง 1-2 ปี คิดเป็นร้อยละ 74.3 และมีรายได้ระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 68.2

ผลการศึกษาความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติ พบว่า พนักงานรับเหมาช่วงมีความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความมีเอกสารลักษณะของงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 ผลป้อนกลับของงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 ความมือ熟ในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 ด้านงานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 และความหลากหลายของงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.81

ผลการศึกษาความคิดเห็นต่อประสบการณ์ในงาน พบว่า พนักงานรับเหมาช่วงมีความคิดเห็นต่อประสบการณ์ในงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านทักษะคิดต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 ด้านความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อองค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 ด้านความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่พึ่งพาได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 และด้านความคาดหวังที่ได้รับการตอบสนองจากองค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79

ผลการศึกษาความคิดเห็นต่อความผูกพันต่อองค์กร พบว่า พนักงานรับเหมาช่วงมีความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนามขององค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 ด้านความตั้งใจจะคงความเป็นสมาชิกขององค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 และด้านความเชื่อมั่นในเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงานที่ปฏิบัติกับความผูกพันต่อองค์กร พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงานที่ปฏิบัติกับความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันเชิงบวก ในระดับสูง เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงานที่ปฏิบัติรายด้าน พบว่า

ลักษณะงานที่ปฏิบัติค้านความมีอิสระในการทำงาน และค้านความมีเอกสารลักษณ์ของงานนี้ ความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมมากที่สุด และลักษณะงานที่ปฏิบัติ ค้านความมีเอกสารลักษณ์ของงานกับความผูกพันต่อองค์กรค้านความเชื่อมั่นในเป้าหมายและค่านิยม ขององค์กรมีความสัมพันธ์กันมากที่สุด

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในงานกับความผูกพันต่อองค์กร พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในงานกับความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน เชิงบวก ในระดับสูง เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์รายค้าน พบว่า ประสบการณ์ในงานค้านความรู้สึก ว่าองค์กรเป็นที่พึ่งพาได้กับความผูกพันต่อองค์กรค้านความเชื่อมั่นในเป้าหมายและค่านิยมของ องค์กรมีความสัมพันธ์กันทั้งโดยรวมและรายค้าน มากที่สุด

อภิปรายผล

การศึกษารื่อง ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานรับเหมาช่างที่ปฏิบัติงานอยู่ในฝ่าย พลิตบริษัทประกอบกิจการบรรจุหินห่อชินส่วนอะไหล่ร่องบันต์ และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัด ชลบุรี อภิปรายผลได้ดังนี้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะงานที่ปฏิบัติโดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายค้าน พบว่า พนักงานรับเหมาช่างให้คะแนนค้านความมีเอกสารลักษณ์ของงานมากเป็นอันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิษฐา เพิ่มชัย (2550, หน้า 41) รัชดาพร ร่องเสียง (2549, หน้า 64) และ ศุภมิตร บัวเสนา (2546, หน้า 57) โดยที่ทั้งสามคนพบว่า ความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติ ค้านความมีเอกสารลักษณ์ของงาน โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะงานที่ทำมี ขั้นตอนไม่ซับซ้อน มีการวางแผนงานที่ชัดเจนทำให้พนักงานสามารถระบุการทำงานได้ง่ายและ สามารถระบุขั้นตอนการทำงานของตนเองได้

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์ในงาน โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณารายค้าน พบว่า พนักงานรับเหมาช่างเห็นด้วยต่อประสบการณ์ในงานค้านทัศนคติต่อเพื่อน ร่วมงานและองค์กรมากเป็นอันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูมิพัฒน์ ลักษณ์กุลมาร (2550, หน้า 82) นันทกานุจัน จันทวรา (2554, หน้า 33) และจักรพันธ์ เทพพิทักษ์ (2551, หน้า 31) ถึงแม้ ทั้งสามคนจะศึกษาต่างสถานที่และช่วงเวลา ก็พบว่า พนักงานมีระดับความสำคัญต่อค้านทัศนคติต่อ เพื่อนร่วมงานและองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับสูง เนื่องจากพนักงานรับเหมาช่างเป็นพนักงานระดับ ปฏิบัติการปฏิบัติงานใกล้กันจึงทำให้สามารถพูดคุยกันระหว่างการทำงานหรือเม้าท์ทั้งใน ช่วงเวลาพัก จึงทำให้มีความสนิทสนมกัน มีความไว้เนื้อเชื่อใจกัน มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในทุกๆ เรื่อง

นอกจากนี้ จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร พบว่า พนักงานรับเหมาช่วงมีระดับความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พนักงานรับเหมาช่วงมีความผูกพันต่อองค์กรด้านความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนามขององค์กรมากเป็นอันดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทกาญจน์ จันทวารา (2554, หน้า 56) พิมพ์ชนก รายข้าว (2553, หน้า 41) และ สุวรรณ พูนพะเนワ (2552, หน้า 76) ซึ่งงานวิจัยทั้งหมด เมมฉะศึกษาต่างสถานที่และช่วงเวลา กล่าวว่า พนักงานมีระดับความคิดเห็นต่อความผูกพันต่อองค์กรด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่องค์กรอยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก และยังมีผู้วิจัยอีก 2 คน คือ ดวงพร เชอร์ประยูร (2552, หน้า 50) และ อัจฉราวดี จุติสมวาร (2548, หน้า 65) ที่พบว่า พนักงานมีระดับความคิดเห็นต่อความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พนักงานมีระดับความคิดเห็นต่อความผูกพันต่อองค์กรด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่องค์กรอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรก เช่นกัน เนื่องจากพนักงานรับเหมาช่วงมีความผูกพันต่อองค์กรมาก ย่อมมีความเต็มใจที่จะทำงานล่วงเวลาให้กับองค์กรและตั้งใจทำงานอย่างเต็มที่ เพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าประสงค์ และเพื่อให้ตนเองมีรายได้เพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยยังได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงานที่ปฏิบัติกับความผูกพันต่อองค์กร พบว่า ในภาพรวมลักษณะงานที่ปฏิบัติมีความสัมพันธ์กับทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กร ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณอนพรรณ เพิ่มพูน (2554, หน้า 76) พิมพ์ชนก รายข้าว (2553, หน้า 48) และ ดวงพร เชอร์ประยูร (2552, หน้า 56) ถึงแม้จะศึกษาต่างสถานที่และช่วงเวลา กล่าวว่า ลักษณะงานที่ปฏิบัติมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรทางบวก และยังมี อัจฉราวดี จุติสมวาร (2548, หน้า 58) และ ศุภุมิตร บัวเสนา (2546, หน้า 69) ที่ พบว่า ลักษณะงานที่ปฏิบัติมีความสัมพันธ์กับทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กร เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะพนักงานรับเหมาช่วงมีอิสระในการทำงานโดยมีโอกาสนำเสนอสิ่งใหม่ๆที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน สามารถตัดสินใจเรื่องงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเต็มที่ กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ไม่เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน อีกทั้งงานที่ทำมีเอกลักษณ์คือมีขั้นตอนและวิธีการทำงานที่ชัดเจนและเป็นระบบ พนักงานรับเหมาช่วงทุกคนรู้และเข้าใจขั้นตอนและวิธีการทำงานเป็นอย่างดี และสามารถมองเห็นผลงานที่ตนเองทำได้อย่างเป็นรูปธรรม

และศึกษาความความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในงานกับความผูกพันต่อองค์กร พบว่า ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กับเชิงบวก ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

ถนนมหกรรม เพิ่มพูน (2554, หน้า 76) พิมพ์ชนา กฤษดาข่าว (2553, หน้า 49) และ ดวงพร เชอร์ประยูร (2552, หน้า 60) ซึ่งงานวิจัยทั้งหมดแม้จะศึกษาต่างสถานที่และช่วงเวลา ก็พบว่า ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านประสบการณ์ในงานกับความผูกพันต่อองค์กร โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อ กัน เช่นเดียวกับ ภูมิพัฒน์ ลักษณ์กุลมาร (2550, หน้า 77) รัชดาพร ร่องเสียง (2549, หน้า 61) และ อัจฉราวดี จุสม瓦ร (2548, หน้า 59) ที่ทำวิจัยแล้วพบว่า ประสบการณ์ในงานมีความสัมพันธ์ ทางบวกกับความผูกพันต่อองค์กร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพนักงานรับเหมาช่วงมีความรู้สึกว่าองค์กร เป็นที่พึ่งพาได้โดยเฉพาะคิดว่าจะได้บรรจุเป็นพนักงานประจำเมื่อปฏิบัติงานครบกำหนดตามเงื่อนไขของบริษัท

ข้อเสนอแนะเพื่อกำหนดการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาข้อมูลและข้อสรุปข้างต้นมีข้อเสนอแนะเพื่อกำหนดการวิจัยไปใช้ โดยจำแนกออกเป็น 5 ด้านดังนี้

1. ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะงานที่ปฏิบัติค้านความหลากหลายของงานมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด โดยเฉพาะในเรื่องการสลับชุดปฏิบัติงาน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะพนักงานรับเหมาช่วงส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในจุดเดิมตลอดเวลา อาจเกิดความเบื่อหน่ายต่องาน ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมให้แต่ละหน่วยงานมีการหมุนเวียนงานหรือสลับชุดปฏิบัติของพนักงาน เพื่อให้พนักงานได้เพิ่มทักษะและความสามารถในการทำงาน ซึ่งจะทำให้พนักงานได้ทำงานที่หลากหลาย ไม่รู้สึกเบื่อหน่ายต่องาน รู้สึกว่างานไม่จำเจ และมีโอกาสในการนำเสนอวิธีการทำงานใหม่ ๆ ได้อีก อีกทั้งหากพนักงานในจุดใดจุดหนึ่งขาดไป พนักงานที่อยู่กับสามารถปฏิบัติงานแทนได้เป็นอย่างดี อีกทั้งควรพิจารณาในเรื่องส่งเสริมให้พนักงานได้มีโอกาสใช้เทคโนโลยีพิเศษและมีความท้าทาย ส่งเสริมให้พนักงานได้ใช้ความรู้ ความสามารถ และทักษะหลากหลายด้านในการปฏิบัติงาน มอบหมายงานที่มีทั้งความยากและง่าย เพื่อให้รู้สึกว่างานไม่จำเจ ไม่มีน่าเบื่อหน่าย

2. ประสบการณ์ในงาน

ผลการศึกษาพบว่า ประสบการณ์ในงานค้านความคาดหวังที่ได้รับการตอบสนองจากองค์กรมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด โดยเฉพาะในเรื่อง ความพึงพอใจในเงินเดือนและผลตอบแทนอื่น ๆ ที่ได้รับอยู่ในปัจจุบัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ พนักงานรับเหมาช่วงได้รับสวัสดิการต่าง ๆ ในปัจจุบันไม่เท่ากับพนักงานประจำ ซึ่งอาจส่งผลให้ไม่มีความผูกพันต่อองค์กรและมีความคิดจะลาออกจากยศตลอดเวลาหากมีบริษัทอื่นที่มีสวัสดิการดีกว่า ดังนั้น นอกจากค่าตอบแทนที่เป็นเงินเดือนแล้ว ผู้บริหารจึงควรพิจารณาเรื่องสวัสดิการต่างๆ ของพนักงานรับเหมาช่วงให้เทียบเท่ากับสวัสดิการ

ของพนักงานประจำ และเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา 11/1 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ว่าด้วย ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการมอบหมายให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้จัดหาคนมาทำงานอันมิใช่การประกอบธุรกิจจัดหางาน โดยการทำงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดในกระบวนการผลิตหรือธุรกิจในความรับผิดชอบของผู้ประกอบกิจการ และโดยบุคคลนั้นจะเป็นผู้ควบคุมดูแลการทำงานหรือรับผิดชอบในการจ่ายค่าจ้างให้แก่คนที่มาทำงานนั้นหรือไม่ก็ตาม ให้ถือว่าผู้ประกอบกิจการเป็นนายจ้างของคนที่มาทำงานดังกล่าว ให้ผู้ประกอบกิจการดำเนินการให้ลูกจ้างรับเหมาค่าแรงที่ทำงานในลักษณะเดียวกันกับลูกจ้างตามสัญญาจ้างโดยตรง ได้รับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการที่เป็นธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติ

อนึ่ง ควรสนับสนุนให้พนักงานรับเหมาช่วงทุกคน ได้มีโอกาสพัฒนาความรู้ ความสามารถ สนับสนุนให้เห็นว่าพนักงานรับเหมาช่วงมีโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน ได้รับการพิจารณาความคิดความชอบอย่างยุติธรรม โดยปราศจากความลำเอียงของหัวหน้างาน

3. ความผูกพันต่อองค์กร

ผลการศึกษาพบว่า พนักงานรับเหมาช่วงมีความผูกพันต่อองค์กรด้านความเชื่อมั่นในเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด โดยเฉพาะในเรื่อง ความเชื่อมั่นและศรัทธาในองค์กร ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะพนักงานรับเหมาช่วงส่วนใหญ่มีอาชญาณอยู่ในช่วง 1-2 ปี ซึ่งมีโอกาสได้รับการบรรจุเป็นพนักงานประจำตามเงื่อนไขของบริษัท แต่ยังไม่ได้รับการบรรจุ ซึ่งอาจเป็น เพราะคุณสมบัติอื่น ๆ ไม่ครบกำหนดตามเงื่อนไข จึงส่งผลให้พนักงานรับเหมาช่วงเกิดความไม่เชื่อมั่นและไม่ศรัทธาในองค์กรหรืออาจมีน้อย ดังนั้น ผู้บริหารควรพิจารณาเงื่อนไขการบรรจุ พนักงานใหม่ เช่น ลดระยะเวลาให้สั้นลงจาก 1 ปี เป็นเหลือ 6 เดือน สำหรับผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานดี เป็นต้น และควรส่งเสริมให้พนักงานรับเหมาช่วง เห็นว่า องค์กรมีความมั่นคงและน่าเชื่อถือ สามารถบรรจุให้เป็นพนักงานประจำได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดและสามารถจ้างพนักงานได้จนเกียจ อีกทั้งควรจัดหากิจกรรมส่งเสริมให้พนักงานรับเหมาช่วงมีความภาคภูมิใจในองค์กร และมีความรักหวงแหนองค์กรและเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรกับพนักงานใหม่มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

4. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงานที่ปฏิบัติกับความผูกพันต่อองค์กร

ผลการศึกษาพบว่า พนักงานมีความผูกพันต่อองค์กรด้านความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนามขององค์กรอยู่ในระดับมาก แต่สัมพันธ์กับลักษณะงานที่ปฏิบัติด้านผลป้อนกลับของงานและค้านงานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ พนักงานไม่มีโอกาสได้รับทราบว่าตนเองปฏิบัติงานได้ดีเพียงใด และไม่ได้มีโอกาสไปติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภายในและภายนอก จึงส่งผลให้ความสัมพันธ์กับลักษณะงานที่ปฏิบัติต่ำ ผู้บริหารควรส่ง

จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานรายเดือนและติดประกาศให้ทราบโดยทั่วไป อาจใช้เป็นบอร์ดประจำแผนกแสดงตารางการปฏิบัติงานของพนักงานในแผนกนั้น ๆ เพื่อให้พนักงานได้ทราบและมีความกระตือรือร้นในการทำงานเพื่อให้ผลงานด่นของอกมาดี ในส่วนด้านการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น ความอบหมายงานด้านการประสานงานระหว่างหน่วยงานเพิ่มเติมและหมุนเวียนระหว่างพนักงานแต่ละคนในแผนก

5. ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในงานกับความผูกพันต่อองค์กร

ผลการศึกษาพบว่า พนักงานมีความผูกพันต่อองค์กรด้านความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนามขององค์กรอยู่ในระดับมาก แต่ได้รับการตอบสนองจากองค์กรปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสวัสดิการหรือค่าตอบแทนที่ได้น้อย มีโอกาสก้าวหน้าน้อย มีโอกาสได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้ความสามารถน้อย มีความลำเอียงในการประเมินผลงานจากหัวหน้างาน ดังนั้น ผู้บริหารควรพิจารณาเรื่องสวัสดิการค่าตอบแทน จัดให้มีการฝึกอบรมทักษะต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานมากขึ้น และมีวิธีการประเมินผลงานที่ถูกต้อง เที่ยงตรง และยุติธรรม รวมถึงมีการประเมินแบบ 360 องศา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากงานวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะปัจจัยลักษณะงาน และปัจจัยประสบการณ์ในงานเท่านั้น ดังนั้น จึงควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กร เช่น ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยลักษณะโครงสร้าง

2. ควรศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานรับเหมาช่วงในกลุ่มธุรกิจที่มีความเกี่ยวข้องกัน เพื่อความสมบูรณ์ และความน่าเชื่อถือในการนำผลการศึกษาไปอ้างอิง เปรียบเทียบในเชิงวิชาการและเชิงปฏิบัติต่อไป

3. ถึงแม้ผลการศึกษาพบว่า ระดับความผูกพันต่อองค์กรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ควรศึกษาแนวทางการสร้างความผูกพันต่อองค์กรตามทัศนคติของพนักงาน ความต้องการของพนักงาน เพื่อให้ได้ความผูกพันต่อองค์กรมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

ขจิตพร คุมคำ. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กรและความผูกพันต่อองค์กร:

กรณีศึกษา บริษัท ไประษีด์ไทย จำกัด. งานนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการทั่วไป, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา.

ชนิษฐา เพิ่มชัย. (2550). ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัท ไทย เคเค อุตสาหกรรม จำกัด.

งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป,
มหาวิทยาลัยบูรพา.

จักรพันธ์ เทพพิทักษ์. (2551). ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัท ลำพูนชิง

เด่นเก็น จำกัด. งานนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการ,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

จิรารัตน์ ศรีเจริญ. (2546). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์การ: ศึกษาระบบ
สำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชา
รัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ณัฐพันธ์ เจริญนันทน์. (2551). พฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพฯ: ชีเอ็คьюเคชั่น.

ดวงพร เชื้อร์ประยูร. (2552). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรสาย
สนับสนุนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ถนนพรรณ เพิ่มพูน. (2554). ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและ
เยาวชน. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการ,
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ธิตรา กากญาณ. (2554). ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัท ฟาร์อีสต์เพิร์เลส
(ไทยแลนด์) 1968 จำกัด. งานนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการ
ทรัพยากรมนุษย์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

นันทกัญจน์ จันทวารา. (2554). ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัท เหนือราชพัลนาที่ดิน
จำกัด (มหาชน) นิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นซีบอร์ด จังหวัดระยอง. งานนิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและการออกกฎหมาย,
มหาวิทยาลัยบูรพา.

ประภัสสร วรรณาสติ. (2552). การสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและความผูกพันต่อองค์การในหมู่พนักงานเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างยั่งยืน.

วารสารนักบริหาร, 29(1), 27-30.

พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2551 (ฉบับที่ 2). (2551). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนที่ 39 ก.

พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ และคณะ. (2552). ความพึงพอใจในงานและความผูกพันต่อองค์การ ความหมาย ถุยฉี วิชิวัจย์ การวัด และงานวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เสนารัตน์ พิชิต เทพวรรณ.

(2554). การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: ชีเอ็ดดูเคชั่น.

พิมูล ทีปะปาล. (2550). พฤติกรรมองค์การสมัยใหม่. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.

พิมพ์ชนก รายข่าว. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานธนาคาร ทิสโก้ จำกัด (มหาชน). งานนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภูมิพัฒน์ ลักษณ์กุลมารศ. (2550). ความผูกพันต่อองค์กร กรณีศึกษา: พนักงานธนาคาร ธนชาต จำกัด (มหาชน) ในกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล. งานนิพนธ์บริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

รังสรรค์ โโนมยา, คร. (2552). การศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพแบบวัดทางจิตวิทยาที่ใช้สเกลการวัดแบบลิเคร็ท สเกล 5 และ 6 ระดับ. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม, 28(1), 102 – 110.

รัชดาพร ร่องเตียง. (2549). ความผูกพันของพนักงานต่อองค์การ : กรณีศึกษา บริษัท ชันยาง อุตสาหกรรมอาหาร จำกัด. งานนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการ อุตสาหกรรมเกษตร, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วรรณิภา นิลวรรณ. (2554). ความผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาใน วิทยาลัยอาชีวศึกษาสราษฎร์ธานี จังหวัดสราษฎร์ธานี. งานนิพนธ์บริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการทั่วไป, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

วิเชียร วิทยอุดม. (2547). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ: ชีรัฟลีมแอลไซเท็กซ์.

วิโรจน์ สว่างเดือน. (2547). ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน). งานนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- วีໄล จิระพรพาณิชย์. (2541). ค่านิยมในการทำงานและความผูกพันต่อองค์การของพนักงานชาวไทยและชาวอเมริกันในประเทศไทย กรณีศึกษา : บริษัทในธุรกิจปิโตรเลียมและปิโตรเคมี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2556). การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภุมิตร บัวเสนา. (2546). ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านลักษณะงาน และปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำงานที่ส่งผลต่อกลไน์ความผูกพันต่อองค์การ : กรณีศึกษาระบบที่ดี ชีว-เนชั่นแนล จำกัด. งานนิพนธ์ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สิทธิศักดิ์ ศรีธรรมวัฒนา. (2554). เรื่องเกี่ยวกับผู้รับเหมาช่วง: บริหารผู้รับเหมาช่วงอย่างไรให้เป็นไทยไม่ใช่ท่าส. เข้าถึงได้จาก www.samutprakarnsafety.com/forum/index.php?action=printpage;topic=1839.0
- สุพานี สมญาภูวนิช. (2552). พฤติกรรมองค์การสมัยใหม่ : แนวคิดและทฤษฎี. ปทุมธานี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุวรรณा ตุลยวศินพงศ์. (2556). ลูกข้างเหมาค่าแรง สะท้อนคุณภาพชีวิตแรงงานไทย. สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI). เข้าถึงได้จาก <http://tdri.or.th/tdri-insight/subcontract-tdri/>.
- สุวรรณा พูนพะเนวว์, พันจ่าเอกหญิง. (2552). ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรอู่ราชนาวีนทีคลอด อุดมylex กรมอู่ททหารเรือ. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาพยาบาลการจัดการ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราธิราช.
- อัจฉราวดี จิติสมวาร. (2548). ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัทเงินทุน ชนชาติ จำกัด (มหาชน). งานนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Domino, G. & Domino, M. L. (2006). *Psychological testing : An introduction*. New York: Cambridge University Press.
- Mowday, R., Porter, L. & Steers R.M. (1977). *Employee-organizational linkages : The psychology of commitment, absenteeism, and turnover*. New York: Academic Press.
- Nolan, S. A. & Heinzen, T. E. (2008). *Statistics for the Behavioral Sciences*. New York: Worth.

- Steers, R. M. (1977). Antecedents and outcomes of organization commitment. *Administrative Science Quarterly*, 22(1), 46-56.
- Van Matre, J. G. & Gilbreath, G. H. (1987). *Statistics for business and economics* plano. Texas: Business Publications.
- Wexley, K. N., & Yukl, G. A. (1977). *Organizational behavior and personnel psychology*. Homewood, Ill. : Irwin.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ[†]
และหนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูล

ที่ ศธ จวบตส.๓/๑ ๐๙๖๔

คณบดีคณการจัดการและกิจกรรมท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยมหิดล
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.กาญจนบุรี ๒๐๑๗

สิติพร พงษ์ไพบูลย์

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิญญา วิงอาจ

สังกัดส่วนตัว แบบสำรวจข้อมูล

ด้วย นายพงษ์ศรรศ รัตนวงศ์ รหัสประจำตัว ๕๘๐๒๐๗๐๕๘ บัตรประชาชนเบอร์ ๐๘๑๔๒๔๘๘๘๘ หลักสูตร
การจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรบุคคล ภาคพิเศษ ได้เสนองานนี้ให้รับรองงานนี้เพื่อ
องค์กรของหนังสือแนบท้ายที่ปรึกษาด้านกฎหมาย บริษัท เพทติ๊อ เอเชอร์วิส แอนด์ เพทโนโลจี จำกัด โดยมี
ดร.กัญญาลักษณ์ นนท์แก้ว แฟรี่ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ขณะนี้อยู่ในที่นั่นดูแลการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย
และคุณภาพ ผู้รายงานเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ
เพื่อการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในครั้งนี้

คณบดีคณการจัดการและกิจกรรมท่องเที่ยว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงท่าน โอกาสหนึ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางพรเมศ พิญาพันธุ์ศรี)

รองคณบดี วิทยาการนาน
คณบดีคณการจัดการและกิจกรรมท่องเที่ยว

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะกรรมการจัดการและกิจกรรมท่องเที่ยว ส้านักงานคณบดี โทร. ๒๕๕๙
 ที่ ๔๖๐๒๗/๐๙๖๗/ว. วันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘
 เรื่อง ขออนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

เรียน ดร.วรรณภา ลือภิตันนท์

ด้วย นายพงษ์ศรี รัตนวงศ์ รหัสประจำตัว ๕๗๗๒๐๗๐๕ นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตร
 การจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรบุคคล ภาคพิเศษ ได้เสนองานนิพนธ์ เรื่องความมุกขัน
 ท้องถิ่นของพนักงานรับเหมาช่างที่ปฏิบัติงานอยู่ใน บริษัท เคติโอ เซอร์วิส แอนด์ เทคโนโลยี จำกัด โดยมี
 ดร.กัญจนวนลัย บันกาภิรัตน์ แฟร์รี่ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อ
 การวิจัย

ในการนี้ คณฯ พิจารณาเห็นว่าทำนเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของ
 เครื่องมือ เพื่อการวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (ดังเอกสารแนบ)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชณี นันทาศักดิ์)
 คณบดีคณนาการจัดการและกิจกรรมท่องเที่ยว

พ.ศ. ๒๕๖๗ ๘๐๐๗.๙/ ๑ ๖๗/๔๗

คณะกรรมการและกิจกรรมท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.บ้านสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๐๗๐

๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

ผู้เชี่ยวชาญ ศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์

สำหรับมาศึกษาแบบสำรวจข้อมูล

ด้วย นายพงษ์สวัสดิ์ รัตนวงศ์ รหัสประจำตัว ๔๓๑๐๐๗๐๕ นักศึกษาตั้งเปรียญญาโท หลักสูตร
การจัดการมหาวิทยาลัย สาขาวิชาการจัดการบริหารธุรกิจ ภาคพิเศษ ได้เสนองานนิพนธ์ เรื่องความถูกต้อง
ของการรายงานผลกิจกรรมวิจัยของที่ปรึกษาใน บริษัท เคสโซ่ เอฟเวิล แอนด์ เทคโนโลยี จำกัด โดยมี
ดร.กัญญาสัย นนท์แก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย
และคุณภาพ ผู้จัดงานเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ
เพื่อการวิจัย ซึ่งขอความอนุเคราะห์ท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะกรรมการและกิจกรรมท่องเที่ยว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมาก ในการนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายพงษ์สวัสดิ์ รัตนวงศ์)

รองคณบดี วิทยาการนานา
ด้วยศักดิ์ศรีการจัดการและกิจกรรมท่องเที่ยว

ที่ ศธ ๒๖๑๖๙/๑๖๔๗

คณบดีการจัดการและกิจกรรมท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยบูรพา
อ.เมือง ชลบุรี ๒๐๑๗

๒๕ วิภาวดี

เรื่อง ขออนุมัติใช้ศึกษาซ้อมและเก็บรวบรวมซ้อมในกระบวนการทำวิชัย

ผู้แทน ศูนย์บริษัทฯ ห้องสมุดวิชาชีพ

สังกัดศูนย์ฯ แบบสำราญซ้อม

ด้วยคุณภาพการจัดการและกิจกรรมท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา ได้จัดการเรียนการสอนหลักสูตร
การจัดการธุรกิจด้าน สาขาบริหารจัดการธุรกิจและการเงินบัญชี ซึ่งมีศักยภาพด้านบัญชีศึกษา ศิลปะ ภาษา
รัฐธรรมนูญ รหัสประจาร์ด้า เอกชนต่างด้าว ให้รับอนุมัติให้ดำเนินการ เรื่องความต้องการท่องเที่ยวของประเทศ
รับรองมาตรฐานที่ปฏิบัติงานอยู่ใน บริษัท เศรษฐ์ เอเชียร์ แอนด์ เทคโนโลยี จำกัด โดยมี ดร.กัญจนานันท์
บันทดก้าว แฟรงก์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ทั้งนี้ คุณรา จิราอนุญาตให้บุคคลดังกล่าวเข้าศึกษาซ้อมและเก็บรวบรวมซ้อม จากสู่
สู่อีกฝ่าย คือ พนักงานรับเหมาทั่ว

คณบดีการจัดการและกิจกรรมท่องเที่ยว หัวหน้าบุคคลที่รับผิดชอบความต้องการของท่าน ในครั้งนี้
และรายละเอียดที่ระบุไว้ในเอกสารแนบท้าย

ขอแสดงความนับถือ

(นายพรวิชัย พิมพ์พันธุ์ศรี)
รองคณบดี วิชาการงานทาง
คณบดีค่ายการจัดการและกิจกรรมท่องเที่ยว

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

**เรื่อง ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานรับเหมาช่างที่ปฏิบัติงานอยู่ในบริษัทประกอบกิจการ
บรรจุหินห่อชินส่วนอะไหล่รถยนต์ และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี**

คำชี้แจง

1. สาระสำคัญของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลสอบถามเกี่ยวกับลักษณะงานที่ปฏิบัติของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 3 ข้อมูลสอบถามเกี่ยวกับประสบการณ์ในงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้พนักงานขีดเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

( ) ชาย   ( ) หญิง

2. อายุ

( ) ต่ำกว่า 30 ปี   ( ) 31 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพสมรส

( ) โสด   ( ) สมรส   ( ) หย่าร้างหรือหม้าย

4. การศึกษา

( ) มัธยมศึกษาปีที่ 3   ( ) มัธยมศึกษาปีที่ 6 / ปวช.

( ) อนุปริญญา / ปวส.   ( ) ปริญญาตรีขึ้นไป

5. ระยะเวลาปฏิบัติงาน

( ) อายุงานยังไม่ถึง 1 ปี   ( ) อายุงาน 1-2 ปี

( ) อายุงาน 2 ปีขึ้นไป

6. รายได้ต่อเดือน

( ) น้อยกว่า 10,000 บาท   ( ) 10,001 – 15,000 บาท

( ) 15,001 บาทขึ้นไป

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติของผู้ตอบแบบสอบถาม
คำชี้แจง โปรดอ่านและพิจารณาข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ เลือกทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่
ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน โดยพิจารณาข้อความแต่ละข้อ ดังต่อไปนี้

ข้อ	ความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น				สำหรับ ผู้วิจัย
		4	3	2	1	
ด้านความมีอิสระในการทำงาน						
1	ท่านมีโอกาสกำหนดเป้าหมายและวิธีการทำงาน ในหน้าที่ของตนได้					.....
2	ท่านมีอิสระในการใช้วิจารณญาณเด็ดสินใจเรื่อง งานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่					.....
3	ท่านมีโอกาสนำเสนอสิ่งใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ ในการปฏิบัติงานเสมอ					.....
4	กฎระเบียบ ข้อบังคับ ในหน่วยงานให้ความเป็น อิสระในการทำงานของท่าน					.....
ด้านความหลากหลายของงาน						
5	บริษัทมีการสลับจุดปฏิบัติงานของท่านอยู่เสมอ					.....
6	ท่านมีโอกาสได้ปฏิบัติงานที่มีทักษะความยากและ ง่าย ไม่จำเจ					.....
7	งานในความรับผิดชอบของท่านเป็นงานที่ต้อง ^{ใช้ความรู้ ความสามารถและทักษะหลายด้านใน} การปฏิบัติงาน					.....
8	งานที่ท่านปฏิบัติอยู่ทำให้ท่านมีโอกาสได้ใช้ เทคโนโลยีพิเศษและมีความท้าทายอยู่เสมอ					.....
ด้านความมีเอกลักษณ์ของงาน						
9	ท่านสามารถบอกได้ว่างานที่ทำอยู่มีขั้นตอนและ วิธีการทำงานอย่างไร					.....
10	งานในความรับผิดชอบของท่านมีขั้นตอนและ วิธีการทำงานที่ซัดเจนและเป็นระบบ					.....

ข้อ	ความคิดเห็นต่อลักษณะงานที่ทำ	ระดับความคิดเห็น				สำหรับ ผู้วิจัย
		4	3	2	1	
11	เมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน ท่านแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี					.....
12	ท่านสามารถมองเห็นผลสำเร็จของงานได้อย่างชัดเจน					.....
ด้านผลป้อนกลับของงาน						
13	ท่านไม่มีโอกาสได้รับทราบว่าตนเองปฏิบัติงานได้ดีเพียงใด					.....
14	ผู้บังคับบัญชาให้ความสนใจในผลงานของท่าน					.....
15	ท่านต้องการรับทราบผลการปฏิบัติงานจากหัวหน้างานของท่าน					.....
16	ผลการปฏิบัติงานของท่านที่รับผิดชอบอยู่สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้					.....
ด้านงานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น						
17	ท่านมีโอกาสไปติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆทั้งภายในและภายนอกบริษัท					.....
18	กิจกรรมต่างๆภายในบริษัทส่งเสริมให้ท่านได้พบปะกับ พนักงานในหน่วยงานอื่นๆ เสมอ					.....
19	เมื่อท่านเกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน ทุกคนที่เกี่ยวข้องช่วยกันแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี					.....
20	มีการทำงานเป็นทีมในหน่วยงานของท่าน					.....

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นต่อประสบการณ์ในงานของผู้ตอบแบบสอบถาม
คำชี้แจง โปรดอ่านและพิจารณาข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่
ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน โดยพิจารณาข้อความแต่ละข้อ ดังต่อไปนี้

ข้อ	ความคิดเห็นจากประสบการณ์ในงาน	ระดับความคิดเห็น				สำหรับ ผู้วิจัย
		4	3	2	1	
ด้านความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อองค์กร						
1	ผู้บังคับบัญชา�ักขอความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานจากท่าน					.....
2	บริษัทได้แสดงให้เห็นว่าท่านเป็นทรัพยากร บุคคลที่มีคุณค่า					.....
3	ท่านมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์และทำให้ บริษัทประสบความสำเร็จ					.....
4	ท่านมักจะได้รับมอบหมายให้ทำงานที่มี ความสำคัญและน่าสนใจตลอดเวลา					.....
ด้านความรู้สึกว่าองค์กรเป็นที่พึ่งพาได้						
5	บริษัทใส่ใจคุณและสวัสดิการด้านต่างๆ ของท่าน เป็นอย่างดี					.....
6	ท่านคิดว่าบริษัทสามารถบรรจุท่านเป็นพนักงาน ประจำ และเข้าสู่ระบบอาชญากรรมได้					.....
7	ท่านคิดว่าผลประโยชน์ตอบแทนที่ได้รับจาก บริษัทเหมาะสมกับความทุ่มเทที่ได้อุทิศให้กับ บริษัท					.....
8	เมื่อท่านประสบปัญหาในการปฏิบัติงาน ท่านจะ ได้รับความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาจากทางบริษัท					.....
ด้านความคาดหวังที่ได้รับการตอบสนองจากองค์กร						
9	ท่านพอใจกับเงินเดือนและผลตอบแทนอื่นๆ ที่ ท่านได้รับอยู่ในปัจจุบัน					.....
10	หน่วยงานของท่านสนับสนุนให้ท่านได้มีโอกาส พัฒนาความรู้ความสามารถในอาชีพเป็นอย่างดี					

ข้อ	ความคิดเห็นจากประสบการณ์ในงาน	ระดับความคิดเห็น				สำหรับผู้วิจัย
		4	3	2	1	
11	ท่านทำงานกับบริษัทนี้ทำให้ท่านมีความก้าวหน้าในอาชีพตามที่ได้คาดหวังไว้					.....
12	ท่านได้รับการพิจารณา ความดี ความชอบ อย่างยุติธรรม					.....
ด้านทักษะคิดต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กร						
13	ความสัมพันธ์ระหว่างท่านกับเพื่อนร่วมงาน เป็นไปอย่างดี					.....
14	เพื่อนร่วมงานในบริษัทมีความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน					.....
15	ท่านสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กับเพื่อนร่วมงานได้ตลอดเวลา					.....
16	บริษัทให้ความสำคัญและเห็นคุณค่า ของพนักงานเป็นอย่างมาก					.....

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรของผู้ตอบแบบสอบถาม
คำชี้แจง โปรดอ่านและพิจารณาข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วทำการร่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน โดยพิจารณาข้อความแต่ละข้อ ดังต่อไปนี้

ข้อ	ความผูกพันต่อองค์กร	ระดับความคิดเห็น				สำหรับผู้วิจัย
		4	3	2	1	
ด้านความเชื่อมั่นในปีหมายและค่านิยมขององค์กร						
1	ท่านมีความภาคภูมิใจที่จะบอกกับคนอื่นว่าท่าน เป็นพนักงานในบริษัทนี้					.....
2	ท่านยินดีและเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานและบริษัท					.....
3	ท่านมีความเชื่อมั่นและศรัทธาในบริษัทนี้เสมอ					.....
4	ท่านคิดว่าปัญหาของบริษัทเป็นเรื่องที่พนักงานทุกคนต้องร่วมมือกันแก้ไข					.....

ข้อ	ความผูกพันต่อองค์กร	ระดับความคิดเห็น				สำหรับ ผู้วิจัย
		4	3	2	1	
ด้านความพร้อมที่จะทุ่มเททำงานในนามขององค์กร						
5	ท่านเต็มใจทุ่มเทความพยายามในการทำงานเพื่อให้บริษัทประสบความสำเร็จ					.....
6	ท่านเต็มใจที่จะทำงานล่วงเวลาให้กับองค์กร เสมอ เพื่อให้งานเสร็จลุล่วงไปด้วยดี					.....
7	ท่านจะยอมเสียสละเวลาส่วนตัวให้แก่การทำงานเพื่อให้งานที่ปฏิบัตินั้นประสบความสำเร็จ					.....
8	ท่านพร้อมที่จะทำทุกอย่างเพื่อความก้าวหน้าของบริษัท					.....
ด้านความตั้งใจจะคงความเป็นสามาชิกขององค์กร						
9	ท่านมีความต้องการที่จะปฏิบัติงานในองค์กรอย่างแน่วแน่ ไม่คิดจะลาออกไปไหน					.....
10	บริษัทนี้เป็นองค์กรที่ดีที่สุดที่ท่านจะทำงานด้วย					.....
11	ท่านมีความตั้งใจที่จะทำงานในบริษัทนี้จนเกษียณ					.....
12	ท่านมีความยินดีที่จะปกป้องชื่อเสียงของบริษัท					.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นายพงษ์ศรรค์ รัตนวงศ์

นิติบัตรัญญาโท หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจัดการทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยนอร์เวย์

ภาคผนวก ค
ผลการตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม
และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ผลการตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC)

เรื่อง ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานรับเหมาค่าแรงที่ปฏิบัติงานอยู่ใน
บริษัทประกอบกิจการบรรจุหีบห่อชิ้นส่วนอะไหล่รถยนต์ และคลังสินค้าแห่งหนึ่งในจังหวัดชลบุรี

สักษะงานที่ปฏิบัติ

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าเฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	+1	+1	0	2	0.67	ใช่ได้
2	+1	+1	0	2	0.67	ใช่ได้
3	+1	+1	+1	3	1	ใช่ได้
4	+1	+1	+1	3	1	ใช่ได้
5	0	0	+1	1	0.33	ปรับปรุง
6	-1	+1	+1	1	0.33	ปรับปรุง
7	+1	+1	+1	3	1	ใช่ได้
8	+1	-1	+1	1	0.33	ปรับปรุง
9	0	+1	0	1	0.33	ปรับปรุง
10	+1	+1	+1	3	1	ใช่ได้
11	+1	0	+1	2	0.67	ใช่ได้
12	+1	0	+1	2	0.67	ใช่ได้
13	+1	+1	+1	3	1	ใช่ได้
14	0	0	+1	1	0.33	ปรับปรุง
15	0	0	+1	1	0.33	ปรับปรุง
16	+1	0	+1	2	0.67	ใช่ได้
17	+1	+1	+1	3	1	ใช่ได้
18	+1	+1	+1	3	1	ใช่ได้
19	+1	+1	+1	3	1	ใช่ได้
20	+1	+1	+1	3	1	ใช่ได้

ประสบการณ์ในงานที่ทำ

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่าเฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	+1	+1	+1	3	1	ใช่ได้
2	+1	+1	+1	3	1	ใช่ได้
3	+1	+1	+1	3	1	ใช่ได้
4	+1	+1	+1	3	1	ใช่ได้
5	+1	+1	+1	3	1	ใช่ได้
6	+1	+1	0	2	0.67	ใช่ได้
7	+1	0	+1	2	0.67	ใช่ได้
8	+1	+1	+1	3	1	ใช่ได้
9	+1	+1	+1	3	1	ใช่ได้
10	+1	+1	+1	3	1	ใช่ได้
11	+1	+1	+1	3	1	ใช่ได้
12	+1	+1	+1	3	1	ใช่ได้
13	+1	+1	+1	3	1	ใช่ได้
14	+1	+1	+1	3	1	ใช่ได้
15	+1	+1	+1	3	1	ใช่ได้
16	+1	0	+1	2	0.67	ใช่ได้

ความผูกพันต่อองค์กร

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เข้าวิชาชีญ			รวม	ค่าเฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	+1	0	+1	2	0.67	ใช่ได้
2	+1	0	+1	2	0.67	ใช่ได้
3	+1	+1	+1	3	1	ใช่ได้
4	+1	0	+1	2	0.67	ใช่ได้
5	+1	+1	+1	3	1	ใช่ได้
6	+1	+1	+1	3	1	ใช่ได้
7	+1	-1	+1	1	0.33	ปรับปรุง
8	+1	+1	+1	3	1	ใช่ได้
9	+1	-1	+1	1	0.33	ปรับปรุง
10	+1	+1	+1	3	1	ใช่ได้
11	+1	+1	0	2	0.67	ใช่ได้
12	+1	0	+1	2	0.67	ใช่ได้

แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามลักษณะงานที่ปฏิบัติ

Reliability Statistics

ronbach's Alpha	N of Items
.774	20

Item-Total Statistics

No.	Questions	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1	ท่านมีโอกาสกำหนดเป้าหมายและวิธีการทำงานในหน้าที่ของคนได้	57.43	29.289	.331	.766
2	ท่านมีอิสระในการใช้จารณญาณตัดสินใจเรื่องงานได้อย่างเต็มที่	57.37	29.689	.212	.772
3	ท่านมีโอกาสนำเสนอสิ่งใหม่ๆที่เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานเสมอ	57.17	28.764	.360	.764
4	กูรูระเบียบ ข้อบังคับ ในหน่วยงานให้ความเป็นอิสระในการทำงานของท่าน	57.37	28.585	.571	.756
5	บริษัทมีการสนับสนุนคุณภาพด้านงานของท่านอยู่เสมอ	57.57	30.047	.059	.789
6	ท่านมีโอกาสได้ปฏิบัติงานที่มีทั้งความยากและง่าย ไม่จำเจ	57.50	29.431	.174	.777
7	งานในความรับผิดชอบของท่านเป็นงานที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถและทักษะหลายด้านในการปฏิบัติงาน	57.23	27.702	.518	.753
8	งานที่ท่านปฏิบัติอยู่ทำให้มีโอกาสได้ใช้เทคโนโลยีพิเศษและมีความท้าทายเสมอ	57.27	27.237	.504	.753
9	ท่านสามารถออกแบบได้ว่างานที่ทำอยู่มีขั้นตอนและวิธีการทำงานอย่างไร	56.93	29.651	.249	.770
10	งานในความรับผิดชอบของท่านมีขั้นตอนและวิธีการทำงานที่ชัดเจนและเป็นระบบ	57.00	26.345	.713	.739

No.	Questions	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
11	เมื่อเกิดปัญหาในการทำงาน ท่านแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี	57.27	29.375	.255	.770
12	ท่านสามารถมองเห็นผลสำเร็จของงาน ได้อย่างชัดเจน	57.27	27.995	.490	.756
13	ท่านไม่มีโอกาสได้รับทราบว่าตนเองปฏิบัติงานได้ดีเพียงใด	57.53	29.292	.269	.769
14	ผู้บังคับบัญชาให้ความสนใจในผลงานของท่าน	57.60	27.903	.466	.756
15	ท่านต้องการรับทราบผลการปฏิบัติงานจากหัวหน้างานของท่าน	57.80	31.614	-.107	.799
16	ผลการปฏิบัติงานของท่านที่รับผิดชอบอยู่ สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้	57.37	28.654	.250	.772
17	ท่านมีโอกาสไปติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภายในและภายนอก	58.03	28.171	.375	.762
18	กิจกรรมค่างๆภายในบริษัท ส่งเสริมให้ท่านได้พบปะกับพนักงานในหน่วยงานอื่นๆ	57.57	28.599	.205	.778
19	เมื่อท่านเกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน ทุกคนที่เกี่ยวข้องช่วยกันแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี	57.27	26.478	.681	.741
20	มีการทำงานเป็นทีมในหน่วยงานของท่าน	57.07	26.547	.631	.744

แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามประเมินการณ์ในงาน

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.925	16

Item-Total Statistics

No.	Questions	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1	ผู้บังคับบัญชา�ักขอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	44.70	58.493	.524	.924
2	บริษัทได้แสดงให้เห็นว่าท่านเป็นหัวพากบุคคลที่มีคุณค่า	44.53	59.499	.537	.923
3	ท่านมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์และทำให้บริษัทประสบความสำเร็จ	44.30	62.217	.383	.926
4	ท่านมักได้รับมอบหมายให้ทำงานที่มีความสำคัญและน่าสนใจตลอดเวลา	44.67	61.747	.374	.927
5	บริษัทใส่ใจดูแลสวัสดิการด้านต่างๆ ของท่านเป็นอย่างดี	44.57	58.185	.702	.919
6	ท่านคิดว่าบริษัทสามารถบรรจุท่านเป็นพนักงานประจำและจ้างงาน เกี้ยวยINCLUDE	44.40	55.697	.647	.921
7	ท่านคิดว่าผลประโยชน์ตอบแทนที่ได้รับเหมาะสมกับความทุ่มเทที่ได้อุทิศให้บริษัท	44.53	55.568	.814	.915
8	เมื่อท่านประสบปัญหาในการปฏิบัติงาน ท่านจะได้รับความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาจากบริษัท	44.53	55.499	.772	.917
9	ท่านพอใจกับเงินเดือนและผลตอบแทนอื่นๆ ที่ท่านได้รับอยู่ในปัจจุบัน	44.70	56.286	.760	.917

No.	Questions	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
10	หน่วยงานของท่านสนับสนุนให้ท่านมีโอกาสพัฒนาความรู้ความสามารถในอาชีพเป็นอย่างดี	44.67	53.057	.875	.913
11	ท่านทำงานกับบริษัทนี้ทำให้ท่านมีความก้าวหน้าในอาชีพตามที่ได้คาดหวังไว้	44.53	54.740	.891	.913
12	ท่านได้รับการพิจารณาความดีความชอบอย่างยุติธรรม	44.77	54.737	.786	.916
13	ความสัมพันธ์ระหว่างท่านกับเพื่อนร่วมงานเป็นไปอย่างดี	44.10	62.369	.305	.928
14	เพื่อนร่วมงานในบริษัทมีความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน	44.33	60.782	.516	.924
15	สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมงานได้ตลอด	44.17	61.454	.473	.925
16	บริษัทให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าของพนักงาน	44.50	58.259	.686	.920

แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความผูกพันต่อองค์กร

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.894	12

Item-Total Statistics

No.	Questions	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1	ท่านมีความภาคภูมิใจที่จะบอกกับคนอื่นว่าท่านเป็นพนักงานในบริษัทที่	36.40	21.214	.714	.880
2	ท่านยินดีและเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของหน่วยงานและบริษัท	36.37	21.826	.508	.890
3	ท่านมีความเชื่อมั่นและศรัทธาในบริษัทที่เสนอ	36.47	21.223	.678	.881
4	ท่านคิดว่าปัญหาของบริษัทเป็นเรื่องที่พนักงานทุกคนต้องร่วมมือกันแก้ไข	36.50	22.397	.285	.908
5	ท่านเต็มใจทุ่มเทความพยายามในการทำงานเพื่อให้บริษัทประสบความสำเร็จ	36.33	21.540	.694	.881
6	ท่านเต็มใจที่จะทำงานล่วงเวลาให้กับองค์กรเสมอ เพื่อให้งานเสร็จลุล่วงไปด้วยดี	36.20	21.407	.775	.878
7	ท่านจะยอมเดินทาง远หากว่าตัวให้แก่การทำงานเพื่อให้งานที่ปฏิบัติเสร็จคุ้มค่า ไปด้วยดี	36.30	21.045	.694	.880
8	ท่านพร้อมที่จะทำทุกอย่างเพื่อความก้าวหน้าของบริษัท	36.30	22.355	.593	.886
9	ท่านมีความต้องการที่จะปฏิบัติงานในองค์กรอย่างแน่นหนา ไม่คิดจะลาออกไปไหน	36.27	20.754	.669	.881

No.	Questions	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
10	บริษัทเป็นองค์กรที่ดีที่สุดที่ท่านจะทำงานด้วย	36.40	20.662	.673	.881
11	ท่านมีความตั้งใจจะทำงานในบริษัทนี้ จนกว่าจะได้บรรลุเป็นพนักงานประจำ และเกย์บัน	36.17	21.316	.555	.888
12	ท่านมีความยินดีที่จะปักป้องชื่อเสียง ของบริษัท	36.27	21.582	.655	.883